

Volume. III

No. 4



5th March, 1959.
(Thursday)

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Paper Laid on the Table re : ...	278
Amendments to the Andhra Inams (Abolition and conversion into Ryotwari) Rules, 1957	
Leave of absence to Sri P. Sundarayya	
—Granted ...	278-279
Budget for 1959-60—Voting of Demands for Grants	
Demand No. XVIII—Medical—Rs. 3,80,65,600	}
Demand No. XIX—Public Health—Rs. 2,51,58,900	
Demand No. XL—Capital outlay on Improvement of Public Health—Rs. 94,09,200	
—Passed ...	
	279-301
Demand No. XXIV—Industries—Rs. 1,68,66,200	}
Demand No. XLII—Capital outlay on Industrial Development (Road Transport Corporation)	
—Rs. 2,98,31,800	
—Not concluded ...	301-383

NOTE : * at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
[Part II - Proceedings other than Questions and Answers]
OFFICIAL REPORT

*Thirty-eighth day of the Eighth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 5th March, 1959

The House met at Half Past Eight of the Clock

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

PAPER LAID ON THE TABLE RE :

*Amendments to the Andhra Inams (Abolition and
Conversion into Ryotwari) Rules, 1957*

The Minister for Revenue (Sri K. Venkata Rao):
I beg to lay on the Table under section 17 of the
Andhra Inams (Abolition and Conversion into Ryot-
wari) Act, 1956, a copy of Amendments to the Andhra
Inams (Abolition and Conversion into Ryotwari)
Rules, 1957 published in the Rules Supplement to Part-I
of the Andhra Pradesh Gazette, dated the 12th
February 1959.

Mr. Speaker : Paper laid.

LEAVE OF ABSENCE TO SRI P. SUNDARAYYA

Sri Pillalamarri Venkateswarlu (Nandigama):
I beg to move:

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly Rules, leave of absence be gran-
ted by this House to hon. Sri P. Sundarayya as he is ill
and is undergoing treatment abroad."

Leave of Absence to Sri P. Sundarayya

Mr. Speaker : The question is :

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted by this House to hon. Sri P. Sundarayya as he is ill and is undergoing treatment abroad."

The Motion was adopted. Leave of absence was granted.

శ్రీ సుందరయ్యగారు ఎట్లా ఉన్నారు ఇప్పుడు ?

శ్రీ పిల్లమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : Improve అవుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎప్పుడు వచ్చేటట్లున్నారు ?

శ్రీ పిల్లమట్టి వెంకటేశ్వర్లు : అది ఇంకా తెలియలేదు.

BUDGET FOR 1959-60 VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. XVIII — Medical

Demand No. XIX — Public Health

Demand No. XL— Capital Outlay on Improvement of Public Health Concluded.

ముఖ్యమంత్రి(శ్రీ ఎన్. సంతోషరెడ్డి): అధ్యక్షమహాశయా! ఈ డిమాండ్లు వైసఛర్స ప మాత్రము తీవ్రత లేకుండా జరిగింది. కొందరు మిత్రులు ఈ కాఖను పవిధముగా అభివృద్ధి చేయవలెనో సలహా లిచ్చారు. మురికొండరు మూమూలు వద్దకిలోనే మంప్రతివై విసురులు విసిరారు. అయితే తర్క-ఫితర్లాఅకు తావున్న డిమాండు కాదిది. కొత్త hospitals ను open చేయమన్నారు. ఇప్పుడున్న చాటిని శాగా equip చేయాలన్నారు. Beds strength increase చేయాలని, అయిర్లెద వై ద్యాన్ని అభివృద్ధి చేయవలెనని కొందరు చెప్పారు. Naturo-pathy వి డాక్టర్ల ప్యాధిసముచేస్తే చెడిపోతుందని శ్రీ మహాశయి చెప్పారు. ఈ విధముగా చాలామంది చాలా విధాలుగా చెప్పారు. డాక్టర్ల కొరత ఉన్నదని, నేను బహిరంగ ప్రకారం నేనుచెప్పాను నేనుచూశాను కొన్ని hospitals లోను కొన్ని primary health centres లోను చాలామంది 250 మంది డాక్టర్లు కావలసి ఉన్నారు. కొన్నిచోట్ల రెండేసి hospitals ను ఒక డాక్టరే చూడవలసి వస్తున్నది. రానున్న 2, 3 ఏండ్లలో ఫిర్వదబోయే ప్రొవైడ్ కాళాలనుంచి విద్యార్థులు బయటకు వచ్చిన తర్వాత ఈ ఇబ్బంది తగ్గిపోతున్నదని ప్రతి hospital ను ఒక డాక్టరును ఇవ్వగలుగుతామని విశ్వశిస్తున్నాను.

వరంగల్ కళాశాలను గురించి కొందరు మిత్రులు ప్రశ్నించారు. “వరంగల్ కు Medical college ని తప్పకుండా ఇస్తారని హామీ ఇవ్వగలరా? Budget లో provision లేదే; డబ్బు లేనిదే కళాశాల ఎట్లా వస్తుంది” అని కొందరు మిత్రులు ప్రశ్నించారు. Budget లో provision ఉండవలసిన అవసరం లేదని నేను చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు ఆ కళాశాలకుగాను ప్రభుత్వం ఒక్క అణాకూడా ఖర్చుపెట్టదలచుకోలేదు. ఖర్చు పెట్టదు. Hospital improvements కు మాత్రమే ప్రభుత్వం ఖర్చుపెడుతుంది. నేనొక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ పదిలతల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి hospitals ను improve చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేశామనికూడా చెప్పాను. Land acquisition కు గాను ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కావలసినంత భూమి సంపాదించడానికి ఉత్తర్వులు ఈయబడ్డాయి. కలెక్టర్ నోటీసులు ఇచ్చినారు. చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఇంక కళాశాలకు కావలసిన భవనం విషయం. భవనాన్ని పింగళివారు ఇవ్వడం వల్ల బానిలో కళాశాలను, hospital ను పెట్టడానికి వీలవుతుంది. ఇక అక్కడ ఉన్న కమిటీవారు యతిరాజారావుగారు, కలెక్టరుగారు, అందరూకూడా కాంగ్రెసు పార్టీవారు కానివ్వండి, డెమోక్రాటిక్ పార్టీవారు కానివ్వండి, కమ్యూనిస్టులు కానివ్వండి, ఏ తారతమ్యములు లేకుండా ఒక కమిటీని వేసుకొని అయిదులక్షల రూపాయలు వసూలుచేసి ఇవ్వడానికిగాను అంగీకరించారు. ఇప్పుడు ఇక్కడ కొన్ని సాకులుచెప్పి “ఈ లక్షల రూపాయలు రాకపోతేనో? కాకపోతేనో?” అనే ప్రశ్నలు శాసనసభలో ప్రారంభించినారు. రాకపోతే Medical College హాల్ ప్రారంభించుకోవాలి కాబట్టి నిలచిపోకుండా మోవావాళ్ళే చూసుకోవాలని చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఖర్చుచేసేది ఖర్చువుతున్నది. గవర్నమెంటు తయారు చేయవలసినది తయారు చేసుకుంటున్నాము. అంతా నిర్ణయంగా పెట్టుకొన్నాము. Medical College కి 80 లక్షల రూపాయలు ఖర్చువుతుంది. అది నిర్ణయించి కాదు. Token contribution క్రింద అయిదు లక్షల రూపాయలు వసూలుచేస్తుంది. కాలేజ్ పెట్టాలని అనేక కనకరజేవారు. అసెంబ్లీలో అలాంటి యితర ఉన్నాళ్ళు చేసే ఖర్చు అక్కడకు వెళ్లి ఏదైనా పనిచేసి అయిదులక్షల రూపాయలు collect చేయండి అని అడిగితే “రాకపోతేనో, కాకపోతేనో” అంటే, ఈ ‘ifs’ కు నేను సమాధానం చెప్పలేను ఇక్కడ. కాకపోతే, ఎవరు ఈ పొరపాటు చేశారో అక్కడ, అది నిర్ణయించినది తెలుసుకుంటారు. అయిదు లక్షల రూపాయలు ఇవ్వాలని నిర్ణయించి ప్రజానీకానికి తెలుసు.

“...కాదు, కాలేజ్ కావాలి...” అని అంటున్నారని నేను చెప్పింది.
ఉపవాక్యం... దేదానికంటే... అని అంటున్నారని నేను చెప్పింది.

రూపాయలు వసూలు చేసుకొని రాండ్ అంటే వసూలు కాకపోతేనో అంటే, దానికి నేనేమీ ఇక్కడ చెప్పలేను. అక్కడ ఉన్న ప్రజానీకము ఎవరు ఈ పొరబాటు చేశారో తెలుసుకొంటారు. అయిదు లక్షలు ఇస్తామని ఒప్పుకొన్నది ప్రజానీకానికి కూడా తెలుసును. నేను ప్రారంభిస్తానని అంగీకరించడం కూడా వారికి తెలుసును. కనుక వసూలు కాకపోతే అనే ప్రశ్న ఇక్కడ ప్రారంభించి ఎవరివైసో ఏదో చెప్పాలి అనుకునే దానికన్నా, ఆ 5 లక్షలు వసూలు చేయడానికి గట్టిగా ప్రయత్నంచేస్తే బాగుంటుంది. నాలుగు జిల్లాల కుకలిసి అయిదులక్షలు వసూలు చేయడ మనేది అంత బ్రహ్మాండమైన విషయంకాదు. ఇది ఎవరికోసమో చేస్తూఉన్నవనికాదు. ఇది ప్రజానీకానికి సమష్టిగా తోడ్పడేది కాబట్టి పట్టుదలగా కృషిచేసి 5 లక్షలు వసూలు చేయ వలసిందని, ఈ సందేహాన్ని వెలిబుచ్చిన శ్రీప్రెగ్గివాచారిగారికిని, శ్రీకేశవరెడ్డి గారికిని మీద్యారా తెలుపుతున్నాను. కాకపోతే ఏమవుతుంది అంటే, దానికి ఈనాడు నేను సమాధానం చెప్పలేను.

ఇక మిగిలిన hospitals విషయంలో, వాటిని చాలావరకు improve చేస్తున్నాము. Bed strength improve చేస్తున్నాము. తెలంగాణాలో, చాలా తాలూకా head quarters hospitals లో bed strength 2, 8 ఇదివరకు ఉంటే ఇప్పుడు 70, 80, 100 ఈ విధంగా పెంచబడినవి. నల్లగొండ, ఆదిలాబాద్ మొదలైనచోట్ల అవి hospitals అవడానికికూడా వీలులేని పరిస్థితులలో ఉండేవి. Equipment లేదు. X-ray plant లేదు. Beds ఏమాత్రం తేని పరిస్థితులలో ఉండేవి. తాలూకా hospitals కన్నా జిల్లా hospitals చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితులలో ఉండేవి. ఇప్పుడు వాటిలో bed strength 100, 150 వరకు కూడా పెంచాము. X-Ray, plant మొదలైన సౌకర్యాలు కూడా ఏర్పాటు చేయబడినాయి.

ఇక ఎక్కడో ఏదో hospital లో ఎవరినో patient ను తీసుకొనిపోతే, మంత్రిగారు ఎవరికోసమో phone చేశారు, దానికిగాను 4 వాళ్ళు అట్టే పెట్టాము అని ఎవరోచెప్పారు. ఈ Demand కు సంబంధించి పాపము చాలా గొప్పవిషయం, చాలా ముఖ్యమైనవిషయం చెప్పారు. ఎక్కడ ఏ hospital కు వారు పోయాలో, ఏడాక్టర్ చెప్పారోగాని ఎక్కడా కూడా మంత్రిని సంబంధించిన patients కొరకని beds తీసిపెట్టినట్లు నేను ఇంతవరకు వినలేదు. ఇటువంటి విషయాలు ఎట్లా తెలుస్తాయో నాకు అర్థంకాదు. అది తెలుసుందాక ప్రత్యేకించి అట్లాంటేవే తెలుస్తాయి. మంచిపనులు ఏదైనా చేసినంటే అవి తెలుసుకునే ఎక్కడైనా కాలేజీలు పెట్టిఉంటే అది తెలియదు. Bed strength విషయం చేస్తే అది తెలియదు. ఇంకెక్కడైనా ఏదైనా ముఖ్యమైనవిషయం

చేస్తే అవి తెలియవు. అటువంటివేవి తెలియకుండా కొందరికి ఇలాంటివే తెలుస్తూ ఉండడం చాలా విచారకరమైన నిషయం. అయినా, శ్రీ కేశవరెడ్డిగారు ఎవరో patient ను తీసుకొనివెళ్ళి hospital లో admit చేయడానికి చేసినటువంటి ప్రయత్నంలాంటిదే ఏమంతరిఅయినా కూడా చేస్తే అందులో తప్పేమీ లేదు. ఎవరైతే patient వచ్చి hospital లో seat ఇప్పించమని అడిగితే అతనికి seat ఇవ్వమని చెప్పడంలో తప్పేమీలేదు. కాని దీనిని ఏదో బ్రవ్హిండమైన సేరముక్రింద తీసుకొనివచ్చి, ఏదోచేయాలని ఈవిధంగా తానేదో ఘన కార్యం చేసినాడని ప్రజలు మెచ్చుకొంటారని అనుకొంటే, అది పొరబాటు అని చెప్పుతున్నాను. ఈ level కు దిగడం బాగలేదని చెప్పుతున్నాను. మంత్రులైతే నా ఎవరినైనా hospital లో admit చేస్తే, patients నే admit చేస్తారుగాని బాగున్నవాడిని తీసుకొనిపోయి అక్కడ ఉన్నటువంటి వరువును ఉపయోగించమని ఎవరూ చెప్పరు. కనుక ఈలాటిపొరబాటు చేయవద్దని చెప్పుతున్నాను. మాకింకా ఏదైనా సలహాలు ఉంటే చెప్పండి. కాలేజీలు పెట్టమని చెప్పండి, hospitals పెట్టమని చెప్పండి, దీనికి ఈ provision చాలదు, ఇంకో 4 కోట్లు పెట్టమని చెప్పండి, లేదా ఈ provision లోనే ఇక్కడ ఖర్చుపెట్టేదానికంటే ఇంకొకచోట ఇంకొక మంచివనికీ ఖర్చుపెట్టండి అని చెప్పండి. అటువంటి సలహాలు ఆలోచిస్తాము. వీలై నంతమట్టుకు చేస్తాము. మన రాష్ట్రములో Medical Department లో జరిగిన progress గురించి నేను చెప్పడంకాదు, శ్రీ కర్నాడ్ కర్ గారు వచ్చినప్పుడు చెప్పారు. ఇండియాలో ఉన్న states లో, ఏ state లో కూడా ఇన్ని facilities ఇవ్వడం, ఇంత progress జరిగి ముందుకు పోవడం జరగలేదని, India Government సహాయం చేసినా వేయకపోయినా, refuse చేసినానదే, అంద్రప్రభుత్వము ముందుకు పోతూనే ఉన్నదని వారు తపారంగ సభలో డి. టి. చోట్లను, ఇక్కడేకాదు, ఢిల్లీలోకూడా చెప్పారు. దానికి మనము సంతోషించాలి. అంతేకాని, చెప్పినప్పుడు విషయాలలోకి పోరాదు. నేనుమాత్రం ఇంతవరకు ఏ hospital లు pliant చేయలేదు. ఎవరైనా నావద్దకు వచ్చింటే, తప్పకుండా చేయడంవల్ల, మున్ను వెల్లూరుకు నేను పోయినప్పుడు, అక్కడ ఒక చిత్ర ప్రాజెక్టువారిమధు ఏదో జబ్బుతో కారబడుతూ ఉండినాడు. అతడు నాకు తెలిసినవాడే. కాని వదిలిపెట్టగా అతనిని చూడలేదు. అతని పేరుతోడా మరచిపోయినాను. అతనికి చాలా కష్టమే చేసిందన్నాడు. అప్పుడు నేను ప్రాజెక్టువారిమధుకు రమ్మలిచ్చి పోయాను. ప్రాజెక్టువారిమధుకు వస్తే, అక్కడ examine చేయించి, ఏమిటి పనియి, గుండెజబ్బు వస్తే నా ఉండేచో చూస్తాము. తన చెప్పినట్లు చేసి అతని పోయి డబ్బు ఉన్నచో లేదో చూడమని అతనిని ప్రాజెక్టువారిమధుకు రాజు పోయినాడు. దానివల్ల అలాంటి పరిణామం జరిగిందని నాలోకి వచ్చింది.

తప్పకుండా సహాయం చేస్తాము. Hospitals ఉన్నదే అందుకు. కనుక ఎవరి విషయంలోనైనా, అలాంటి సహాయం చేస్తే తప్పేమీలేదు.

ఇక Public Health గురించి కూడా సలహాలు ఇచ్చారు. తరువాత Ayurvedic treatment గురించి వరంగల్లులో ఉన్న Ayurvedic College గురించి శ్రీ రాజలింగంగారు నాదృష్టికి తెచ్చారు. అవకాశంలేక వారు ఇక్కడ ఉపన్యాసం ఇవ్వలేదు. కాని ఆ విషయాలు నాదృష్టికి తెచ్చారు. ఇప్పుడు ఆ ఆయుర్వేదిక్ కళాశాలకుగాను, మహాత్మాగాంధీ హాస్పిటల్ లో six beds ప్రవేశకంగా ఉన్నాయి. ఈ ఆయుర్వేద కళాశాలలో చదువుకొంటున్న విద్యార్థుల ఉపయోగార్థం, ఆ beds ఆ hospital లో ఉండడం జాగాలేదేమోనని, ఆయుర్వేదము అల్లోపతి ఒకే compound లో ఒకేచోట ఉంటే, దానికి perpetual conflict ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో, ఆ six beds లో ఇంకొక్కడైనా బయట ప్రభుత్వము ఖర్చుపెట్టి ఒక ఆయుర్వేద hospital నడిపిస్తే, ఈ ఆయుర్వేద కళాశాలలో చదువుకొంటున్న విద్యార్థులు ఆ hospital లో పనిచేయడానికి వీలవుతుందని, ఆ విధంగా దీనికి ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటుచేస్తే కాగుంటుందనే సలహా వచ్చింది. ఆ సలహా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. దానిని అంగీకరించే సూచనలు కూడా ఉన్నాయి. దానికి, నైలకు అయిదువేలో, పదివేలో ఖర్చు అవుతుంది. అయినాకూడా, ఆ ఖర్చుపెట్టి ఇప్పుడు చదువుచున్న కళాశాల విద్యార్థులకు ఉపయోగకరంగా ఉండేటట్లు చేయాలనే అపేక్ష మాకుకూడా ఉన్నది. ఆయుర్వేదానికి ఎక్కువ ప్రోత్సాహం ఇవ్వడం లేదని శ్రీ నాగన్న మొదలైనవారు చెప్పారు. ప్రోత్సాహం ఇస్తూనే ఉన్నాము. కాని ప్రభుత్వము ఇస్తున్న ప్రోత్సాహాన్ని హద్దించి ప్రజలు ఇంకా ఎక్కువ మంది దానిని ఉపయోగించుకొనేటట్లుగా ఉంటే, ఇంకా ఎక్కువ Ayurvedic Hospitals పెట్టుటకు నాకేమీ ఆశ్చర్యంలేదు. ఒక చోట Allopathy hospital, Ayurvedic hospital ఉంటే 99 percent of the patients Allopathy hospital కే పోతారు ఆ consciousness ప్రజలలో create చేసి, ప్రజలు మేము ఆయుర్వేదానికి ఇష్టపడే తీసుకొంటాము అంటే, దానికోసం ఎన్నైనా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఆయుర్వేదమీద కోరికలుగాని, లేదా దానిలో efficiency పెక్కువ ఉన్నదనిగాని మా అభిప్రాయంకారు. ప్రజలు ఆయుర్వేద వైద్యమునుకోరి, ఎక్కువగా దానినే ఉపయోగించుకొంటే వరంగల్లులో ఉన్నటువంటి ఆయుర్వేద కళాశాలను ఇంకా పెక్కువ చేయడానికి వీలు ఉన్నది. కాని ఆయుర్వేదానికి ఇంకా ఆలాపతి compound దానిని ప్రజలలో ఆ అపేక్ష కలుగలేదు. ఎక్కువమంది ఆయుర్వేదమందులు వాడుకోలేకపోతారు ఇంకారాలేదు. ఇది చచ్చినప్పుడు, ఆయుర్వేదానికి ఇంకా

హెచ్చు మొత్తాన్ని కేటాయించి సహకరించడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధంగా ఉన్నదని చెప్పుతున్నాను.

ఇక హోమియోపతికి ఇవ్వడిప్పుడే recognition ఇవ్వడం, కొంతదబ్బు కూడా కేటాయించడం జరిగినది. అదికూడా controversial subject గానే ఉన్నది హోమియోపతి effective system అవునా కాదా అంటే, కొందరు అవునంటారు, కొందరు కాదంటారు. ఇది మాకు అర్థంకాలేదు. Allopathy చదువుకొన్న పెద్దపెద్ద డాక్టర్లందరు కూడా దానిపైన విశ్వాసం కనపరచడం లేదు. కాని ఈ controversy లోకి ప్రభుత్వము దిగకుండా, ప్రజనీకానికి ఏది ఉపయోగపడుతుంది. అని అంటే, ఆ వద్దెని ప్రోత్సహించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ మూర్తిరాజుగారు Naturopathy గురించి, Naturopathy Hospital కు ఇచ్చినటువంటి దబ్బు ఇంతవరకు చెల్లించకపోవడం గురించి మాట్లాడారు. ఇలాంటివి మామూలుగా జరుగుతూఉంటాయి. అక్కడ సరిగా పని జరిగిందా లేదా, లేక application పెట్టుకొన్నవారు చనిపోవడంవల్ల, ఆ దబ్బును ఎవరికి ఇవ్వాలి? ఇలాంటి అనుమానాలు రావడం, ఈ కారణాలవల్ల, ఆ దబ్బు పూర్తి pay చేయకుండా నిలుపుదలచేయడం అయినది.

ఇంకా మిత్రులు ఏవేవో సలహాలు ఇచ్చారు. వాటన్నింటినీ D. P. H. గారు, D. M. S. గారు note చేసుకొన్నారు. ఆ సలహాలన్నీ తప్పకుండా ఆలోచించి అవసరమైనవాటి విషయంలో చర్యలు పుచ్చుకొంటామని చెప్పుతున్నాను. కనుక దీనికి వంజంధించిన cut motions అన్నీ withdraw చేసుకొని కనీసం ఈ medical demand నైవా అందరు ఏకగ్రీవంగా pass చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కాశిరెడ్డి (ప్రొద్దుతి) : L. F. Dispensaries ఈ సంవత్సరం ఎన్ని తీసుకొంటారో చెప్పుకోవాలి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : కాలూకా headquarters లో ఉన్నటువంటి hospitals అన్నీకూడా, ఈ సంవత్సరంలో అంటే March నెల వరకు రాష్ట్రములో ఎక్కడ ఉన్నా సరే — వాటిని తీసుకోవాలని ఒక general ఉత్తరువు ఇవ్వబడింది.

DEMAND No. XVIII — Medical - Rs. 3,80,65,600

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for 1
Medical by Re.

(To criticise the Government as it failed to provide sufficient provision for the improvement of Medical facilities in the rural area of Telengana and to provide fund for upgrading the Gandhi Hospital, Warangal and to start Medical College during this financial year.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(అయిదేడ వైద్యానికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వనందుకు, ఆ చర్యను విమర్శించుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(వల్లెప్రాంతాలలో వైద్య సౌకర్యములు, జరిపించే విధానములో ప్రభుత్వం అక్రద్ధ చూపుచున్నందుకు విచారిస్తున్నాను.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(విజయనగరం తాలూకా చొప్పడా గ్రామాలలో ఆసుపత్రులు నిర్మించే విషయమై ప్రభుత్వం దృష్టిలో లేకపోయినందుకు విచారిస్తూ ఉన్నాను.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(To criticise the Government for not providing adequate medical facilities in rural areas especially backward areas like Salur Taluk in Srikakulam District.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Failure of the Government to provide Leprosy Surgical unit even in big Hospitals at Hyderabad and Visakhapatnam.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(భీమునిపట్నం తాలూకా కోనాడ గ్రామంలో ఆసుపత్రి నిర్మాణము గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనివచ్చుటకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

భద్రాచలం తాలూకా కూనవరం గ్రామములోని ఏజన్సీ జిల్లాబోర్డు డిస్పెన్సరీని గవర్నమెంటువారు తీసుకొని హాస్పిటల్ గా మార్చక పోయినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(కూనవరం గ్రామమునకు చుట్టుపట్ల సుమారు 10 వేల జనాభా కలిగి వున్నందున నదరు గ్రామంలో లేదీ డాక్టర్లను నియమించక పోవుటగూర్చి.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(రంపచోడవరం తాలూకా కొండమొదలు గ్రామంలో ఆసుపత్రిని పెట్టక ఆప్రజలకు వైద్యసౌకర్యం కలిగించనందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

భద్రాచలం తాలూకా శారీరేణిపేట గ్రామములో ఆసుపత్రి పెట్టక పోవుటగూర్చి.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(నెల్లూరుజిల్లా ఉదయగిరి తాలూకా విజయవాడలో ఆసుపత్రిని ప్రభుత్వంవారు స్వాధీనపరచుకోవడంకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ప్రభుత్వ వైద్యశాలలలో డాక్టర్లు లేని కొరతను తీర్చనందుకుగాను.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

Non-opening of a Hospital at Alladurg, Taluk Andole.

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

Non-opening of a Primary Health Centre at Mudimanik village, Taluk Andole.

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

Non-stopping of private practice by Government Doctors.

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(1) To discuss about the general policy of the Government in regard to the administration of the Medical Department ;

(2) to discuss about the inadequate medical aid given to Rural Dispensaries ;

(3) to discuss about the inadequate medical staff provided for the Head-quarters Hospital, Eluru ;

(4) to discuss about the serious repercussions arising out of the recommendations of the Pay Committee allowing Assistant Surgeons to take to private practice.

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ప్రభుత్వ వైద్యశాలలలో డాక్టర్లు లేని కొరతను తీర్చనందుకుగాను.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(గ్రామీణ ప్రజలకు వైద్య సదుపాయము అందించుటకు కనీసం ప్రతి రెవిన్యూ ఫిర్కా కొక ఆసుపత్రి ప్రకారంగా వై నా ఏర్పాటు చేయకుండుటను గురించి.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ప్రమాతి వైద్యశాలలు ప్రతి తాలూకా కేంద్రములో నెలకొల్పి ప్రజలకు ప్రమాతి బాధలు రాకుండా చేయకపోవడంను చర్చించుటకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for .
Medical by Rs. 100

(For not providing at least one Rural Medical Dispensary with full equipment and medicines in each and every Revenue Firka in all the District of Andhra Pradesh.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

To discuss the attitude of the Government Doctors towards the patients.

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(To impress upon the Government to take keen interest in starting colleges for Indian System of Medicines - Ayurvedic and Unani.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Failure of the Government to provide more rural dispensaries in backward areas like Huzar and Asifabad taluks in Adilabad District.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to increase the allotment made for the purchase of the medicines in various hospitals.)

The motions were negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : I demand division, Sir.

The House divided :

Ayes : 34; — Noes : 116.

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Necessity of opening X-Ray plant in every District Head-quarters Hospital.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Not granting the aid for construction of the Meternity-ward at Nirmal.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Not appointing a lady doctor at Nirmal Civil Hospital.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Not granting the grant-in-aid to the vaid at Kuntala village, Nirmal Taluk.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Not opening of Health Centres in Adilabad District according to the Second Five-Year Plan.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is .

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు కాల్యాల త్రవ్వకంద్విస్త్యా జనాభా పెరుగుదలను గమనించి పల్నాడు తాలూకా కారంపూడి డిస్పెన్సరీకి అవసరమైన మేరకు మందులను సప్లయ చేసేట్లు జిల్లా బోర్డువారికి తగు ఉత్తర్వులు జారీచేయ నందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు, రోగులకు సరిపడు మందులు సప్లయ చేయ నందులకు, మంచాలసంఖ్యను పెంచనందులకు)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ఆయుర్వేద వైద్యమునకు ప్రభుత్వం తగు ప్రోత్సాహం ఇవ్వనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(గుంటూరుజిల్లా పల్నాడు తాలూకా దాచేపల్లి ఆసుపత్రిని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా పబ్లిక్ సెక్టర్లో ఉంచుతూ ఆసుపత్రి ఫవన నిర్మాణానికి పూనుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(పల్నాడు తాలూకా మాచర్లలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిని పెంపుదల చేయనందులకు, మంచాలసంఖ్య పెంచనందులకు, ప్రహరీగోడను నిర్మించ నందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(మనరాష్ట్రానికి అవసరమైన మందులను మద్రాసు సెంట్రలుస్టోర్సునుండి కొనుగోట్లు చేయుటకు బదులు మన రాష్ట్రములోనే ఒక సెంట్రలుస్టోర్సును ఏర్పాటుచేయుటకు పూనుకోనందులకు, జిల్లా మెడికలు అఫీసర్లు కొనుగోట్లు చేయువద్దకిని అమలు వర్కవందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(రొక్కలుఫండు ఆసుపత్రిలకు, జిల్లా స్పెషియల్ సర్జన్లకు సప్లయచేయక పోవడాన్ని గురించి చర్చించుటకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో జరుగుచున్న బంధుప్రీతి, పక్షపాతంను, అవి నీతిని అరికట్టుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(రాష్ట్రంలో తగినన్ని టి. బి. శానిటోరియంలు స్థాపించి ఉయ్యాలతో బాధపడే వేదలకు ఎడ్ మెసనులు దొరికేందుకు ఏర్పాట్లు చేయనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని ఆసుపత్రులలో డాక్టర్ల కొరత దృష్ట్యా మెడి కలుకోర్సుకు సీట్లు యిచ్చేటప్పుడే వైద్యవృత్తిలో ఉత్తిర్లు అయినతరువాత తప్పనిసరిగా గ్రామీణప్రాంతంలో కనీసం 5 సంవత్సరాలు పనిచేయాలనే నిబంధనను ప్రవేశపెట్టుటద్వారా గ్రామీణప్రజలకు వైద్యసౌకర్యాలు కల్గి చేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(మెట్ పల్లి తాలూకా నెంటురులో డాక్టరులేక ప్రజలు కష్టంబులపాలు అవుతున్న విషయం చర్చించటానికిగాను.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(కరీంనగరం గవర్న మెంటు ఆస్పత్రిలో మందులు బీదరోగులకు ఉచితంగా సప్లయిచేసే పరిస్థితులు కల్పించనందుకు నిరసనగా.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(రాష్ట్రమంతటా ముఖ్యముగా కరీంనగరంలో ఇతర ప్రాంతాలకు ప్రమాది సౌకర్యాలు నిమిత్తము కనీసం ఒక్క దాయక్కునై కనీసము రెండు సౌకర్యాలు ఉండాలనందుకు విచారించి, చర్చించాలని కోరుతున్నాను.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ప్రతిజిల్లాకు ఒక్కవ్యాధికి కనీసం ఒక్క స్పెషలిస్టుచైన నియమించ
జాలనందుకు విచారం తెల్పుతూ.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(మార్పుగోదావరి జిల్లా అమలాపురం హెడ్ క్వార్టర్స్కు ఆసుపత్రిలో
ఆపరేషను థియేటరు కట్టి 'ఎక్స్ సే' థియేటరు కట్టనందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్కు ఆసుపత్రిలో ఉచిత వైద్యము, రోగులే
మందులు కొనుక్కోనే పరిస్థితులను, రోగులవద్ద లంచాలు వసూలుచేసే పద్ధ
తిని ఇంతవరకు ప్రభుత్వము అరికట్టకపోయినందుకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(To discuss the failure of Government to provide
even elementary medical aid in the major part of
Telangana.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government in start
ing the Medical College at Warangal during 1958-59.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(To discuss the failure of Government to improve
the condition of District and Taluka Dispensaries and
increase the allotment of Medicines, instruments, equip
ments and diet in the Hospitals of Telangana.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(తెలంగాణాలో ప్రాథమిక ప్రభుత్వ కాలములో ప్రతి పంచాయతీ ఉన్న గ్రామానికి మందుల పెట్టెలు నష్టమయ్యేంత ఉండేది. కాని గత 2 సంవత్సరాల నుండి మందుల పెట్టెలు యిచ్చే పద్ధతిని ఆపుచేసినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(నల్లగొండ జిల్లా కేంద్ర దవాఖానాలో ఎక్కువ యంత్రాన్ని పర్యవేక్షించును.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(రామన్న పేట తాలూకాలో ప్రమాతికాలను నిర్మించాలని ప్రభుత్వం మంజూరిచేసిన ధనాన్ని ఇంతవరకు భవన నిర్మాణముకు పూనుకోనందున.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(నల్లగొండ జిల్లాలో కనీసం ఒక గిర్దావరు హాల్కాకు ఒకటి చొప్పునైన ఒక డిస్పెన్సరీ స్థాపించడానికి పూనుకోనందున.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(కనీసం 50 గ్రామాలకు ఒక ప్రమాతి కాలను ప్రభుత్వము పర్యవేక్షించుచేయడానికి గుర్తించలేనందున.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(హర్యానాలో ప్రతి పంచాయతీ ప్రాథమిక ప్రభుత్వ కాలములో ప్రతి పంచాయతీ ఉన్న గ్రామానికి మందుల పెట్టెలు నష్టమయ్యేంత ఉండేది. కాని గత 2 సంవత్సరాల నుండి మందుల పెట్టెలు యిచ్చే పద్ధతిని ఆపుచేసినందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(హర్యానాలో ప్రతి పంచాయతీ ప్రాథమిక ప్రభుత్వ కాలములో ప్రతి పంచాయతీ ఉన్న గ్రామానికి మందుల పెట్టెలు నష్టమయ్యేంత ఉండేది. కాని గత 2 సంవత్సరాల నుండి మందుల పెట్టెలు యిచ్చే పద్ధతిని ఆపుచేసినందుకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ఖమ్మంజిల్లాలో తమకు జబ్బు సంభవించినప్పుడు రోగనిర్ణయం చేయించు కొనుటకు వరంగల్లు మరియు హైదరాబాదు వెళ్ళవలసి వుంటున్నది. అట్టి రోగ నిర్ణయం మిషను, స్క్రిను ఖమ్మంజిల్లా సెంటరులయిన ఖమ్మం హాస్పిటల్‌లో ప్రభుత్వం ఉచితవసతితో నిర్మించనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(వివిధ ప్రభుత్వ వైద్యశాలలు ప్రజల జబ్బులకు తగినమందులను సప్లయ చేయలేక పోవుచున్నందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ఖమ్మం మెట్టులో టి. బి. హాస్పిటల్ స్థాపించుటకుగాను ప్రభుత్వం బిల్డింగు ఫౌండేషనుకూడ వేయించి కి సం. అయినను అట్టి టి. బి. హాస్పిటల్‌ను గురించి ఏమీ ఆలోచించనందులకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(For not providing suitable buildings for the Taluk Head-quarters Hospital at Tadepalligudem.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(ఆనుప్రతులలో మందులు లేకపోవుట, రోగులను వైద్యులు నిర్లక్ష్యము గాను చులకనగాను చూచుట, నర్సింగులో సీనియారిటీ కలవారి లిప్తుక్రమముగా వుంచకపోవుట; అనధికారియొక్క పరిహాలు సరిహా కమిటీల సమాఖ్యలు నెలకు ఒక దఫా జరపకపోవుట, ఆనుప్రతులలో బెడ్లు సంఖ్య వ్రేంపకపోవుట, వైద్యులు అధికంగా ఆనుప్రతులలో లేకపోవుట, కాలిక్యులేల్స్ ఆనుప్రతులు పొందనియెడల చేయకపోవుటకుగాను.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,80,65,600 for
Medical by Rs. 100

(Not provincialising the Taluk Headquarters Hospital, Chipurupalli and to supply it medicines adequately.)

The motion was negatived.

DEMAND No. XIX—Public Health - Rs. 2,51,58,900.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(పేద వాండ్లు నివసించే మునిసిపాలిటీ ఏరియాల్లో వరికుళ్లత లేక పోవుటచే అనారోగ్యములకు గురియగుచున్నందున యీ విషయము ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురాగలందులకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(కలరావ్యాధి సంభవించినప్పుడు సెలైన్ ఇచ్చుటద్వారా యెక్కువ మందిని రక్షించుటకు వీలుండగా, సెలైన్ ను హెల్త్ అఫీసర్ల ద్వారా కలరా రోగులకు ఇప్పించుటకు యేర్పాటు చేయవలదులకు.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Re. 1

(Non-supplying of medicines timely for villages for cholera and other diseases.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Re. 1

(Non-supplying of small-pox medicine for villages timely.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Re. 1

(Non-opening of a Lepercy Hospital at every
Taluk Headquarters.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Re. 1

(Non-opening of a Hospital at every R. I. Circle
at every taluq.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(To discuss about the general policy of the
Government in regard to the administration of the
Department of Public Health.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(పల్లె గ్రామాలలో వచ్చుచున్న ముఖ్యమైన మారి అనే రోగాలకు పకాల
మునకు పబ్లిక్ హెల్త్ అధికారులు వెళ్లి సుందలు యిచ్చి ఆ రోగాలకు గురి
యగుచున్న వారిని కాపాడనందువలన.)

The motion was negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : I demand divi-
sion, Sir.

The House divided :

Ayes : 35 : — Noes : 118.

The motion was negatived.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు : శల్ మోషన్ను మూవ్ చేసినవారు మా ముఖ్య
అధికారికి, వారిని వోటుకు పెట్టవచ్చువా ?

మొదటి ప్రశ్నకు : నిన్నటికి మా వోటు వేసినవారు మాకు ముందు
ఉన్నది, ఆందుచేత ఓటుకు పెట్టవలెను.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(కలరారోగాలు వచ్చే ఈ కాలాలలో ముందుగానే ఫ్లెక్స్ పాల్స్ అధికారులు వెళ్ళి పల్లె గ్రామాలలోని ప్రజలక కలరా రాకుండా మందులు ఇస్తూ లేనందువలన, మరియు కలరా రాకుండా క్రిములను నశింపచేయుటకు ఆ విధానములను ప్రజలలోకి వెళ్ళి చెప్పక పోతున్నందువలన.)

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

మనూచి, కలరా, రక్తవిరోచనాలు మొదలగు అంటుజీర్ణములు వచ్చి ప్రతి సంవత్సరం ప్రజలు పడుచున్న శాధలకు ముందుగానే జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోవటంను చర్చించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(ప్రతి జిల్లాకా కేంద్రములో ఒక సంచారక ఆసుపత్రిని నెలకొల్పి ప్రజల ఆరోగ్యమును కాపాడబూనుకోకపోవడంను గురించి)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(Not taking of protected water supply scheme of Nirmal Municipality" so far.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(To impress on the Government the first preference should be given to protected water and accordingly vans should be provided to local bodies.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(To exempt the loans given to the local bodies for protected water by the Government prior to the formation of Andhra Pradesh.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(Failure to take preventive measures against the spread of infective diseases like small-pox, measles and Cholera etc.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(పల్లెటూర్లలో అంటురోగాల నివారణకు నిరోధక చర్యలు తీసుకొనేందుకు ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(మెడికలు మరియు పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్టుమెంటులను ఒకే డిపార్టుమెంటుగా రూపొందించుటకు ప్రభుత్వము పూనుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(జిల్లాలో ఫామిలీ ప్లానింగును గురించి సరిఅయిన ప్రచారం జరుగనందుకు.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(గ్రామాలలో మలేరియా జబ్బుతో బాధపడే పేదలకు ఉచితంగా సప్లయ చేయుటకుగాను క్వార్ మాత్రలు సరఫరా చేయవందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(కల్లూర తగిలినవారికి ఇన్ఫులెన్సా పొలైన్ ఇంజక్షన్లు అందుబాటులో ఉండే హాల్సు ఇన్ స్పెక్టర్లు ఇచ్చుటను తగు ప్రైనింగు ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వము పూనుకోనందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(అంటురోగాలు తగిలిన వ్యక్తులను ప్రత్యేకంగా వైద్యులకు గ్రామాలలోకి పంపిణీ చేయడం వల్ల నిర్బంధం ప్రభుత్వం పూనుకోనందులకు.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(To discuss the failure of Government in not taking adequate steps when Cholera broke out in Warangal District during 1958, which resulted in thousands of deaths.)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government in not taking adequate steps when cholera, small-pox etc., broke out in various places of Andhra Pradesh which resulted in large number of deaths.)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(To discuss the failure of Government in control the Filaria in Telangana.)

To discuss the failure of Government to establish Maternity and Child Welfare Centres in backward areas.

The motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(గ్రామాలలో ఆయా ఋతువులలో వ్యాపించే అంటువ్యాధుల నివారణ కొరకు ప్రతి తాలూకా కేంద్రములో ఒక సంవార్షిక వైద్య దళం మరియు ఒక వ్యాను ఏర్పాటుచేసి అంటురోగాల నివారణకు ప్రభుత్వం పూనుకోవందున)

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(గ్రామాలలో అంటువ్యాధుల నివారణ కొరకు ప్రభుత్వము తక్షణ చర్యలు తీసుకోదానికి గాను గ్రామాలలో ఉండబడే వైద్యులను ఉపయోగించు కొని, సహాయముచేసి వ్యాధుల నివారణకు పూనుకోవందున)

The motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,51,58,900 for
Public Health by Rs. 100

(ఆరోగ్య కమిటీల ఏర్పాటు చేయకపోవుట, కలరా సమయాలలో దృష్టిలోవుంచుకుని సెలైను తగినంత, డాక్టరు స్టాకులో ఉంచుకొనకపోవుటవల్ల అనేకమంది ప్రజలు చనిపోవుచున్నందుకు, మలేరియా కంట్రోలు ప్లాన్ వుండి కూడా వారికి మందులు సప్లయలేక వృధాగా ప్లాన్ వుంచుకున్నందుకుగాను ప్లాపుకు రిస్క్ ఎలెవెన్సు ఇవ్వనందుకు.)

The motion was negated.

*DEMAND No. XL - Captial Outlay on
Improvement of Public Health - Rs. 94,09,200*

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 94,09,200 for
Captial Outlay on Improvement of Public Health by
Rs. 100

Criticising the Government for not providing for water-supply works for Palakonda Taluk, Srikakulam District.

The motion was negated.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 94,09,200 for
Captial Outlay on Improvement of Public Health by
Rs. 100

(ప్రతిగ్రామములోను ఒక ఫెల్ట కేంద్రము అమలైన ఒక భవనము నిర్మించి దానిలో ఇద్దోగ్గరివరకు కమిటీలు సమావేశపర్చుట ఆ భవనములో ప్రచురణ పత్రములు, బొమ్మలు, రోగనివారణ తెలుపు పత్రములు ఏర్పాటు చేయకపోవుటగూర్చి.)

The motion was negated.

DEMAND No. XVIII — Medical Rs. 3,80,65,600

Mr. Speaker : The question is :

"that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,80,65,600 under Demand No. XVIII—
Medical."

The motion was adopted.

DEMAND No. XIX — Public Health Rs. 2,51,58,900

Mr. Speaker : The question is :

“that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,51,58,900 under Demand No. XIX — Public Health.”

The motion was adopted.

DEMAND No. XL — Capital Outlay on Improvement of Public Health Rs. 94,09,200

Mr. Speaker : The question is :

“that the Government be granted a sum not exceeding Rs. 94,09,200 under Demand No. XL — Capital outlay on improvement of Public Health.”

The motion was adopted.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశ్రమల డిమాండ్ గురించి యివాళ రిప్లయి చెప్పగలరా ?

శ్రీ యన్. నంజీవరెడ్డి : సభ్యులు అడిగిన విషయాలకు మధ్యాహ్నం ఆఫీసుకు పోయి ఇన్ ఫర్ మేషన్ తెప్పించవలసియుంటుంది. ముఖ్యంగా పరిశ్రమలకు సంబంధించిన విషయాలకు సమాధానం కావాలంటే మధ్యాహ్నం ఇన్ ఫర్ మేషన్ తెప్పించి, రేపు ఉదయం యీ డిజేటుకు నా జవాబు ఎఫెక్టివ్ గా యివ్వగలుగుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు జవాబు యిస్తారు.

DEMAND No. XXIV—Industries - Rs. 1,68,66,200.**DEMAND No. XLII—Capital Outlay on Industrial Development (Road Transport Corporation) -**

Rs. 2,98,31,800.

Sri N. Sanjiva Reddy : Mr. Speaker, Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,68,66,200 under demand No. XXIV — Industries.

That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,98,31,800 under Demand No. XLII—Capital Outlay on Industrial Development. (Road Transport Corporation)

Mr. Speaker : Motions moved.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి : ఈ డిమాండును మూవ్ చేస్తూ యీ మొత్తమును sanction చేయవలసినదని కోరుతున్నాను. మన దేశములో పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేసుకొనుట ఎంత అవసరమో అందరికీ తెలుసు. పరిశ్రమల అభివృద్ధికి యీ మొత్తము చాలదని, యింకా ఎక్కువ మొత్తము ఖర్చుపెట్టవలెనని మిత్రులు కోరుతుండంటారు. పరిశ్రమలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనుకబడి యున్నది. పరిశ్రమలు బాగా అభివృద్ధిచెందిన రాష్ట్రాలు—బొంబాయి, బెంగాల్, వీహార్ వంటి రాష్ట్రాలు చాల ముందుకు పోయినవి. దక్షిణభారతంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ తో పోల్చుకుంటే పరిశ్రమలలో ముందాను, మైసూరు రాష్ట్రములు మెరుగుగా ఉన్నవి. మనము యింత వెనుకపడి ఉండుటకు చాల కారణము లున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఒకటి. Co-operative effort లేదు. పదిమంది కూడి డబ్బు పోగుచేసి చక్కగా పరిశ్రమలను నడుపుదామనే నడభిప్రాయం కలగకపోవడంవల్ల, తగిన ప్రచారం లేకపోవడంవల్ల, ప్రారంభించడానికి సంకోచిస్తున్నారు. ప్రైవేటు రంగంలో పరిశ్రమలు బాగా అభివృద్ధికి రావడంలేదు. రాజమండ్రి వేవరుమిల్లు ఎప్పుడో ప్రారంభించబడింది. ఎన్నో పర్యాయములు తలక్రిందులై ఇప్పుడే తేరుకొంటున్నది, కొద్దిపాటి షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్, సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ తప్ప ఆంధ్రప్రాంతంలో పరిశ్రమలు ఉన్నవి అని చెప్పుకొనుటకు వీలులేదు. గరివిడిలో షేరోమాంగనీస్, ఇప్పుడు కొత్తగా వైజాగ్ లో కాల్ లెక్సరైజేషన్ ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది. వైజాగ్ లో ship building yard బాగానే అభివృద్ధి అవుతున్నది. అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినది కాదు. తెలంగాణాలో ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన పరిశ్రమలు చాల ఉన్నవి. మంచి ఉద్దేశంతో, మైసూరు రాష్ట్రమునకు ఎక్కువ ముందుకు పోవాలనే అభిలాషతో 20 ఏండ్లక్రితం పరిశ్రమలు ప్రారంభించారు. దురదృష్టవశాత్తు అవి పూర్తి పరిస్థితిలో లేవు. గతవిశేష సంవత్సరం నేను elaborate note ఒకటి circulate చేశాను. పరిశ్రమలు ఎట్లా ఉన్నది, ప్రభుత్వ మేరుధనం ఎంతెంత ఉన్నది, ఎట్లా నష్టపడినది చెప్పాను. అదంతా యిప్పుడు తిరిగి చెప్పను. కాని యీ పరిశ్రమ అను బాగుపరచడమే ఈ సంవత్సరం తీసుకొన్న చర్యలు చెబుతాను. నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొన్నది, మేనేజింగ్ ఏజన్సీని తీసుకున్నది. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వ స్వాధీనములో ఉన్నదానిని ప్రైవేటుగా కన్వర్ట్ కంపెనీకి అందచేసి ఉండివారు. ప్రభుత్వమునకు majority shares ఉన్నప్పుడు డైరెక్టుగా కంట్రోల్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో, ఆ సంవత్సరం ఏజన్సీని ప్రైవేటీకేసి అధికారమును స్వాధీనం చేసుకొన్నాను. కె.ఎ.ఆర్. I. A. S. ఉద్యోగి ప్రైవేటు షుగర్ ను అక్కడ నియమించడం జరిగింది. గత సంవత్సరం

రు. 80, 90 లక్షల లాభం వచ్చినది. ఇంకా ఆడిట్ రిపోర్టు రాలేదు. మామూలుగా వచ్చే దానికన్న దాదాపు రెండింతలు ఆదాయం పెరిగింది. కాని ఈ సంవత్సరము పెద్ద ఆదాయం వస్తుందని చెప్పలేము. నిజాంసాగర్ చెరుకుపంట చాల దెబ్బతిన్నది. నీరు తక్కువ అయినందువల్ల నై తేనేమి, నీరు సకాలములో సరఫరా కానందువల్ల నయితేనేమి, చెరుకు బొంగుపారి సూక్రోజ్ కంపెంట్ తగ్గింది. అందువల్ల రైతులకు, ఫ్యాక్టరీకి అంత పెద్ద లాభాలు రావని తేలింది. ఏమైనా లాభం రానివ్వండి, నష్టము రానివ్వండి, ఆ మేనేజ్ మెంటు ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థునిద్వారా నడుపుతున్నాము. అక్కడ ఏమైనా పొరపాట్లు జరిగితే కఠినమైన చర్యలు పుచ్చుకోవాలి, సరైన మార్పులు చేయటానికి మనకు ఎక్కువ అవకాశాలు ఏర్పడతాయి. కాబట్టి, దానిని స్వాధీనము చేసుకోవటము జరిగింది.

ఇవాళ ప్రశ్నితరముల సందర్భములో టాక్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ గురించి మాట్లాడారు. టాక్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ రక్షించటానికి వీల్లేని అధ్యాప్తపరిస్థితిలోనికి పోయింది. అక్కడ ఉన్న మెషిన్ల చాల పురాతనమైనదని అన్నారు. నేను ఇండస్ట్రియల్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో ఉన్న పెద్దలను ఇద్దరు ముగ్గురిని పంపి అక్కడ పరిశీలన చేయమని చెప్పాను. వారు కూడ యీ ఫ్యాక్టరీని రక్షించుకోవటం కష్టమన్నారు. దీనిని లిక్విడేషన్ కు తీసుకుపోమని హైకోర్టులో దావా వేశాము. లిక్విడేషన్ పూర్తి అయ్యేవరకు, దాని ఆస్తిపాస్తులు రక్షించుటకు ఒక అధికారిని వేయమన్నాము. హైకోర్టువారు అంగీకరించి ఆ చర్య పుచ్చుకొన్నారు. కాబట్టి దానిని రక్షించుటకు వీలేనపుడు, లిక్విడేట్ చేసి, అవసరమైతే ప్రభుత్వమే దీనిని పూర్తిగా నడపటానికిగాను ప్రయత్నము చేస్తాము.

సింగరేడి విషయము నేను పలుమారులు చెప్పి ఉన్నాను. అదికూడ యీ సంవత్సరమే ఫైనలైజ్ చేసుకొన్నాము. ఆల్ ఇండియా గవర్న మెంటు వారు దీనికి కావలసిన షేర్ ధనాన్ని, దానికి కావలసిన అప్పును ఇవ్వటానికి, యీ సెకండ్ ప్లాన్ పీరియడులో (అంటే రానున్న రెండు సంవత్సరాలలో) రి మిలియేట్ ము టార్ గేట్ రీచ్ కావటానికి కావలసిన సదుపాయాలు కలుగజేస్తామన్నారు. తప్పకుండా ఆ టార్ గేట్ రీచ్ అవుతామనే హామీని మేముకూడ ఇచ్చాము.

కొద్ది రోజులకు పూర్వము తెల్లంపల్లిలో ఉన్నటువంటి ప్రాదేశికాధు కమిషన్లు ఫర్మిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో కూడ, చర్య పుచ్చుకొన్నాము. దానిని మేనేజింగ్ ఏజన్సీ చక్కదిద్దండి, డైరెక్టర్స్ చక్కదిద్దండి. ప్రభుత్వము ప్రధానము చేసుకొని ప్రభుత్వంలో ఉన్న అధికారులు (ఇప్పుడు ఫర్మిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి) ఆసీసరుగా ఏర్పాటుచేసిన న్యాయస్థానానికి ఆ ఫర్మిలైజర్స్

పాక్షరీకికూడ అధికారిగా వేసినాము. వారే దానిని పరిశీలనచేసి, సరైన పద్ధతిలో పెట్టుటకు చర్య తీసుకొన్నారు. వీలైనంతవరకు తగాదాపడకుండా, ఇక్కడ, ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లతో, మేనేజింగ్ ఏజెన్సీతో, ఏదో ఒక పద్ధతితో, రాష్ట్రపద్ధతిలో, స్వాధీనం చేసుకోవాలని ప్రయత్నం చేయటంవల్లనే కొద్దిగా అలస్యం అయింది. ప్రభుత్వం ఒడిదుడుకులుగా చేయా అనుకుంటే, గడిచిన సంవత్సరమే బెల్లంపల్లిలో ఉన్న ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని స్వాధీనంచేసుకొని ఉండేది. కాని, "అది ఇక లాభం లేదు; దీనిని మనము నడప లేము; మనం నడపడంవల్లనష్టం వస్తోంది; ప్రభుత్వం కేపిటల్ పెట్టి లాభం వచ్చేటట్లు చేస్తారు. ప్రభుత్వం ఎడిషనల్ కేపిటల్ పెట్టి ఏమైనా లాభం వచ్చే విధంగా చేస్తుందేమోనని" దానిని నడుపుతున్న వ్యక్తులు అనుకొని, మనకు బానిని స్వాధీనం చేశారు. అది చాలా సంతోషకరమైన విషయము. రాజీపర్థతులలో స్వాధీనం చేసుకోవటంతో ఎంతో మంచితనం ఉంది. కాబట్టి అది స్వాధీనం చేసుకొన్నాము.

నేను ఇప్పుడే చెప్పినట్లు—మగర్ ఫ్యాక్టరీని స్వాధీనము చేసుకొన్నాము. సింగరేణి కాలరీలో మనం మెజారిటీషేర్స్ 51% షేర్స్ రిటెయిన్ చేసుకొన్నాం. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారి ఎసిస్టెన్స్ సుపాయించుకొన్నాం. కిమిలియన్ టర్న్స్ టార్ గేట్ రిచ్ కావటానికి కావలసిన ఊర్వాటన్ని చేసుకొన్నాము. యజ్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో లిక్విడేషన్ తీసుకువచ్చి అవసరమని తోస్తే, మనమే కొని (అప్పుడు కావలసి ఉంటే) నడపటానికి వీలుంది. లేదా ఫ్రయివేట్ వ్యక్తి ఎవరైనా కొనటానికి నిర్ధారణ ఉంటే, ఆయనకు ఇవ్వటానికి మనం తయారుగా ఉన్నాము. కాని ప్రభుత్వం పెట్టిన డబ్బు మాత్రం జాజ్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీనుండి ఏమాత్రం అయినా వస్తుందనే ఆశ నాకు పోయింది. అక్కడ ఉన్న అస్తి విలువ వై బెల్ టీస్ కు సరిపోతుందేమో! మనకు ఏమాత్రమైనా మిగులుతుందా అనేది అనుమానంగానే ఉంది. ఏమైనా "చేతులు కడుక్కొందాము; ఈ బురదలో దిగితే ఇంక లాభంలేదు" అనే ఉద్దేశంతో లిక్విడేషన్ కు గాను కోర్టులో దావా వేశాము. ఆ కార్యక్రమం జరుగుచున్నది. బెల్లంపల్లి ఫ్యాక్టరీ విషయంకూడ చెప్పాను.

వరంగల్ లో ఉన్న ఆజంజాహీ మిల్స్ విషయం ఆలోచించాము. అవి అంత లాభకరంగా లేవు. అవి నష్టంతో వదులుతున్నవి. అక్కడ ఎంతో కేపిటల్ పెడితే బాగుపడుతుందో చెప్పలేము. కాని, అక్కడ మనకు మెజారిటీ షేర్స్ ఉన్నాయి. 34 వర్సెంట్ మాత్రమే ఉన్నాయి. దానిని స్వాధీనం చేసుకోవాలి—మనకి మెజారిటీ షేర్స్ కావచ్చు. గాని మెజారిటీ షేర్స్ మనకు లేవు. దీనిని మరలించి కేపిటల్ లో పెట్టడం బాగుపడుతుంది. మనం షేర్స్

మార్కెట్లో కొందామంటే, ధరలు ఒకరకంగా ఉన్నాయి. లేదా, మనం ఇచ్చిన లోన్ డబ్బును షేర్ కేపిటల్ క్రింద కన్వర్ట్ చేసుకొందామా?—దానికి కొన్ని ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఆలోచించి, పిల్లై నప్పుడల్లా, మార్కెట్లో వచ్చిన షేర్స్ ను కొని, ఈ 35 పర్సెంట్ ను, 51 పర్సెంట్ వరకు పెంచుకొని తరువాత ఎడిషనల్ ఎమౌంట్ సింక్ చేసి, ఇంప్రూవ్ చేయటానికి వీలవుతుందా అనేది ఆలోచిస్తున్నాము.

సీక్స్ ట్లో మనకు మెజారిటీ షేర్స్ లేవు. చాల కొద్దిగా షేర్స్ ఉన్నవి. ఇదివరకు 27 పర్సెంట్ ఉండేవి. కాని ఎడిషనల్ షేర్ కాపిటల్ పిలవటంతోటి, ప్రభుత్వం తాను కొనకపోవటంవల్ల, తనకు ఉన్న అవకాశాన్ని కోల్పోవటంవల్ల, ఇంకా షేర్ కేపిటల్ తగ్గిపోయింది. ఇది నాలుగైదు సంవత్సరాల క్రిందట జరిగింది. ఇప్పుడు దానిని ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నాము.

ఆల్టివ్ మెటల్ వర్క్స్ గురించి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు తమ కందరికి ముందరే మనవిచేశాను, అది పూర్వమే బిల్గా స్వాధీనములో వుండినది. వారు ఇంప్రూవ్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వాళ్లు ఒకటి చెప్పారు—“మీరు కావాలంటే ఇప్పుడే స్వాధీనం చేసుకోండి. కాని మమ్మల్ని ఎడిషనల్ కేపిటల్ సింక్ చేయమని చెప్పి, రేపు పొద్దున్నే మమ్మల్ని తీసివేస్తామంటే లాభంలేదు, ఇన్నేళ్ళవరకు మీరు ఉండండి అని మాకు ఎన్యూరెన్సు ఇవ్వండి” అన్నారు. “ఆ షేర్ కేపిటల్ తగ్గించుకొని, ప్రైవ్ కేపిటల్ ఇన్వైట్ చేసి, పది సంవత్సరాలు మీరు ఇంప్రూవ్ చేయండి; పది సంవత్సరాల తర్వాత తీసుకోటానికి ప్రభుత్వానికి రైట్ ఉన్నది” అనే క్లాజు పెట్టి, పదిసంవత్సరాల తర్వాత ప్రభుత్వము తీసుకొనుటకు అవకాశము ఉండేటట్టుగా ఏర్పాటు చేసుకొని, వారు దానిని ఇంప్రూవ్ చేసుకొనుటకు ఎలా చేశాము: నేను ఇప్పుడు కొత్తగా ఏర్పాటుచేసింది. కాదు, అది, ప్రైవ్ కేపిటల్ పెట్టి జాగా నడవటానికి అవకాశం వారికి కల్పించాము.

సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీస్, షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి అవుతున్నాయి. మనం నాలుగు కో-ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ ను ఏర్పాటు చేసుకొనుటకు కావలసిన డబ్బు వమాలుచేసుకొని, ఫారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ కొరకు ప్రయత్నం చేశాము. కానీ ఆర్థి క్లిడియా పాలిసిలో కొద్దిగా మార్పురావటం వల్ల ఫారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ లో డిఫికల్టీస్ రావటంవల్ల, మనం ఆశించిన ఏర్పాటు ఫ్యాక్టరీలకు ఫారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ ఇవ్వలేకపోయాము. రెండు ఫ్యాక్టరీలకు మాత్రమే ఇస్తామన్నారు. ఈ నలుగురు ఫ్యాక్టరీ టనర్స్ ఢిల్లీలోను, బెంగాల్ లోనూ ఉన్నారన్నారు. రెండు ఫ్యాక్టరీస్ కు ఫారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ ఇవ్వకానికి అంగీకరించాడు. అంతవరకే వా సంతోషమే. కనీసం రెండేళ్లకు ఉట్టిపడ్డాయి. వచ్చే

సంవత్సరము మిగిలిన రెండు సంపాదించుకొనుటకు మనకు పీలవుతుంది. ఇప్పటికే ఆంధ్రదేశంలో కొన్ని సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీస్ లో 0.4 లక్ష టన్న్స్ ఫర్ యానమ్ ప్రాడ్యూస్ అవుతున్నది. ఇంకా 6 more units with licensed aggregate capacity of 0.9 lakhs కు సిద్ధం అవుతున్నాయి. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో సిమెంట్, మగర్ ఉత్పత్తి చాల ఎక్కువగానే ఉన్నది. దేశంలో మిగిలిన రాష్ట్రాలన్నింటిలోకన్నా, సిమెంట్ లో మనం చాల ముందుకు పోయాము. ఆరెండు సెక్టర్స్ లో మనం బాగానే ఉన్నాము.

సెంట్రల్ సెక్టర్ లో మాకు పరిశ్రమలు కావాలని చాలనాళ్ళుగా ఒత్తిడి తెస్తున్నాము. ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ కావాలన్నాము. ఎక్స్క్రికల్ ఎస్సెయిన్ సెస్ కావాలన్నాము. అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా చాలాచాలా అడుగుతూనే ఉన్నాము. కాని ఇంతవరకు, దురదృష్టవశాత్తు యీ పదేళ్ళలో సెంట్రల్ సెక్టర్ లో ఉన్న ఫ్యాక్టరీ ఒక్కటికూడ స్థాపించబడలేదు. పూర్వపు మైగరాబాదు రాష్ట్రంలో గాని, పూర్వపు ఆంధ్రరాష్ట్రంలోగాని ఒక్క ఫ్యాక్టరీకూడ స్థాపించబడక పోవటం చాల విచారకరమైన విషయము. కాబట్టి యీ వర్షాయము (కొంత వినుగుతో అనండి) ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని మనమే స్థాపించుకోవాలని, మనం ప్రారంభిస్తే తప్ప, ఇది జరిగేటట్లు లేదనే నిశ్చయానికి ప్రభుత్వం వచ్చింది. అదృష్టవశాత్తు తెలంగాణాలో కొత్తగూడెం ప్రాంతంలో, రాసుగుండం ప్రాంతంలో బొగ్గు ఉత్పత్తి బాగా ఉండటంవల్ల ఆ ఫ్యాక్టరీని ప్రారంభించటానికి మంచి అవకాశాలు ఉన్నాయని అనుభవజ్ఞులు చెబుతున్నారు. దీనికి దాదాపు 50 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. ఇందులో పారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ బోర్డ 50 వర్సెంట్ ఉంటుంది. దాదాపు 15 కోట్ల రూపాయలు నగదు కావాలి. 15 కోట్ల రూపాయలు ఫారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ కావాలి. ఈ ఫారెన్ ఎక్స్ చేంజ్ ఇబ్బందులు తప్పించుకోటానికి, ఏదైనా ట్రాన్స్ ఫర్మిటీ ఇతరదేశాలలో (జర్మనీకానీండి, ఆమెరికాకానీండి) ఆ మెషిన్స్ ప్లంట్స్ తీసుకువచ్చి, అక్కడ వాటిని ఉపయోగించుకొనుటకు కావలసిన డబ్బు మనదేశంలోనే సాధించుకోవచ్చును. డబ్బుకు మనం, మనరాష్ట్ర ప్రజానికం దగ్గరకు పోవచ్చును. మన తెలంగాణాలో ఉన్న రిజర్వుస్ వాడుకోవచ్చును. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే, యీ ధైర్యంతోనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వాళ్ళ ఇప్పటికీ ధైర్యము ఉన్నది. ఈ సంవత్సరాంతంలోనూ ఇక్కడ చేసుకోవలసిన కార్యక్రమాల భేటుకొని, Government of India వారి అనుమతిపొంది, టెండర్లును విలీన్, ఫారెన్ కరెన్సీ లో విదేశీ వస్తువు కొనివేసు ఇస్తే, వారి దగ్గరనుండి మెషిన్స్ తీసుకోవటానికి, వీలు అవుతుంది. 1959 సంవత్సరం ఆఖరులోగా, ఒక clear cut position ఏర్పాటు చేసుకోవటానికి పీలవుతున్నది. చేసుకోవచ్చున్నాను.

మనం ఊరికే, యీ ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలని అనుకున్నంత మాత్రంచేతనే ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీలాంటి పెద్ద ఫ్యాక్టరీని పెట్టటం సాధ్యంకాదు. సింగ్లీ ఫ్యాక్టరీ అంత ఫ్యాక్టరీని పెట్టుకోవటం అంత చిన్న విషయంకాదు. రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజా నీకం అంతా “ఇది మాకు కావాలి, మేము దీనిని పెట్టటానికి తోడ్పడతాము” అని చెబుతున్నారు. ఆ విశ్వాసంతోనే మనం ముందుకు పోతున్నాము. ఇది బ్రహ్మాండమైన విషయంకూడ కాదు. 3 కోట్ల 30 లక్షలమంది ఉన్న ఆంధ్రులు 30 కోట్ల రూపాయలు వెలకలిగిన ఒక పెద్ద ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని పెట్టుకోవటం, పెద్ద బ్రహ్మాండమైన విషయంకాదు. 10 కోట్ల రూపాయలు దేశంలో వసూలు చేయకపోలేము. అందులో, ఆంధ్ర దేశంలో ఫర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ ఎంత అవసరమో మీ అందరికీ తెలుసు. కనీసం 2,3 లక్షల టన్నుల ఎరువులు అయినా కావలసి ఉంటాయి. మనకు Government of India సరఫరా చేస్తున్నదిగాక ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి ఎట్లా black market లో మన రాష్ట్రానికి వస్తున్నదో కూడా తెలుసు. ఒరిస్సా రాష్ట్రానికి supply చేస్తున్న ఎరువులలోగాని Bengal కు సరఫరాచేస్తున్న ఎరువులలోగాని కొన్ని వేల టన్నులు మన రాష్ట్రానికి వస్తున్నవి. మన రాష్ట్రములో ఎరువులు ఎక్కువ వాడుతున్నామనేదానికి యిదే నిదర్శనం. అందువల్ల Fertiliser factory కి కావలసిన machinery ని అప్పుగా తెచ్చిపెట్టుకున్నా పని ప్రారంభించిన 4,5 ఏళ్ళలోపలనే అప్పు తీర్చటానికి వీలు అవుతుందనే దైర్ఘ్యముతో ఈ పని ప్రారంభించాం. ఈ పనికి మీ అందరి ప్రోత్సాహాన్ని ఇవ్వండి అని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణాలో ప్రారంభించిన పరిశ్రమలను జాగుచేయడానికిగాని అంత్యం చేయడానికిగాని చర్యలు పుచ్చుకుంటున్నాం. జాగుచేయడానికి వీలులేని Taj glass factory లాంటి వాటిని experts పోయి examine చేశారు Experts అంటే industrialists తో advisory committee ని వేశాము. అందులో ఒక team of advisors ను పంపించాము. వారుచూసి ఏమి లాభంలేదు అంటే దానిని అంత్యం చేయడానికిగాని చర్యలు పుచ్చుకున్నాం. జాగుచేయడానికి అవకాశం ఉన్నదనుకున్న తెల్లంపల్లి fertilizer factory లాంటివి స్పాడినం చేసుకున్నాం. దానికి Special Officer గా నాయక్ గారిని appoint చేశాము. వాణి Chief Secretary గారిని పరిశీలనచేసి, ఎంత డబ్బు పెట్టాలి, improve చేయడానికి ఏమైనా అవకాశాలు ఉన్నాయో చూచిరావద్దామని పోయి రమ్మిచ్చాను. వారుపోయి చూచివస్తారు. ఇవీ మనం తీసుకుంటున్న చర్యలు. దీనిని చూడగానే మన మాత్రం చేయి అంగీకరిస్తున్నామని అంగీకరిస్తేనే కాదు, చేయి అంగీకరిస్తున్నామని మనం చెబుతున్నాం.

(అభిమానం చూపడంలేదని నేను అనడంలేదు) అభిమానం పారిశ్రామిక పేత్తలుగాని, ప్రభుత్వంకాని చూపడం లేదేమోననిపిస్తున్నది. పరాయి రాష్ట్రాల నుంచి fresh capital రావడంలేదు. ఫ్యాక్టరీలు పెట్టగలిగినటువంటి తాహతు, యోగ్యత ఉన్నటువంటి పెద్దలు డబ్బుపెట్టడానికి ఎందుకో సంకోచిస్తున్నారు. ఏ private owner వచ్చి ఏ industry ప్రారంభించడానికి పూనుకున్నా వనతులు కల్పిస్తాం, land యిస్తాం, water యిస్తాం, electricity యిస్తాం బహిరంగంగా యివ్వగలిగిన సహకారంతో యిస్తాం. దానికి ఆశేపడలేదు. అని ఎన్నివర్యాయాలు ఎన్ని meeting లలో చెప్పినా fresh capital మనకు వైనుంచి రావడానికి సంకోచిస్తున్నది. వారిని ఆకర్షించాలి మనం. ఎవిధంగా నైనా సరే వారికి కావలసిన facilities అన్నీ create చేసి ఆకర్షించాలి. దానికి ఒక్కటే మార్గం power cheap గా మనం యివ్వగలిగితే పరిశ్రమలు తొందరగా రావడానికి వీలుఉంటుంది. మనదేశంలో power లేదనే విషయం అందరికీతెలుసు. ఉన్నది ఒక్క రామగుండం ధర్మత్ పవర్. Thermal station లో తయారైన power పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు పనికివచ్చేవిధంగా ఉండదు. కాబట్టి Hydel power లో జాగా ఉత్పత్తి అయి పరిశ్రమ దారులకు చౌకగా మనం యివ్వగలిగితే, అనాడు యితర రాష్ట్రాలలో ఉన్నటువంటి capitalists మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. అందుకనే శ్రీకైలం ప్రాజెక్టును వెంటనే ప్రారంభించి రానున్న 2, 3 ఏళ్ళలో power cheap గా దొరికేటట్లు చేస్తే పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావడానికి వీలు అవుతుందని, మేరగా జారు ప్రాంతానికి 100 మైళ్ళు లోపు ఉండి Hyderabad చుట్టూ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావడానికి వీలు అవుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో అది చేశాము. అది పూర్తి కానిదే, Hydel power cheap గా available కాకపోతే పరిశ్రమలు ఎప్పుడూ కుంటున్నట్లుగానే ఉంటాయి. ఎప్పుడూ దెబ్బతింటూనే ఉంటాయి. అందువల్ల, పెట్టుమొదట్లో మనం electricity cheap గా దొరికేటట్లు చూచు కోవాలి. దానిని చౌకగా పరిశ్రమదారు లందరికీ అందేటట్లు చేయాలి. అప్పుడే మన పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కావడానికి వీలు అవుతుంది.

గొప్ప కార్యాచరణ తలపెట్టుకున్నాం. ఏ State Government కూడా fertilizer ఫ్యాక్టరీని మేమే స్వంతంగా పెట్టుకుంటాం అని ప్రయత్నం ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి చెప్పలేదు. "స్వయంగా మీరు యివ్వవలసిన సహాయం యివ్వలేదు కనుక మేమే చేసుకుంటున్నాము" అని ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెప్పడానికి సామాన్యంగా మనం దానికి ప్రజాబలం ఉన్న కేరళాలోని ఏమి తేమ ప్రజాబలం వైన శాసన సభ్యుల సహకారం వైతం ప్రయత్నం చేయడం యిలాంటి సామాన్య కార్యాచరణకే దిగింది.

పొందుతున్నాం. సలహాలుఅయితే పొందుతాంగాని decision మాత్రం ప్రభుత్వమే తీసుకుంటుంది. వారిని పోయి పరిశ్రమలు చూచిరమ్మనమని చెబుతున్నాము. వారు యిచ్చిన report లు చదువుకుంటున్నాము. తరువాత Cabinet on its own responsibility, decision తీసుకుంటుంది. ఈ decision తీసుకోవడంలో కొంచెం ఆలస్యం అవుతుంది. ఉదాహరణకు అజంజాహీ మిల్సులో shares కొనడమా లేక మన capital ను convert చేసుకోవడమా అనేది తేల్చుకోలేకపోయాం. దొన్ని సేలలు పట్టింది తేల్చుకోడానికి. మన shares ను convert చేసుకుంటే cost ఎక్కువ అవుతుంది. Market లో కొందామా అంటే lumpsum గా దొరకడంలేదు. ఈ రెండు పద్ధతులు తేల్చుకోడానికి ఒకతూరికాదు రెండుతూర్పు Cabinet meeting లో చర్చించుకొని కూడ ఒక నిశ్చయానికి రాలేకపోయాం. ఏమిచేస్తే ఏమి ప్రమాదం వస్తుందోనని చివరకు ఏమైనానరే మార్కెటులో దొరికినన్నే నిదానంగా కొందామని అనుకున్నాం. ఇప్పటికి 3% మాత్రమే కొనగలిగాము. మార్కెటులో కావలసిన prices కు దొరకడంలేదు. హెచ్చు price యిస్తే కొరుకుతాయెమో. Market లో price quotation 'యింత' ఉంటే ఎక్కువ price ఎందుకు పెట్టారనే మాట ఎప్పటికైనా రావచ్చు. కాబట్టి quotation price కే దొరికినన్ని కొందామని అనుకున్నాం. అవి దొరకకుండాపోతున్నాయి. వీలైనంతవరకు జాగ్రత్తగానే చర్య తీసుకుంటూ decision తీసుకోవాలని చూస్తున్నాం.

చిన్న చిన్న పరిశ్రమల గురించి ప్రత్యేకంగా ఒక Minister ను appoint చేసుకున్నాం. మికందరకు తెలుసు. Cottage industries కు గానీ, Industrial estate కు గానీ special attention వచ్చినది. ఈ industries లో కలిసి ఉన్నప్పుడు వాటికి కావలసిన proper attention యివ్వలేకపోయాం. Major industries ను గురించే ఆలోచించడంవల్ల చిన్న చిన్నవన్నీ వాటి మధ్యపడి పరిగిపోతూ ఉండడం జరిగింది. తగవంతరావుగారికి ప్రత్యేకంగా ఆ portfolio యిచ్చాము. Major industries అయిదో, ఆరో తప్ప మిగిలిన industries అన్నీ వారిచేతిలోనే ఉన్నాయి. Industrial Estates, small scale industries, medium scale industries, Match factories, cycle parts వాటి production ఇవన్నీ వారిచేతిలో ప్రత్యేకంగా ఉండడంవల్ల వారు ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగస్థులతో పట్టుమార్పు మాట్లాడి, ఉద్యోగస్థుల సలహాబోధి ఉద్యోగస్థులవార్యంగా కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడంవల్ల కొంతవరకు అది కూడ జరుగుతూ ఉన్నాయి.

Road transport and Industries department portfolio లోకే వస్తుంది. R.T. విషయంలో తీసుకున్న చర్యలన్నీ మీకు తెలుసు. చాలకట్టాలకు గురై, చాలనిండల గురై, చాలతిట్లకు గురై తీసుకున్న చర్య అది. మంచిదో చెడ్డదో తను నిర్ణయించుకున్నాం. కానీ ఇప్పటికీ అక్కడికిపోయినప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో రాజకీయాలకు సంబంధంలేని ప్రజలు కొంచెం అనుమలంగా ఉన్నది యింకా 'ఎక్కువ బస్సులు పేస్తే జాగుంటుంది' అని చెబుతున్నారు. 100 బస్సులు కొన్నాం. అవి చాలవు వారు కోరినన్ని బస్సులు వేయలేక పోవడంవల్ల యిబ్బంది పడుతున్నాం. కానీ యిది చెడ్డది అని గాని, అనుమలంగా లేదని జాగా నడపడం లేదనిగాని ఎవరు అనడం లేదు. దీనినిగురించి అప్పుడప్పుడు ఆశేపిస్తున్న మిత్రులకు మరచిపోతున్నాను. ఇకమీద పాతపద్ధతులు మారినవేనీ ఏదో జిల్లాలో ఎవరో పెట్టారని వారిపైన కోపంతో ఎక్కడనో పెట్టారని అనుకోవడం చాల పొరపాటు. అలాంటి భావం లేనేలేదు. కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న 16 లక్షల ప్రజానీకం నన్ను ఆశేపిస్తున్నారని అనుకోవడం పొరపాటు లేదా అందరు నేను చెప్పినట్లే వింటున్నారని నేను అనుకోవడం పొరపాటు. ఏ కార్యక్రమం తీసుకొన్నా మంచి ఉద్దేశ్యంతోనే తీసుకొన్నాం జాగా నడపాలనే తీసుకున్నాం ప్రజలక్షేమంకోసం తీసుకున్నాం. ఈ బస్సులను ఎప్పటికైనా nationalize చేస్తేనే తప్ప దేశానికి మోక్షంలేదని నాకు తెలుసు. సంపూర్ణ మైన విశ్వాసం ఉన్నది కాబట్టే తీసుకుంటున్నాము. నేను చూశాను, అనేక పర్యాయాలు, passengers ను లోపలికి తోస్తూఉండడం ఉదవాళ్ళు ఉన్నారే, పిల్లలు ఉన్నారే అని అలోచించరు 2 రూపాయల లాభం ఎందుకంటే 10 మందిని ఒకరినెత్తిమీద ఒకరిని మార్చిపెట్టడమే జరుగుతుంది. ఆ తర్వాత ఏమీ ప్రమాదంవచ్చినా సరే. ఒక్కొక్కసారి 10 మంది నిర్ణీతమంది చచ్చిపోవడం కూడా జరుగుతున్నది. ఇలాంటి దురలవాట్లకు లోనై నడుపుతున్న private owners ను వీలైనంతవరకు తొలగించడం మంచిది. ఇలాంటి చర్యవల్ల ప్రజలకు అనుమలంగాను ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి లాభంకూడ వస్తుంది నష్టం వచ్చేదికాదు పూర్వం తెలంగాణ ప్రాంతంలో పాతబస్సులు ఉండడంవల్ల లాభం అంతే ఎక్కువ రాలేదు ఈ బస్సులన్నీ మార్చి, క్రొత్తబస్సులు పెట్టి recurring expenditure ను తగ్గించి, wastage ని తగ్గించి ఈ కార్యక్రమాన్ని సహకారశాఖ వారు పుచ్చుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

ఈ బస్సురూట్ల వలన పెద్ద లాభాలు రాకపోతే ఇంకా వస్తున్నామని కోరుకున్నారట్లు కొంతమంది భక్త బస్సురూట్లకు భాగీ వచ్చిందంటున్నారు. ఎంతోమంది ప్రజలు బస్సులు, నిండలు, వాహనాలు, ఈ విషయాన్ని మీకు తెలియనివి కావు. ఒకడు బస్సురూట్ల

సంపాదించుకొన్నాడనుకోండి. ఇచ్చినవాడు ఇతనికి స్నేహితుడు కాకపోయినా తక్కినవాళ్ళంతా ఆనాటినుండి అతనికి బద్ధవిరోధులైపోతారు. అసరాని మాటలు అంటారు. జాతీయం చేయుటవలన ఏ పదిమంది బస్సు ఓనర్స్కో నష్టం వస్తుందని దేశానికే ప్రశయం వస్తుందనే విధముగా ఆశేపించవద్దు అని చెబుతున్నాను. ఆ పదిమంద బస్సు ఓనర్స్ చేసే అట్టహాసం లంతా యంతా కాదు. స్పెషల్ వ్యాన్లు వేసుకొని ఎంతో అట్టహాసం చేస్తున్నారు. వీటిని బాగుగా నిర్వహిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం 50 లక్షల రూపాయల నిచ్చింది. పిత్తలే వచ్చే సంవత్సరం ఇంకొక 50 లక్షల వరకు వచ్చే అవకాశముంది. వీలైనంత ఎక్కువ మొత్తము మనముకూడ కేటాయించుకుందాము. సాధ్యమైనంత త్వరగా మిగిలిన జిల్లాలలోకూడ తీసుకోవాలని నా వుద్దేశం. దీనికిసంబంధించిన phased programme ఏమిటో నాకు తెలియదు. ఏ సంవత్సరంలో ఎక్కడెక్కడ తీసుకుంటారో వారి programme ను ఇవ్వవలసిందిగా కోరాము. వారికి కూడ అది అంత సులభమైన పనికాదు. కొంచెం కష్టమైన పని. కష్టమైనప్పటికి కరెక్టుగా కాకపోయినా చాలాపు సరియైన అంచనానే వారెస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

ప్రస్తుతం మనమొక కొత్త పంథాలో పోతున్నాము. ఊరికే static గా కూర్చోలేదు. dynamic గా ముందుకే పోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. పాత ఫ్యాక్టరీలను, చెడిపోయినవాటిని లేవనెత్తుకోవడంలోను, రక్షించుకొనడంలోను ఒక decision కు వచ్చి ముందుకు పోవాలనే ఆవేశ ఉన్నది. ఆ విధముగా decision తీసుకునేప్పుడు ఏవైవా తప్పులు చేస్తూండవచ్చును. ఇతర యిబ్బందులవలన నిశ్చయించినవాటిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొనలేకపోవచ్చు. ఇందులో నా కింకొక భయంకూడ కలుగుతున్నది. ఈ పరిస్థితిపై ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత యింతకుముందున్న ఫ్యాక్టరీలను ఒక్కొక్కదానినీ స్వాధీనం చేసుకుంటున్నారు. ఉన్నవారిని తరిమేస్తున్నారు. మేము చాలాని బాగుగా వదులుకొనలేదా? మేము పెట్టినందు వల్లనే గదా యీ ఫ్యాక్టరీలు వట్టివవి. మమ్మల్ని తరిమేస్తున్నారు. అనే దురభిప్రాయముతో అక్కడక్కడ గుసగుసలను నేను వింటున్నాను. కొంతమంది మంత్రుల ఇళ్ళకు పోయి చెబుతున్నారు. “చూడండి! మేము బాగానే ఉద్ధరించడానికి ఇంత చేశాము. మమ్మల్ని ఈవారు తరిమిస్తున్నారు. వీరివే vicious propaganda ఉరుగుతున్నది! దీనిని కొంతమంది ముందుకు తీసుకుపోతుంటుందని నా వుద్దేశం. తోట్లాడే రూపాయలు ఇవ్వడంపై పెట్టాము. రిటైర్డ్ యాపాయిలు ఒక్క పదివేలమందిని పెట్టాము. మిగిలినవారిపై ప్రత్యేక పరిగో చర్యకోవాలి. బాగా చూస్తుంటామని నేను నడవడం చేశాం. మేమే!

ఒక వేళ నష్టపడినా యిబ్బందిలేదు అంటాను. ఆ విషయాలన్నీ చూసుకొనడానికి ఒక ఉద్యోగిని వేస్తాం. తప్పుఅయితే అతనిని punish చేసే అధికారం మన చేతిలో వుంది. పరిశ్రమలు ప్రయివేటు మేనేజిమెంటు క్రింద వుండుటవలన ఒక్కొక్క పరిశ్రమ ఒకరినుండి యింకొకరికి transfer అవుతూ చివరకు ఎక్కడనో తేలుతూవుంటుంది. దానివలన ఏర్పడే ఇబ్బందులకు ఎవరిని దండించ వలయునో తెలియని పరిస్థితి వస్తున్నది. అయితే యీ విధంగా ప్రభుత్వం స్వాధీనంచేసుకొనడమువలన కొంతమందికి కష్టం కలిగించినవారము అవుతాము. కొంతమందికి వచ్చే అవకాశాలు పోవడానికి ఆస్కారముంది. అంతమాత్రంచేత మన కార్యక్రమం ఆపడానికి వీలులేదు. అలాంటి ప్రచారానికి శాసనసభ్యులెవరూ లొంగవద్దని కోరుతున్నాను.

ఓపికవుంటే శాసనసభ్యులు కొంతమంది కలిసి కొత్త గూడెముకు పోయి రండి. అక్కడ ఏ విధముగా జరుగుతున్నదో పరిశీలించిరండి. కొత్త గూడెం దూరంకాదు. నిజాం మిగల్ ఫ్యాక్టరీకి కూడ పోయిరండి. మిమ్మల్ని ఎవరూ ఆటంకపరచరు. లేకపోతే నేను ఫోన్ చేసి చెబుతాను. వారు ఫ్యాక్టరీ అంతా చూపుతారు. రేపు శని, ఆది వారాలలో కొంతమంది శ్రీకైలం పోతున్నారు. వీటిని కూడ చూడవలసిన దేవాలయాలుగా భావించి వెళ్ళిరండి. "మేము యింతమందిమీ కలిసి పోతున్నాము" అని నాకు తెలిపితే వారికి కావలసిన ఐస్క్రూలును ఏర్పాటుచేస్తాం. మీరు వెళ్ళి, చూసి, information నాకు యివ్వండి. ఎక్కడెక్కడ ఎటువంటి తప్పులు జరుగుతున్నాయో చెప్పండి. అదే నేను మిమ్మ యివ్వవలసినదని కోరుతున్న సహకారం. ఈ విషయం నేను ప్రతిసభ్య సభ్యులకు, సభ్యులందరకు appeal చేస్తున్నాను. వెళ్ళి రెండవోజులపాటువుండి study చేసిరమ్మని కోరుతున్నాను.

మనం పరిశ్రమల సెక్కువగా స్థాపించుకొనలేకపోతున్నాం. అంటే నిజానికి వారికున్నంత విచారం నాచూ వుంది.

బోధన్ లో న్యూస్ ప్రింట్ ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటుచేసుకుందామనుకున్నాం. ఆంధ్రరాష్ట్రంనుండి యిక్కడికి వస్తూనే decision తీసుకున్నాం. కేంద్రం నుంచి మంత్రులు, ఉద్యోగులు వచ్చారు. అగ్రిమెంటు అయిపోయింది. దాని విషయంలో dispute ఏమీలేదు. మెషిన్ కోరకు ఏదో foreign company order కూడ యిచ్చారు. కానీ foreign exchange విషయంలో ఏదో తగాదా రావడంవలన ఆ మెషిన్ రాలేదు. ఇటువంటి చిన్న ఫ్యాక్టరీలను—
4. తో కొట్టెలువగలవి పెట్టుకుందామన్న నాటికి foreign exchange తగాదాలు రావడం చాల విచిత్రకరం. దానితో అది కుంటుపోయింది. విశాఖ లోని నెల్సన్ డిసెల్ యునిట్ ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటుచేసుకుందామనుకున్నాం.

కున్నాం. అది plan లో కూడ వుంది. అది కూడ అట్లనే వుండిపోయింది. ఈ విధంగా మనం కొన్నిటిని చేసుకొనలేకపోతున్నాము. అవి మరే చేతిలో వున్నవి కావు. వీటిని స్థాపించుకోవడం మన చేతిలో పని అయితే మనం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని దేనికొరకు కోరవలసిన అవసరం వుండదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఏనాడో స్థాపించుకొని వుండేది. దీనిలో కొన్ని foreign exchange difficulties వున్నవి. కేంద్రం యొక్క assistance కావాలి. వారి ఆశీర్వాదం కావాలి. లేకపోతే ఏమి జరుగడానికి వీలులేదు. వారు కూడ ఏదో జర్మన్ కంపెనీకి ఆర్డరు ఇచ్చారు. నేను యంతకుముందు తెలిపినటువంటి యిబ్బందుల వలన ఆ మెషిన్ రాలేదు. ఈ మధ్య ఒక ఆఫీసర్ జర్మనీకి పోయినాడు. ఈ ఒక్క విషయమే కాదు. ఇతర విషయాలు కూడ మారడానికి ఆయన వెళ్ళారు. బోధన్ లో న్యూస్ ప్రింట్ ఫ్యాక్టరీని కనీసం వచ్చే సంవత్సరంలో నై నా సాధించుకోగలుగుతామని ఆశిస్తున్నాను. ఇంకా సాధించుకోవలసివచ్చిన చాల వున్నాయి. నిదానంగా అన్నింటిని సాధించుకొనడానికి అవకాశ ముంటుంది. అన్నింటిని ఒక్కసారే సాధించుకొనలేము. ఇప్పుడు చెడిపోయిన వాటిని సరిచేసుకొనడానికే చాలకాలము వృధా అయిపోతున్నది. దీనికితోడు ఒక బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమాన్ని మనం నిర్వహించబోతున్నాము. అదే ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ స్థాపన. ఇంకా షుగర్ ఫ్యాక్టరీ. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలను కొత్తగా ఏర్పాటుచేసుకోదలచుకున్నాము. అది private sector లో కాని వ్వండి లేక co-operative sector లో కానివ్వండి. ఇవన్నీ జయప్రదం అయ్యేందుకు మనం కృషి చేయాలి.

ఇంకా చాల విషయాలకు సంబంధించి నా వద్ద నోట్సు వున్నది. అంతా నేనే తీసుకుని సభ్యుల కాలాన్ని వృధాపుచ్చదలచుకోలేదు. సభ్యులు యిచ్చే మూచనలన్నింటిని చూసుకుంటాను. ఏవైనా అమలుజరుపవలసినవి వుంటే తప్పక అమలుజరుపుతామని ఘనవిశేస్తున్నాను. సభ్యులను చక్కని—పటిష్ఠమైన సలహాలు ఇవ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను. తిరిగి నేను రేపు ఉదయం సమాధానం చెబుతాను. మీ రడిగే ప్రశ్నలకు యీ మధ్యలో కొంత information తెప్పించుకొనడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇంకా ఏవైనా తీసుకోవలసిన చర్యలు వుంటే సభ్యులు యిచ్చే సలహాలపై ఆధారపడి ఆ చర్యలను తీసుకుంటామని చెబుతూ—యీ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందేనని కోరుతున్నాను.

DEMAND No. XXIV - Industries - Rs. 168.66 LAKhs
Sri G. Suryanarayana (Gajapathinagar - Reserved):
I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(శిల్పకారులకు వారి వ్యక్తులకు ప్రభుత్వంవారు ఆర్థికసహాయం చేయలేనందుకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(చేతి వృత్తులు గల కుమ్మర్లకు, ఎరుకలకులమువారికి వారి వృత్తులు చేసుకుని జీవించుటకు ప్రభుత్వం వారికి యేవి సహాయం చేయనందుకు యీ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చుటకు)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

* (తోలు పరిశ్రమలద్వారా జీవించినవారికి విశాఖపట్నం జిల్లాలో ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఏ విధమైన సహాయం చేయలేదు. కనుక యీ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురాగలందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(విజయనగరం తాలూకా గంగచోళ్ళపెంట గ్రామంలో చేనేత కేంద్రం ఏర్పాటుచేసుకుని, వాళ్ళ సొంతశక్తితో కొన్ని పరికరాలు తెచ్చుకుని ప్రస్తుతం 20 మంది పనిచేస్తూ ఇంకా అభివృద్ధిచేసుకుని కొన్నివందల కుటుంబములు బ్రతుకుటకు సహాయం గురించి ప్రభుత్వానికి వ్రాసుకున్ననూ ఏమిచర్య తీసుకోనందుకు.)

Mr. Speaker : Motions moved :

Sri M. Rajeswara Rao (Divi - Reserved) : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(To discuss about the general policy of the Government in regard to the promotion of Industries in the State.)

(To impress upon the Government the necessity to encourage Leather Workers Co-operative Societies by entrusting all Government requirements in leather goods to such Societies.)

To discuss about the failure of the Government to start Tanning Unit at Euru (West Godavari) so far

though provision for the same has been made two years back.)

(To discuss about the failure of the Government to take steps for an amendment of the Shops and Establishment Act so as to enable the merchant clerks also to benefit therefrom :)

(To impress upon the Government the necessity to open Training Centres in all towns to rehabilitate the un-employed Harijan tanners.)

Mr. Speaker : Motion moved :

Sri K. Punneyya (Cheepurupalli-Reserved) : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(That Government failed to pay importance on the industrialisation of the State.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(That Government are not having the data regarding large scale industries to be started in the State.)

Mr. Speaker : Motion moved.

Sri Basawa Manaiiah : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(Non sending of tannery map for building at Jogipet, Taluk Andole.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(Non opening of a Home Industries Centre at every Taluk of Andhra Pradesh.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(Non approving of a Ambanaka Sangha at Jogipet, Andole Taluk.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(Non approving of a brass training centre at Re-
good Village, Andole Taluk.)

Mr. Speaker: motions moved.

Sri Battam Sriramamurthy (Vizianagaram): I beg
to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(To discuss the retrogressive measures of the
Government in handing over Government concerns to
private Managements and to avoid mismanagement in
industries.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to
nationalize the Bodhan Sugar Factory in which Govern-
ment have 75% of the shares.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to take
suitable measures for expediting construction of Cement
Factory at Vizianagaram, a licence in favour of which
was granted long back.)

Mr. Speaker: Motions moved.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu (Nandigama):
I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to
subsidies small-scale and medium size industries with a
view to improve their production quality and create
their marketing facilities.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for
Industries by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to
improve the existing industries in public sector in parti-
cular Praga Tools Corporation.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for Industries by Rs. 100

(To discuss the failure of the Government to improve the wage structure in the industries either Government owned or managed or when the Government have more than 5% of the shares on a part with wage structure existing even in Private Industry.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for Industries by Re. 1

To discuss the failure of the Government to reconstitute the Industrial Tribunal by increasing into strength to more than one and not more than three.

Mr. Speaker : Motions moved.

Sri S. Kasi Reddy (Podili)

Sri V. Visweswara Rao (Mylavaram)

Sri M. Nagi Reddy (Macherla)

Sri G. Yallamanda Reddy (Kanigiri) : I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for Industries by Rs. 100

(పాట్లంలో ప్రభుత్వ యాజమాన్యమున ఏ ఒక్క ప్రధాన పరిశ్రమను 2 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో స్థాపించేందుకు ఇంజనీర్లు కృషి చేయ నందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for Industries by Rs. 100

(పాట్లంలో అధికంగా మృదే గుంటూరు ప్రాంతంలో ఒక పెగరెట్టు ఫ్యాక్టరీని స్థాపించేందుకు చూడ కృషి చేయవలెందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for Industries by Rs. 100

(బెజవాడ ఆంధ్ర సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలోనూ, కాడపల్లి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలోనూ తయారైన సిమెంటు అమ్మకంలేక నిల్వ పొండిగా మిగిలుచుకు ఇతర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి అయ్యేందుకు తగుయేర్పాట్లు చేయవలెందులకు.)

To reduce the allotment of Rs. 1,68,66,200 for Industries by Rs. 100

(ప్రభుత్వ పరిశ్రమల నిర్వహణలో జరుగుచున్న కనీసమైన విధానాలను గురించి నిపుణుల వేటు పరిశ్రమలలో పట్టించిన ప్రభుత్వం తరపున సర్దినియోగం

లేదని మనకందరకూ తప్పకుండా తెలుస్తుంది రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సుమారు 890 కోట్ల రూ॥లు ఇండస్ట్రిస్ కోరకు కేటాయించబడినాయి. కాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అందునుంచి 23 కోట్ల రూ॥లు మాత్రమే కేటాయించబడినది. మిగతా అంచనాలను 880 కోట్లకు రివైజ్ చేసినప్పుడు కూడా రాష్ట్రాలకు 23 కోట్లకంటే ఎక్కువ లేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు, ప్లానింగు కమిషను వారు ఏర్పాటు చేశారు. ఈ 23 కోట్ల రూపాయలు కూడా అదివరకు ఉండిన కమిటీ మెంట్స్ ను పూర్తిచేయడానికే తప్ప రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొత్త స్కీములను ఏర్పాటు చేసుకోడానికి పిలువకుండా చేశారు. ఇవి సరైన వర్గీకరణ. దీనిని గురించి ప్లానింగు కమిషను వారు, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించడం అవసరమని నేను వారికి సూచన చేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య ఇరిగేషను మున్నగు ప్రాజెక్టుల పథోరణిలో నిర్ణయించారో అదే పథోరణిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అదనపు మొత్తాలను ఇవ్వడానికి వారు పూనుకోవాలని నేను యీ సందర్భాన ప్రత్యేకంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని గురించి ప్లానింగు కమిషన్ ఆలోచించాలి. సేషన్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిలులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు ముఖ్యమంత్రి లండనా దీనిని గురించి చర్చించుకొని పాలిసీలో ఒక షరతున మార్పు తెచ్చి వ్యవహరించవలసి వుంటుంది. కనీసం 2వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నైనా సరైన మార్పులు వచ్చేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ 880 కోట్లగాని, మొదట్లో వుండే 890 కోట్లలోగాని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎంతగా ఖర్చు చేశారనే విషయం చూస్తే చాల విచారంగా ఉన్నది. ఈ రాష్ట్రంలో ఒకటి కాకపోతే మరొకటి అవకాశాలు ఉంటే స్థోమత, ఇతర సదుపాయాలు లేవని చెప్పడం మాత్రం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. 850 కోట్లు, లేక 890 కోట్లు లేక 880 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కాకుండా ఇంకా అదనంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు రాష్ట్రములలో ఖర్చుచేసి ఫ్యాక్టరీలను, పరిశ్రమలను పెట్టడానికి పూనుకోవలసిగా అవసరం ఉన్నది. ఇక రెండు పంపిణీరూప మాత్రమే మిగిలినా, ఇప్పటికే చాలా తగ్గుతున్నట్లు మార్పులు చేసుకోగలిగితే బాగుంటుందని నేను సలహా ఇస్తున్నాను. ఇప్పుడు సాధ్యం కాకపోతే కనీసం మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అయినా సరే 880 కోట్ల రూపాయలకు మించిన మొత్తమును ప్లానింగు కమిషన్ వారు పరిశ్రమల కోరకు తప్పకుండా ఇవ్వాలని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికమైన భాగం రావడం అవసరం. ఇది ప్రభుత్వం పథోరణిలో చెప్పేమాట కాదు. భారతదేశంలోని అన్ని ప్రాంతాలలో సరైన వర్గీకరణ అభివృద్ధిచేయడానికి అవకాశాలు ఉండాలి. పరిశ్రమల పెట్టడానికే ఒక పోటీనే పెట్టడమేది ముఖ్యం కాదు. సాధ్యంకూడా కాదు. ఇప్పుడు steel, iron, iron ore వంటి పరిశ్రమలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ముందస్తుగానే ఇవి ప్రాంతాలలో పెట్టడం అప్పటికే ఆలోచించి, పెట్టేవియు కాని యీ

రాష్ట్రంలో ఒక్కటిలేకుండా మిగతా రాష్ట్రాలలో ఏర్పాటుచేయడం మంచిది కాదు Fertiliser factory విషయంలో ఆ ఇండస్ట్రీతో ఒకవిధముగా అనుబంధముగానుండేది మద్రాసు లో ఇదివరకు ఒకటి ఉన్నదికదా యని, బొంబాయిలో ఒకప్రాజెక్టు ఉన్నదికదా యని అక్కడనే అంటగడతామనే ఆలోచనలను కేంద్రప్రభుత్వంవారు, స్లానింగు కమిషనువారు పునరాలోచించుకొని, ఆధోరణిని మార్చుకోవాలని యీసందర్భాన మీద్యారా సూచిస్తున్నాను. వ్యవసాయ పరిస్థితులలో నూతనపద్ధతులు అవలంబించి వ్యవసాయ కూలీలకు ఇతరవృత్తులను కల్పించుకోవలసి యున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో పరిశ్రమలు పెద్దెత్తున భయారుకాకపోతే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు వస్తాయనేది గుర్తించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే, మనరాష్ట్రంలో ఏదే పరిశ్రమలు పెట్టగలుగుతామనే విషయం ఆలోచించడంలో స్లానింగు కమిషనులో ఉన్న experts ను మనప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించి పరిశ్రమలకొరకు yardstick ఏమిటో, ఏవిధానం ప్రకారం పరిశ్రమలు పెట్టాలో తెలుసుకోవడం మంచిది. 31 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక తయారయ్యేలోపుగా experts తో పరిశీలన చేయించి, records సిద్ధంచేయించినట్లయితే న్యాయం కలుగడానికి అవకాశాలుంటాయని రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తున్నాను. మన భారతదేశంలో పరిశ్రమల విషయం ఆలోచించేటప్పుడు రెండు పాలసీ రిజల్యూషనులు మన దృష్టికి వస్తాయి. కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క industrial policy మీద 3-4-1948 లోను, 30-4-1956 లోను రెండు రిజల్యూషన్లు చేశారు. దేశంలో పరిశ్రమల అభివృద్ధి ఏ విధంగా జరుగుతుందో స్పష్టపరచడానికి ప్రయత్నం చేశారు. మొదటిదానిలో, ఏవి central industries కాజాలతాయి, public sector లో తీసుకోగలమా, key industries ఏమిటి అనేది స్పష్టపరుస్తూ 12 పరిశ్రమలను పేర్కొన్నారు. 30-4-1956 లో వారు చేసిన తీర్మానాల వివరాలను చూపించి రెండు schedules ను సిద్ధం చేయించి 87 పరిశ్రమలను పేర్కొన్నారు వాటిని కేంద్రప్రభుత్వంవారే చూస్తుంటారు. ఒకవేళ, వాటిని రాష్ట్రప్రభుత్వం చేయదలచుకున్నా, కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క అనుమతిలేనిదే చేయడానికి వీలులేదని 'Industrial Development and Regulation Act' క్రింద 87 పరిశ్రమలను, schedules లో చేర్చారు. Socialistic pattern of society కి అడ్డుగుణ్యంగా చేస్తున్నామనే ఆలోచనతో వారు చేశారు. దానిని గురించి ఈ వాడు యీ శాసనసభలో ముందు చర్చించడం అంతగా సరైనది కాకపోవచ్చు కాని ఒకటి, రెండు విషయాలు ఈ సందర్భంగా మనవి చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ industries లో public sector ఎంతగా పెరుగుతోంది? ఎంత పెరగాలి అనే విషయం ఈ వాడు చేశాడు. Public sector లో పెరుగుతుంది. అటువంటి ఒక

ధ్యేయాన్ని మనం దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు efficiency ఏ విధంగా చెబు
తుంటున్నదో, state capitalism పెరుగుతున్నదో, monopoly వస్తున్నదో
తెలుస్తున్నది. Efficiently తగ్గితే ఉత్పత్తికి చెబుతగిలే పరిస్థితులు వస్తాయి
అట్టి స్థితి రాకుండా చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. లేకపోతే మూలసిద్ధాంతా
నికే చెబుతుంటుందనే సంగతికూడ ఎరువుపెట్టుకోవలసి యుంటుంది. ఈనాడు
అనేకచోట్ల public sectors లో ఉన్న పరిశ్రమలలో efficiency తగ్గుతున్నదా
లేదా అనేది చూడవలసి యున్నది

ఈ మధ్యనే మనం Road Transport Bill ను చర్చించాము. అందులో
4 నయాపైసలకు బదులు 5 నయాపైసలు ఇచ్చుకోవలసిన అవసరం
కలిగించాము. 4 నయాపైసలలోనే యింత పెద్దెత్తున లాభాలకొరకు ఎంత
మందినో అవస్థలుపెడుతూ, సిఫార్సులు చేయిస్తూ, మంత్రులను, అసెంబ్లీ
మెంబరులను అవస్థలు పెడుతున్నారన్న సంగతి ముఖ్యమంత్రిగారితోపాటు
మనందరికీ నిండైన అనుభవం ఉన్నది. 4 నయాపైసలతోనే అంత సంపాదిస్తుంటే
R.T.C. వారు తీసుకొన్న తరువాత efficiency ఏమి అయింది అని ప్రజలు
మనలను తప్పకుండా అడుగుతారు. పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీల నిర్వహణలో కూడ
యిట్టి పరిస్థితులు ఏర్పడటానికి అవకాశం కలుగుతోంది. ఈనాడు మేనేజింగ్
ప్రాఫె, సర్టిఫైడ్ ఎట్లా ఉన్నాయి! Industrial Projects కు తీసుకోవానికి
పూనుకొంటున్నాయా? Business Administrative College ఒకటి
దేశంలో ఉండి—పరిశ్రమల నిర్వహణలో అనుభవంలేని I.C.S. and I.A.S.
Officers ను factories management లో వేసినప్పుడు ప్రమాదకరమైన
పరిస్థితులకు దారితీస్తుందనే సంగతి కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తు
న్నాము. పరిశ్రమలు public sector లో ఉండకూడదు, public sector లో
management తీసుకోకూడదని చెప్పడం కాదు నా ఉద్దేశం కాని, సరైన
equipment, సమర్థతగలిగిన, అనుభవంగలిగిన నిపుణులు లేకపోతే public
sector వల్ల దేశానికి లాభం బదులు ముప్పు వాటిల్లుతుందని గుర్తుపెట్టుకోవాలి.
యుగస్థావియా వంటి కొన్ని దేశాలలో competition బాగాపెట్టి public
sector లో ఎంతగా పెంచినా monopoly అనేది లేకుండా చేసి private
sectors కు కూడ అవకాశం ఇచ్చి దానితో పోటీకి నిలచాలని ప్రయత్నం
చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం public sector లో అక్షరారింట్లో యింతకంటే అల్ప
విలా వ్యవహారంచేయడానికి అవకాశంలేదనే భావంకలుగచేసుకోవలసి ఉన్నది.
ఇలాంటివి సంగతి దృష్టిలో పెట్టుకొని వాస్తవిక ప్రయత్నం చేసి, పెద్ద
ప్రయత్నం ద్వారా వ్యవహారించవలసి ఉంటుంది. మూల సిద్ధాంతాన్ని గురించి
వ్యవహారంకోవలసి యుంటుంది. Unrestricted and uncontrolled free

రాష్ట్రంలో ఒక్కటిలేకుండా మిగతా రాష్ట్రాలలో ఏర్పాటుచేయడం మంచిది కాదు. Fertiliser factory విషయంలో ఆ ఇండస్ట్రీతో ఒకవిధముగ అనుబంధముగానుంచేది మద్రాసులో ఇదివరకు ఒకటి ఉన్నదికదా యని, బొంబాయిలో ఒకప్రాజెక్టు ఉన్నదికదా యని అక్కడనే అంటగడతామనే ఆలోచనలను కేంద్రప్రభుత్వంవారు, ప్లానింగు కమిషనువారు పునరాలోచించుకొని, ఆధోరణిని మార్చుకోవాలని యీసందర్భాన మీద్యారా సూచిస్తున్నాను. వ్యవసాయ పరిస్థితులలో మాతనపద్ధతులు అవలంబించి వ్యవసాయ కూలీలకు ఇతరవృత్తులను కల్పించుకోవలసి యున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో పరిశ్రమలు పెద్దెత్తున తయారుకాకపోతే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు వస్తాయనేది గుర్తుంచుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే, మనరాష్ట్రంలో ఏదే పరిశ్రమలు పెట్టగలుగుతామనే విషయం ఆలోచించడంలో ప్లానింగు కమిషనులో ఉన్న experts ను మనప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానించి పరిశ్రమలొరకు yardstick ఫిమిటో, ఏవిధానం ప్రకారం పరిశ్రమలు పెట్టాలో తెలుసుకోవడం మంచిది. 31 వ పంచనర్స ప్రణాళిక తయారయ్యేలోపుగా experts తో పరిశీలన చేయించి, records సిద్ధంచేయించినట్లయితే వ్యాయం కలుగడానికి అవకాశాలుంటాయని రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తున్నాను. మన భారతదేశంలో పరిశ్రమల విషయం ఆలోచించేటప్పుడు రెండు పాలిసి రిజల్యూషనులు మన దృష్టికి వస్తాయి. కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క industrial policy మీద 3-4-1948 లోను, 30-4-1956 లోను రెండు రిజల్యూషన్లు చేశారు. దేశంలో పరిశ్రమల అభివృద్ధి ఏ విధంగా జరుగుతుందో స్పష్టపరచడానికి ప్రయత్నం చేశారు. మొదటిదానిలో, ఏవి central industries కాజాలు తాయి, public sector లో తీసుకోగలమా, key industries ఏమిటి అనేది స్పష్టపర్చుస్తూ 12 పరిశ్రమలును పేర్కొన్నారు. 30-4-1956 లో వారు చేసిన తీర్మానాల వివరాలను చూపించి రెండు schedules ను సిద్ధం చేయించి 37 పరిశ్రమలను పేర్కొన్నారు. వాటిని కేంద్రప్రభుత్వంవారే చూస్తుంటారు. ఒకవేళ, వాటిని రాష్ట్రప్రభుత్వం చేయదలచుకున్నా, కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క అనుమతి లేనిదే చేయడానికి విలులేదని 'Industrial Development and Regulation Act' కింద 37 పరిశ్రమలను schedules లో చేర్చారు. Socialistic pattern of society కింద చూడటంగా చేస్తున్నామనే ఆలోచనతో వారు చేశారు. దానిని గుర్తించి ఈ వారు యీ కౌన్సిలలో మనం చర్చించడం అంతగా సరైనది కాకపోవచ్చు కాని ఒకటి, రెండు విషయాలు తీసుకోవటంగా మనవి చేయవలసిన అవకాశం ఉన్నది. ఈ industries లో public sector ఎంతగా పెరుగుతోంది? ఎంత పెరుగాలి అనేవిషయం ఈనాడు మనము చూచేది కాదు. Public sector లో పెరుగుతున్నది ఏటువంటి ఒక

ధ్యేయాన్ని మనం దృష్టి పెట్టుకున్నప్పుడు efficiency ఎ విధంగా దెబ్బ తింటున్నదో, state capitalism పెరుగుతున్నదో, monopoly వస్తున్నదో తెలుస్తున్నది. Efficiently తగ్గితే ఉత్పత్తికి దెబ్బతగితే పరిస్థితులు వస్తాయి. అట్టి స్థితి రాకుండా చేసుకోవలగిన అవసరం ఉన్నది. లేకపోతే మూలసిద్ధాంతానికి దెబ్బతలుతుందనే సంగతికూడ ఎర్తుపెట్టుకోవలసి యుంటుంది. ఈనాడు అనేకచోట్ల public sectors లో ఉన్న పరిశ్రమలలో efficiency తగ్గుతున్నదా లేదా అనేది చూడవలసి యున్నది.

ఈ మధ్యనే మనం Road Transport Bill ను చర్చించాము. అందులో 4 నయాపైసలకు బదులు 5 నయాపైసలు ఇచ్చుకోవలసిన అవసరం కలిగించాము. 4 నయాపైసలలోనే యింత పెద్దెత్తుని లాభాలకొరకు ఎంత మందినో అవస్థలు పెడుతూ, సిఫార్సులు చేయస్తూ, మంత్రులను, అసెంబ్లీ మెంబరులను అవస్థలు పెడుతున్నారన్న సంగతి ముఖ్యమంత్రిగారితోపాటు మనందరికీ నిండైన అనుభవం ఉన్నది. 4 నయాపైసలతోనే అంత సంపాదిస్తుంటే R.T.C. వారు తీసుకొన్న తరువాత efficiency ఏమి అయింది అని ప్రజలు మనలను తిప్పకుండా అడుగుతారు. పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీల నిర్వహణలో కూడ యిట్టి పరిస్థితులు ఏర్పడటానికి అవకాశం కలుగుతోంది. ఈనాడు మేనేజింగ్ స్టాఫ్, సర్వీసెస్ ఎట్లా ఉన్నాయి! Industrial Projects కు తీసుకోడానికి పూనుకొంటున్నాయా? Business Administrative College ఒకటి దేశంలో ఉండి—పరిశ్రమల నిర్వహణలో అనుభవంలేని I.C.S. and L.A.S. Officers ను factories management లో వేసేవప్పుడు ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులకు దారితీస్తుందనే సంగతి కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాము. పరిశ్రమలు public sector లో ఉండకూడదు, public sector లో management తీసుకోకూడదని చెప్పడం కాదు నా ఉద్దేశం. కాని, వరైన equipment, సమర్థతగలిగిన అనుభవంగలిగిన విపులులు లేకపోతే public sector వల్ల దేశానికి లాభం బదులు నష్టం వాటిల్లుతుందని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. యుగస్లావియా వంటి కొన్ని దేశాలలో competition బాగాపెట్టి public sector లో ఎంతగా పెంచినా monopoly అనేది లేకుండా చేసి private sectors కు కూడ అవకాశం యిచ్చి దానితో పోటీకి నిలచాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం public sector లో అత్తగారింట్లో యుండకపోతే అల్లునిలా వ్యవహారంచేయడానికి అనుకూలభేదనే భావం కలుగుతుంది. ఉత్పత్తి పెంచుకుంటుందనే సంగతి దృష్టిలో పెట్టుకోని, వాస్తవికతను దృష్టిలో పెట్టుకొని దాని వ్యవహారం వలన ఉత్పాదించే వస్తువుల విలువలను గమనించి వ్యవహారం చేయవలసి యుంటుంది. Unrestricted and uncontrolled free

enterprise అనేది దేశంలో ఉండడానికి ఎన్నటికీ అవకాశం లేదు. Restrict-
ed and controlled అయిన enterprise కు అవకాశాలు కలుగజేసి public
sector కు పోటీగా దించి ఏమైనా efficiency కలుగచేయగలమేమో తీవ్రంగా
ఆలోచించవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది.

ఈ రాష్ట్రపు పరిశ్రమలకు సంబంధించిన వివరాలు కొన్ని ముఖ్యమంత్రి
గారు నెలవిచ్చారు. కాని మాకు యిప్పుడిచ్చిన యీ బడ్జెటు పుస్తకాలలో
ఏమున్నాయో తెలుసుకొనవలెనని ప్రయత్నముచేశాము. నిజానికి అంకెలు
తప్ప, factories కు సంబంధించిన యితర విషయాలు అంతగా ఆపుస్తకము
లలో లేవు. చివరకు రెండవసారి industries details యిచ్చే పుస్తకములలో
కూడ అంకెలుతప్ప యితర వివరములు అంతగాలేవు. నభ్యులు వీటిని చదివి,
చర్చలలో పాల్గొనడానికి ఏమాత్రముకూడ అవకాశము లేదని, అందుచేత యీ
సందర్భంలో నేను రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కొన్ని సలహాలను యివ్వదలచుకున్నాను.
ఇటువంటి చర్చలలో మమ్మల్ని పాల్గొననిచ్చి మేము చెప్పిన లోటుపాటలను
అర్థము చేసుకొనవలెనంటే, మాకు యీ అంకెలతో యిచ్చిన పుస్తకమువల్ల
అది సాధ్యపడదు. ఫ్యాక్టరీలలో లేదా యిండస్ట్రీస్ లో లేదా ఏప్రప్రాజెక్టులలో
వచ్చిన administrative experience పమిటో మొదలగు పూర్తివివరములను
గురించి ఒక చిన్ననివేదికను నభ్యులకు అందజేస్తే బాగావుంటుంది అని నేను
సలహా యివ్వదలచుకున్నాను. రాజమండ్రి పేపర్ మిల్స్ కు గతసంవత్సరము
22 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపు జరిగినది. కాని యీ సంవత్సర budget
estimate లో 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చవుతుందని అంచనావేశారు. నిన్ను
ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసములో, foreign exchange కొరతవల్ల
machinery తెప్పించుకోవలేకపోతున్నట్లు చెప్పారు. ఒకప్రక్క డబ్బు కేటా
యింపులు జరుగుతుండగా రెండవప్రక్క foreign exchange కొరత అంటు
న్నారు. ఈ రెండింటిని మేమేవిధముగా అర్థముచేసుకోవాలో నాకు మాత్రము
ఏమీ తోచడము లేదు. వారు చెప్పిన కష్టములు చిక్కులు నిజమే కావచ్చును.
అందుకని ఎంతడబ్బు కేటాయించబడినది, ఎంత ఖర్చవుతున్నది, ఖర్చు కాక
పోవడానికి గల యిబ్బందులు ఏమిటి మొదలగు వివరాలను ఒకచిన్న నివేదిక
ద్వారా కానవలసినట్లు అందజేస్తే బాగావుంటుందని నేను సలహా
యిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నంజీవరెడ్డి : శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారికి నేను ఒకవిషయం చెప్ప
వలసివచ్చింది. Last year కొంతదనము allot చేశాము. కాని foreign
exchange difficulties వల్ల అ amount ఉబ్బకాడదు. We could not
allot that amount last year. Therefore we are hoping that

at least this year we will be able to get some machinery. అందుకని యిప్పుడు మళ్ళీ డబ్బు allot చేసాము.

*డా॥ యమ్. చెన్నారెడ్డి : అధ్యక్షా, నన్ను తమించాలి. Last year budget లో '20 లక్షలు' అని అన్నానుగాని యిప్పుడు నేను కొన్ని అంకెలు వ్రాసి పెట్టుకున్నది చదువుతాను. 1958-59 వ సం.పు బడ్జెట్ లో Andhrd Paper Mills కు 20 లక్షలు కేటాయించబడగా యిప్పుడు ఒక revisea budget ను 32 లక్షల 55 వేల రూపాయల మేరకు ఖర్చు పెట్టడానికి తయారు చేసినారు. ఈ డబ్బు అంతా యీ నెలరోజుల లోగా ఏదో ఒక విధముగా ఖర్చు పెట్టే అవకాశాలు వున్నాయని అనుకుంటున్నాను. 20 లక్షల రూపాయల నుంచి 32 లక్షల 55 వేలకు పెరిగింది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పుకూ అసలే ఖర్చుకాలేదు అంటున్నారు. ఇది అంకెలు పొరపాటు అయివుంటుందేమో నని అభిప్రాయపడుచున్నాను. అసలే ఖర్చుకాకపోతే మొదట దానికంటే 12½ లక్షల రూపాయలు అధిక ధనముతో ఒక revised budget estimate ఎందుకు తయారుచేసాడో అర్థముకాకుండావున్నది. ప్రస్తుతం వున్న అంకెవల్ల 12½ లక్షల రూపాయలు యింకా అదనముగా కావాలని తెలుస్తున్నది. నేను యిది ఒక పెద్ద సమస్యగా భావించడములేదు. అందుచేత కొన్ని వివరములు కాననవశ్యులకు అందజేయగలిగితే మేము వాటిని అర్థముచేసుకొని, చదువు కొని, యూజర్స్ లలో పార్లమెంటానికి విలువుంటుంది. అంతేగాని అన్ని వివరాలు facts, figures, తెలుసుకోగలిగిన, తెలుసుకొనేవార్లవ్వగలవారు general గా మాట్లాడితే మేము మరింత general గా మాట్లాడడానికి అవకాశమున్నది. వారు చెప్పిన విషయములపై మాకు తోచిన ధోరణిలో మేము మాట్లాడ గలము. అయితే యూజర్స్ లవల్ల పొందే ఫలితము మాత్రము చారికి ఏమీ వుండదు. ఈ సంవత్సరమునకు కాకపోయినా కనీసము వచ్చే సంవత్సరమునా యీ విషయముతో సమగ్రమైన వివరాలతో, ఒక నిశ్చయము కాననవశ్యతో వుంచడానికి ప్రభుత్వము, యింకా సంబంధితములున్న డిపార్టుమెంటువారు పూనుకోవాలని నేను నలవో చెప్పదలచుచున్నాను. అదేవిధముగా Ceramic Industry అభివృద్ధికొరకు 2½ లక్షలు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరము ఖర్చు అవుతుందని అంచనా వేయబడింది. అట్లాగే వెంకటేశ్వర సేన్ ఫ్యాక్టరీ 1½ లక్షల రూపాయలు కేటాయించు బడిగివ్వె. అలాంటివి ముందూర్తి 20 లక్షల రూపాయలు కావాలని. ఇంకా ముందూర్తి వాటిని అంచనా యీ అంకెతో నామ వివరములు గురించునున్నా. చూడగా దీ వివరములు అయిస్తే గాని, వాటిలోని వివరములు ముందూర్తి వారి దిలకొంది. ప్రాధికారముతో తెలుసుకొని యింకా ముందూర్తి వారి దిలకొని, factories ను

గురించిన వివరములు మాకు యిచ్చిన కాగితాలలో లేవు. Industrial trust fund యొక్క వివరాలు ఏమిటో, ఆ corporation ఏవిధముగా నడుస్తున్నదో, దానిని ఎట్లా manage చేస్తున్నారో మొదలగు వివరాలు ఏమీకూడ అందజేయబడలేదు. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే Sir Silk Factory, Siripur Paper Mills యీనాడు Birla వారి management లో వున్నవి. వారు ప్రభుత్వానికి సంవత్సరమునకు instalments లో, కొన్నిలక్షల రూపాయలు జాకీ పడుతున్నారు. నాకు సరిగా జ్ఞాపకము లేదుగాని గత రెండు సంవత్సరములుగా 40 to 60 లక్షల రూపాయలవరకు యివ్వవలసి వున్నదని నాకు తెలిసింది. అసలు బిల్లా కంపెనీవారు ఎందుకు యింత మొత్తము యివ్వదలచుకోలేదో, వారి ఆటంకాలు ఏమిటో, ఆ మొత్తము రాబట్టడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదో, ఈ విషయములో ప్రభుత్వానికి వున్న అధికారాలు ఏమిటో ఆలోచించి తగుచర్య తీసుకోవాలని Public Accounts Committee కి ఆఫీసర్లు వచ్చినప్పుడు, వారికి సలహాలు యిచ్చివున్నాము. అదే ధోరణిలో యీ అంకెలను జానన సభ్యులకు పంచిపెట్టేకంటే బిల్లావారినుండి ప్రభుత్వమునకు రావలసిన వైకమెంజో, ఆ management ఎట్లా పనిచేస్తున్నదో, దాని production ఎట్లావున్నదో, అసలు Target ను achieve చేయగలిగామా లేదా market share ఏవిధముగావున్నది మొదలగు విషయాలు యీ సభిపారిముందు వుంచినచో ఎక్కువ ప్రయోజనకరముగా వుండేది. Sir Silk Factory వారికి మన ప్రభుత్వ factory నుండి అయినా లేక బోధన్ Sugar Factory నుండి అయినా Alcohol ను supply చేయడానికి ఒక agreement వుండెను. కాని యిప్పుడు ఆ agreement లో వుండే రేటువిషయములో ప్రభుత్వానికి బిల్లావారికి మధ్య తగాదాలువచ్చినట్లుగా వున్నది. ఈ తగాదాలకు కారణం బిల్లామేనేజీమెంటు వారు యీ ఆల్కహాల్ ను కొంత తక్కువరేటుకు supply చేయమని కోరుతూ వున్నట్లు నాకు తెలిసినది. అరలు ఆ తగాదా ఏమైంది ? ఎంతవరకు యివ్వడానికి వూనుకున్నారు ?.....

*శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : లేదండి, నేను మీకు కొంత information యివ్వదలచుకున్నాను. నాలుగు సంవత్సరముల క్రితము హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందము మళ్ళుల్ని ఎక్కడికి కదలడానికి వీలులేని దౌర్భాగ్యపుష్టిస్థితిలో వుంచింది, ఆ రేటులో 0-1-0 హెచ్చించాలన్నప్పటికి ఈ గవర్నమెంటుకు అధికారము లేకుండా ఆ agreement అడ్డము వస్తున్నది. Power Alcohol ఉత్పాదకంట్ల ఎంతధరకు గిట్టుతున్నదో అదేమేరకు మనము కూడా రేటు పెంచితే reasonable గా ఉంటుందేమోనని అభిప్రాయపడి ఎక్కువ ధర అడిగిన మాట వాస్తవమే, కాని agreement ప్రకారము అలా చేసే అధికారము మనకు

లేదు. Company కు profits ఎక్కువ వస్తేగాని మనము దానిని ముట్టుకోవడానికి వీలులేదు. అందుచేత legal opinion కోసము legal department ను Advocate General ను కూడ consult చేశాము. తక్కువ ధరకు power Alcohol ఇవ్వలేకుండా ఉన్నామనే పరిస్థితిలో ఉన్నాము. ఇంతకంటే ఇంకా యిందులో వేరే చెప్పవలసినవి ఏమీ లేవు.

*డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి : అధ్యక్షా. ఈ ప్రశ్న ఉత్తరువులకంటే చివరన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉపన్యాసము చేస్తే జాగా వుంటుందనుకుంటాను. నా ఎదుట నున్న విషయాలను చెప్పితే, ముఖ్యమంత్రిగారు రేపు చాలా విషయాలు మాట్లాడుతారనే ఆశతోనే నేను చెప్పుతున్నాను. అంతేగాని నేను తీర్పులు ఇవ్వడము లేదు. Alcohol ను ఏ ధరకు యివ్వడానికి సాధ్యమవుతుందో ప్రభుత్వమువారు పరిశీలిస్తున్నట్లు చెప్పారు. దానిని జాగ్రత్తతో పరిశీలించి ఎంత హెచ్చుధరకు యివ్వడానికి అవకాశముంటే అంత ధరకు యివ్వవలెననే నేనుకూడ చెప్పుతున్నాను గాని ఇంకొకటి కాదు. ఇక Bodhan sugar factory ప్రభుత్వ అజమాయిషీలో ఒక పెద్ద ఆఫీసరు managment తో నడుపుతున్నారు. చెరకు పండించే రైతులకు Sugar Factory తో ఎక్కువ సంబంధ ముంటుంది కాని యీ ఫ్యాక్టరీవారు రైతులవద్ద టన్ను 38 లేక 39 రూపాయలకు మాత్రమే కొంటున్నారు. అదేటన్ను చెరుకు Co-operative Sugar factories 58 నుంచి 60 రూపాయల వరకు ఇచ్చే పరిస్థితి లున్నాయి. అసలు యీ factory management వారు మమారు 4 సంవత్సరములనుంచి bonus కూడ యివ్వలేదు.

ఈ విషయము General Administration పద్దుపై చర్చలో మనవి చేశాను కూడ. నేను ప్రత్యేకముగా మనవిచేసే దేమంటే, రైతులకు యివ్వవలసిన బోనసు టన్ను 59-60 రూపాయలు యిప్పటికి ఆ యి నా యిప్పించాలి. దీనికొరకు ఈ విషయము 5 మాసముల కాలమునుంచి ప్రభుత్వం ఆలోచనలో వున్నప్పటికి యింతవరకు ఏమీ తేలేదు. అసలు లెక్కలు చమత్కారము ఏ విధముగా వుంటుందో తెలియచేస్తాను. Road Transport Department లెక్కలు చూస్తే capital investment (corporation) అనే జాబితా క్రింద 31 కోట్ల 27 లక్షల 27 రూపాయలు లెక్క చూపెట్టినారు. ఇదేమిటని అడిగితే అప్పుడు Commissioner, Director యింకా Accountants file అంతా వెలికినారు. అప్పుడు లెక్కలలో కొంత చమత్కారము ఉదాహరించడమిచ్చినది. 31 కోట్ల రూపాయలకు ఏ విధముగా 27 కోట్ల రూపాయలవరకు depreciation క్రింద పోయిందని చూపించినారో యీ లెక్కల చమత్కారము వల్ల బోనసుకున్నది. R.T.D. Corporation వారి 31 కోట్ల రూపాయలు

వుండి కదా అని ఎవరైనా అనుకుంటే అది చాల పొరపాటు. ఈ క్రింద చాలా depreciation వుంది. ఇంకా యీ లెక్కల చమత్కార మే విధముగా వుంటుందో Sugar Factory Management వారు ఆచరిస్తున్న విధానాలు చూస్తే బోధపడుతుంది. నేను వ్యవసాయమంత్రిగారితో మాట్లాడుతూ రైతులు పండించే చెరకుపంటకు న్యాయమైన ధర యిప్పించాలనీ, బోనసు యిప్పించాలని కోరాను. అంతేకాదు. “రైతులను లేనిపోని లెక్కలతో చంపవద్దు. మీరే చస్తారు” అనికూడ చెప్పివుంటిని. Balance sheets income tax returns మాదిరి ఎట్లా తయారుకావాలంటే అట్లా తయారవుతూవుంటుంది. వారు దురుద్దేశముతోను అవినీతితోను చేయకపోవచ్చును, గాని technical గా యీ లెక్కలు తయారుచేయడములో చమత్కారము చూపించవచ్చును. అందు చేత యీ లెక్కలను రైతులు సరిగా తీర్థం చేసుకొనలేదు. కాబట్టి ఒక టన్ను చెరుకుకు యింత ధర యివ్వగలమని ప్రభుత్వము చెప్పడము బాగా వుంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

Fertiliser factory గురించి మొట్టమొదటే మనవిచేశాను. మంచివని జరుగుతూ వుంటే చెన్నారెడ్డిగారు అడ్డువస్తున్నాడు అనే భోరణితో ఆర్థిక మంత్రిగారు ఉపన్యాసము చేయడానికి ప్రయత్నించినట్లుగా నాకు అర్థమయింది. అది న్యాయముకాదని వారితో మనవి చేస్తున్నాను. 20 కోట్ల ఖర్చుతో factory ని ధైర్యముగా మేము పెడుతున్నామని చెప్పారు. మంచిదే. అందుకు నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. బోధకలో 4 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి news print factory పెట్టడానికి అందరు ఒప్పుకొన్న తరువాత, అందరు సంతకాలుపెట్టిన తరువాత 2 సంవత్సరములనుండి 4, 5 కోట్ల foreign exchange కొరకు మనము ఎంత అవస్థపడుతున్నామో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇది 20 కోట్లతో మాడిన వ్యవహారము. దీనిలో సగానికి అధికభాగము foreign exchange తో రూడుకున్నదిగా! అంత పెద్ద మొత్తము foreign exchange ఎట్లా పొంద్యము? మీరు ఆలోచించినారా? 20 కోట్ల రూపాయలతో 20 లక్షలు మీరు కేటాయించారు. “మిగిలిన 19 కోట్ల 80 లక్షలు ఎంతమంది రైతులవద్ద, ఎంతమంది industrial corporations వారివద్దనుంచి తీసుకొని వస్తారో” అని చెప్పారుకాని మీకి ఇది పోధ్యముకాదని చెప్పలేదు. చేసినయెడల తప్పక వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. 20 లక్షలు వృథా అయిపోవడానికే ఆలోచన చెప్పాను కాని ఇది కాలేదు అని చెప్పలేదు. ఈ factory తయారయ్యేవరకు మీరే వుంటారా? ఆ factory ని కట్టుకొని మీరే పెట్టమిద పెట్టు కొంటారే? నిర్వచనముతో మాత్రము ఎవ్వరము చెప్పిన వారు తెలుసుకోవచ్చు. ఈ factory తయారైతే మేరేస్తాము. రైతులు లాభపడతారు.

దేశము జాగుపడుతుంది. Cottage and village industries గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొనబడుతున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. జరుగుతున్న వ్యవహారములు చూస్తూవుంటే అర్థమవుతుంది. ఏమివున్నా లేకున్నా co-operative society లకి యిచ్చివేస్తారు. ఈ department కు సంబంధించిన మంత్రిగారు ఈ co-operative society ల పరిస్థితి యే విధముగా వుంది. Grants ఎన్నిటికీ యివ్వగలుగుతున్నాము. ఈ యిచ్చిన డబ్బు ఏ విధముగా వినియోగము అవుతున్నదీ చూడాలని కోరుతున్నాను. Hand pound rice కొరకు, సబ్బులు తయారుచేయుటకు ఈ డబ్బు తీసుకొనిపోవడముజరుగుతున్నది. అనేక మైనవి వున్నవి. List సంపాదించడానికి ప్రయత్నించుచేశాను. 350 మంది వ్యక్తులకు grants క్రింద, loans క్రింద ఇచ్చిన పరిస్థితులు వున్నవి. ఒక్కొక్క వ్యక్తికి 250 రూ.లు మొదలు 4 వేల వరకు grants క్రింద, అప్పులక్రింద ఇచ్చినవి వున్నవి. గ్రామాలలోనివారు తమ పలుకుబడిని ఉపయోగించి డబ్బును తీసుకొని దుర్వినియోగము చేస్తున్నారనే ఆసంతృప్తి ప్రజానీకములో హెచ్చుగా వుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ boards వ్యవహారము అయినా పరిగా చేసుకోవాలి. Officers పోయి examine చేసినపుడు "అయ్యా మేము దీనిలో ఎక్కువ జోక్యము తీసుకోజాలము. Direct గా వ్యవహారము జరుగుతోంది. ఎవరు ఎవరికి ఎంతగా ఇస్తున్నారో మాకు తెలియదు" అని చెప్పారు. Records కూడ ఉన్నవి. Friends, philosophers, guides అనే ధోరణిలో మేము పనిచేయ గలుగుతామని ఒక Industrial Department Officer కమిటీమొరదు చెప్పారు. ఈ statement record అయి కూడ ఉంది అని మీతో మనవి చేస్తున్నాను. Central Weavers Co-operative Society ల టెక్నాలలో తప్పులు వుంటుంటే ఇబ్బందులు, చిక్కులు కలుగుతున్నాయని, వాటిని పరిదిద్దకోని rules కి వ్యతిరేకముగా ఎన్నికలు జరపడానికి పూనుకొనే పరిస్థితులలో వున్నవి. ఈ Village and Cottage Industries డెవలప్ మెంట్ చూసి, అపొసైటిలను audit చేయించి ఆ report ను ఈ House లో table మీద పెట్టాలని వారిని కోరుతున్నాను. అప్పుడు ఎంత సమర్థవంతముగా పనిచేస్తున్నవి మాకు తెలుస్తుంది. లేకపోతే ఏధోరణిలో నడుస్తున్నదో అర్థమవడములేదు. డబ్బు యిచ్చినా కొందరు వ్యక్తులు దుర్వినియోగము చేస్తున్నామని అనే పరిస్థితి వారికి మనవిచేస్తున్నాను. Co-operative Sugar Factory గురించి చెప్పారు. గత సంవత్సరము revised budget లో 25 లక్షలు పెట్టామని చెప్పారు. ఏదో sugar factory లో అప్పు పెట్టారో, నావద్ద వున్న వివరాలతో అర్థము చేసుకోలేకపోయాను. ఈ Co-operative sugar factory కొరకు తెలంగాణాలో 3 లక్షలు వసూలుచేయడము జరిగింది. కింక అ నుంచి వసూలు

చేస్తున్నారు. ఇంజనరకు ఆ factory పెట్టలేదు. 1959-60 సం. లోగా బోధన్ ప్రాంతంలో sugar factory ఒకటి co-operative basis మీద పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను అప్పుడు నిజాము షుగర్ ఫ్యాక్టరీవారి మేనేజిమెంటు ఎట్లా వుందో తెలుస్తుంది. వారు ఏవిధముగా ఖర్చుపెడుతున్నారు. వారు establishment ఏవిధముగా పెంచుతున్నారు. రైతులకు, కార్మికులకు బోనసు ఏవిధముగా ఇస్తున్నారు అనే సంగతులు అర్థము చేసుకొనవచ్చును. అందుచే దానిప్రక్కనే Co-operative basis మీద ఒక sugar factory పెట్టాలి. దానిప్రక్కనే మరొక ఫ్యాక్టరీని పెట్టి దానిని పోటీలోకి దించి బాగుచేయడానికి సహాయ పడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Road transport ఎందుకు జాతీయము చేసిరి అనే విషయము ఇప్పుడు చెప్పడము సందర్భముకాదని అనుకొంటాను. Road Transport Corporation వారికి సంపూర్ణ అధికారములు యిచ్చి నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మేము ఒక కమిటీలో చర్చించడానికి ప్రయత్నము చేశాము. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన decisions అచరణలో పెడతారా లేక వారియిష్టము వచ్చినట్లు నడిపించుకొంటారా అనేది అస్పష్టముగా వుంది. ఏమైన nationalisation అన్ని జిల్లాలలోను చేయవలసిన అవసరము వున్నది. సర్వాధికారములు corporation కి వదలిపెడితే లాభములేదు. కేంద్రము నుంచి మనకు 2 కోట్లు వస్తుందని చెప్పారు. తరువాత 50 లక్షలు అన్నారు. లెక్కలనుబట్టిచూస్తే ఇప్పటికి 11 లక్షలు వచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. తొందరగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్రాన్ని వత్తిడిచేసి మిగిలిన డబ్బును తెచ్చుకోవాలి. ఈనాడు corpus కి వున్న depreciation తీసివేసినా 2 కోట్లకు మించిన corpus మనకు వుంది. మనము కేంద్రమునుంచి 50 లక్షలు తెచ్చుకొనడానికి సంపూర్ణమైన అధికారము వుంది. విలయవంశ శత్రులో ఈ జాతీయకరణ అన్ని జిల్లాలకు వ్యాపింపజేసి విజయవంశముగా నడపాలని కోరుచున్నాను. ప్రభుత్వము చేయడానికి పూనుకొంటే corporation వారికి ఒక directiveగా వుంటుంది. Corporation వారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొంటూ వ్యవహరిస్తారు. ప్రాదేశికాధిపత్య ప్రభుత్వములోని కార్పొరేషన్ లో ఆంధ్రప్రభుత్వము డబ్బుకు డబ్బు పెట్టినప్పుడు proportionate గా లాభాలను పంచుకొనడమూ అనేది నిర్ణయం చేసుకోవలసిన అవసరము వుంది. ఇప్పుడు R. T. D. లో వున్న check ను ఇంకా కట్టాకట్టముగా చేయటము ప్రయత్నించాలి. ఇప్పుడు వున్న కమిటీ నుంచిదా చెడ్డదా అనేది చెప్పడం నా అభిప్రాయం కాదు. ఆమెకు కలిగిన హరిని ఈ కమిటీలో పెట్టి ఈ check ను ఇంకా పట్టుకొనితేయవలయునని కోరుచున్నాను. Public sector లోని మిగిలిన ప్రభుత్వ shares యివ్వ factories వారు political parties కి ఏవిధముగా డబ్బు ఇస్తున్నది అనేది అసెంబ్లీలో చర్చించడము జరిగింది. ప్రభుత్వానికి అధికముగా

భాగాలు పున్న పరిశ్రమలను ప్రభుత్వమే నిర్వహించుచు political purposes కొరకు donation తీసుకొనడము ప్రమాదకరము.

అవిధంగా చేయడంవల్ల రాజకీయాలకు, ప్రజాస్వామ్యానికి ముప్పు వస్తుంది. ఇవి అందుకు ఉపయోగపడకూడదు. Public sector ఇందుకు ఉపయోగపడితే ఇంతకంటే భయంకరమైన విషయం మరొకటి ఉండదు.

ప్రతి department కు ఒక్కొక్క Standing Committee ని వేయడం చాలా అవసరంగా కనిపిస్తోంది. బడ్జెటు చర్చలలోకాని, లేక ఇతర సమయాలలో ఆయా శాఖలకు సంబంధించిన చర్చ వచ్చినప్పుడుకాని మాకు చేతనయినంతవరకు సలహాలు చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాము. ఈ చర్చలలో సభ్యులచెప్పిన విషయాలను సమగ్రంగా పరిశీలన చేయడానికి, department యొక్క progress నకు, అవసరమైనప్పుడు సమర్థతతో కూడిన సలహాలు ఇవ్వడానికి ఈ Standing Committees తోడ్పడుతూ ఉంటాయి. అన్ని రాష్ట్రాలలోను, కేంద్రంలోను ఈలాంటి కమిటీలు ఇప్పుడు ఉన్నాయి. కేంద్రంలో ఈమధ్య కొన్ని మార్పులు జరుగుతున్నాయి. విదేశాంగ వ్యవహారాలకు ఇప్పటికీ ఒక Sub-Committee ఉంది. మన రాష్ట్రంలో ప్రతి department కు ఒక్కొక్క Sub-Committee ని ఏర్పాటు చేయవలసిందని సలహా ఇస్తూ నేను ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి): అధ్యక్షా, పరిశ్రమల విషయంలో నేను ఒక్క విషయం చెప్పవలసి ఉన్నది. పరిశ్రమలకు సంబంధించిన నిర్ణయాలను సాధారణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, రాష్ట్ర planning committee లు చేస్తున్నవి. ఇల్లా ప్లానింగ్ కమిటీలు ఏ నిర్ణయాలు చేసినప్పటికీ, వాటిని అమలు జరపడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకు శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు. ఉదాహరణకు చిత్తూరు ఇల్లా విషయం చెబుతాను. అక్కడి ప్లానింగ్ కమిటీవారు రెండు సంవత్సరాలనుంచి ప్రత్యేకంగా సబ్ కమిటీలను చేసి, Assistant Director of Industries తో చర్చించి కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. వారు స్క్రీము కూడా పంపించారు. ఈనాడు పరిశ్రమలకొరకు కోటానుకోట్ల డబ్బు ఖర్చుపెడుతూ కూడా చిత్తూరు ఇల్లాలోని పరిశ్రమలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదు. ఈ ప్రాంతం మెట్ట ప్రాంతం కావడంవల్ల వర్షాభావంవల్లను, వ్యావసాయకంగా వెనుకబడి ఉండుటచేత, కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడి ప్రజలు చాలా కష్టపడుతున్నారు. అక్కడ నిరుద్యోగ సమస్యను తీర్చడానికి తప్పనిసరిగా పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయవలసి ఉన్నది. చిత్తూరు, తిరుపతి, కామవరంగం, పలమచేరు మొదలైన ప్రాంతాల్లో ఏర్పడిన పరిశ్రమలకు చెట్టడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. వాటికి కావలసిన భూమిని ప్రభుత్వం చేతులుగావాలని కోరుతున్నాను.

చిత్తూరులో సహకార వద్దతిపై ఒక sugar factory ని ఏర్పాటు చేయాలని రాలిపెట్టారు. రెండు సంవత్సరాల క్రితం అక్కడ దుర్భరజామం వచ్చి ప్రజలు నానా కష్టాలు పడ్డారు. వారికోసం 1200 ల గంజి కేంద్రాలను నిర్వహించిన సంగతికూడా తమకు తెలుసు. ఇటువంటి కష్టస్థితిలో ఉండికూడా, అక్కడి రైతులు తాము బాగుపడతామనియు, నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుందనే ఆశతో తమ శక్తికి పగ్గట్లు సహకార సంస్థలలో అప్పులు తెచ్చి మొత్తం రూ. 10 లక్షలు ఈ Co-operative sugar factory కొరకు పెట్టుబడి పెట్టారు. ఈ పని జరిగి మూడు సంవత్సరాలు కావస్తోంది. రైతులు అప్పుచేసి ఈ sugar factory కొరకు పెట్టుబడి పెట్టిన డబ్బుకు రు. 6½% వడ్డీని ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించుకోవలసి వస్తోంది. ఈ నాటివరకు అక్కడ sugar factory ని పెట్టకపోవడం చాలా విచారకరంగా ఉంది. చోడవరం మొదలయిన ప్రాంతాలలో ఇప్పటికి కొన్ని factories ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆ ప్రాంతం లోనే ఇంకొక factory ని పెట్టేబదులు చిత్తూరుకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చిఉంటే బాగుండేది. అక్కడ ఏర్పాటు చేయకూడదని నా అభిప్రాయంకాదు; అక్కడ కూడా పెట్టవలసిందే. ఈ sugar factories కు కావలసిన యంత్రసామగ్రిని విదేశీ ద్రవ్యకొరతవల్ల తెప్పించుకోలేక పోతున్నామని ఒకవైపు చెబుతూ; మరొకవైపు private sector లో కావలసిన యంత్రసామగ్రిని దిగుమతి చేసుకోవడానికి అనుమతించడం చాలా శోచనీయంగా ఉంది. వెనువెంటనే చిత్తూరులో sugar factory ని స్థాపించడానికి సహాయ పడవలసిందిగా మన ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడి చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

నిరుద్యోగసమస్య మూలంగా ఈనాడు పల్లెలనుంచి ప్రజలు అనేకమంది పట్టణాలకు వలస వస్తున్నారు. గత 20 సంవత్సరాల జనాభా లెఖలు చూస్తే ఈ విషయం స్పష్టమౌతుంది. ఈ వలసను అరికట్టడానికి గ్రామాలలో పరిశ్రమలను పెట్టాలని గాంధీగారు చెప్పిన సూత్రాలు ఏనాడో పోయాయి. Technological improvements అని పెద్ద పెద్ద మాటలు చెబుతూ. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలను సెలకొల్పే మన ప్రస్తుతవద్దతి, అమెరికాను అనుకరిస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది. ఆ దేశంలో లోగడ నూటికి 87 మంది రైతులు ఉన్నచోట, నేడు 10 15 మందికంటే తేరు. నూటికి 87 మంది ఈ నాడు పట్టణాలలో నివసిస్తున్నారు. అందువల్ల పట్టణాలలో అహారధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయి, రూపాయిలో రెండూరలు రైతుకు, పదునాలుగు అకరాలు పట్టణాలలోని unproductive services కు ముడుతొంది. పెద్ద పరిశ్రమలను స్థాపించి అమెరికాలో ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులను మనం తెచ్చి పెట్టుకొన్నామా? అని అడుగుతున్నాము. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం వచ్చి పదకొండు సంవత్సరాలు అయినా, గాంధీ గారు చెప్పినట్లు ఇంకా నిరీత కార్యక్రమాన్ని అనుసరించి గ్రామాలలో చిన్న

చిన్న పరిశ్రమలను నెలకొల్పడానికి ఈనాడు మనపట్ల ఒక్క భవనం కూడా లేదు. Village Industries Board ఒకటి ఉన్నప్పటికీ, అది క్రొత్త పరిశ్రమలను నెలకొల్పకుండా, ఉన్నవాటినే బలపరుస్తోంది. మిటర్, గృహపరిశ్రమలలో కూడా యంత్రాలను ప్రవేశపెడుతున్నారు. దీనివల్ల దేశంలో నిరుద్యోగసమస్య మరి పెరిగిపోతోంది, ఏరందరికీ ఎక్కడ ఉద్యోగాలు చూపిస్తారు? పావు మొత్తాలు పెట్టి, పెద్ద పరిశ్రమలను స్థాపించి, స్వల్పమాత్రం భూమి ఉన్న రైతులనువచ్చి ఆ పరిశ్రమలలో పనిచేయమంటే చేస్తారా? ఎన్నడూ చేయరు. ఈవిధంగా శాకుండా ముడిసరుకును వారికి నష్టమేనని, వారి భూమిని వారు చేసుకుంటూ తీరికపనుయాలలో వస్తువులను తయారుచేయుటకు ప్రోత్సాహమిస్తే గ్రామ గృహ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెంది రైతుల, బీదవర్గప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితి బాగు పడుతుంది. పట్టణాలకు వలస రావడం కూడా తగ్గిపోతుంది. Factory basis అనేది మనదేశానికి పనికిరాదు. Family basis మీద మనం ప్రయత్నం చేయాలి. Family basis పైన తయారుచేసిన సరుకును co-operative societies ద్వారా అమ్ముకోవడానికి అవకాశాలు ఉండాలి.

Family basis మీద రైతును సహకార ఉద్యమంలోనికి ప్రవేశపెట్టవలె నని గాంధీగారుచెప్పారు. గాంధీగారుచెప్పినది మంచిదని ఒప్పుకొన్నప్పుడు దానిని అనుసరించాలి. అవిధంగా చేసినట్లయితే వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము నశించదు. అంతే గాని ఏ రష్యానో, అమెరికానో, చైనానో అనుసరించినట్లయితే, ఎప్పనిసరిగా కోటానుకోట్ల రైతుల స్వాతంత్ర్యము హరించివేయబడుతుంది. రైతుస్వాతంత్ర్యముపోయినప్పుడు, పట్టణాలలో ఉండే కొద్దిమంది ప్రజలయొక్క స్వాతంత్ర్యం కూడా హరించివేయబడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యానికి భంగము కలుగని విధముగా జపానులో పరిశ్రమలు ఏవిధముగా నడుపబడుతున్నవో, అధికారములోగాని, లేక యితర కార్యక్రమాలలోగాని వికేంద్రీకరణ ఏవిధముగా జరిగినదో పరిశీలించి అది అమలులోకి తెచ్చినట్లయితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అవిధంగా పరిశ్రమలలోగాని, గ్రామాలలోగాని, అధికారంలోగాని, వికేంద్రీకరణను ప్రవేశపెట్టకపోయినట్లయితే, గ్రామాలనుండి ప్రజలు, పట్టణాలకు వలసగా పోవుట యింకా ఎక్కువై పోతుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడతవి. అందుచేత, యిప్పటి కైన గాంధేయమార్గాన, ఈ Cottage Industries కార్యక్రమంలో వికేంద్రీకరణ పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలని మనవిచేస్తూ, యింతటితో తీరదనిపెట్టాను.

క్రిమహమ్మద్ కమంత్లా పేజీ: అప్పుడు మన దేశంలో పరిశ్రమలలోగాని, గ్రామాలలోగాని పరిశ్రమల ఏర్పాటును, పరిశ్రమల ఏర్పాటును, ఇప్పుడే గాంధేయమార్గాన పరిశ్రమలలో చిట్టచివరికి చేరుకున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

కాని అంతకంటే వెనుకబడి ఉన్న జిల్లా మరొకటి ఉన్నది. అది కడపజిల్లా. కడపజిల్లాలో ముడిపదార్థాలు, యాస్ బెస్ట్స్ మొదలయినవి ఎక్కువగా దొరుకుతవి. రాయలసీమ బోర్డువారు, తమ రిపోర్టులో, ఆ ప్రాంతంలో బరై టీస్ విశేషంగా దొరుకుతుంది కాబట్టి ఒక పెయింట్ ఫ్యాక్టరీని లిత్ ఫోను ఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పవలసినదిగా వ్రాశారు. దాని గురించి ఏమైనదో యంతవరకు సమాచారం తెలియకుండా ఉన్నది. ఈ రెండు పరిశ్రమలు నెలకొల్పినట్లయితే మంచి లాభాలు వస్తవని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ లిత్ ఫోను పరిశ్రమకు కావలసిన, బరై టీస్ జేరియం సర్వేటు చూటికి 70 పాళ్ళు రాయలసీమలో దొరుకుతుంది. ఆ పరిశ్రమలు మంచి లాభకరంగా ఉంటవి కాబట్టి, ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అల్యూమినియం పరిశ్రమ ఒకటి పెట్టవలెనని, ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యపడుతున్నట్లు యిటీవలనే పత్రికలలో చూశాను. ఈ అల్యూమినియం విశేషంగా, అనంతపురంజిల్లా కదిరి తాలూకాలో దొరుకుతుంది. అక్కడ కనుక ఈ పరిశ్రమ పెట్టినట్లయితే మంచి లాభకరంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

చిన్నచిన్న మోటారులను five horse power, ten horse power గలవి ప్రభుత్వమే గమక తయారుచేసినట్లయితే లాభకరంగా ఉంటుంది. దీని విషయమై ప్రభుత్వంపారు శ్రద్ధ తీసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

మోటారు ట్రాన్సుపోర్టు గురించి మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ వర్క్ షాపులు అవసరం అని అన్నారు. నిజంగా ప్రభుత్వం పెద్దపెద్ద వర్క్ షాపులను పెట్టినట్లయితే, ప్రభుత్వానికి ఉపయోగకరంగా ఉండడమేగాక, ప్రయివేటుగా నడుపుకునే వారికూడ ఉపయోగిస్తుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వం అదనంగా లాభిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా పెద్ద వర్క్ షాపులను పెట్టినట్లయితే ప్రభుత్వం కొనే బస్సులకు body building అందులోనే చేయవచ్చును. ఇప్పటికే రెండు కోట్ల రూపాయలు బస్సులు కొనుగోలు అయినట్లు యింకా రెండు కోట్ల రూపాయల విలువగల బస్సులు కొనుగోలు చేయబోతున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. బస్సులు అన్నింటికీ body building మన work shop లోనే జరిగేట్లు చూడవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ప్రయివేటు యజమానులు ఏదైన పనికావలసినవై మదరాసు పోవలసివస్తోంది. అందుచే work shops చాల అవసరం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మోటారు బండ అమ్మకం, ఫర్నిచర్, లెథర్ గూడ్స్ వంటి వని ప్రయివేటు వ్యాపారస్తులకు యిచ్చినందువల్ల వారికి ఒక్కొక్క బండి మరొకటి వేలు లాభం వస్తున్నది. ప్రయివేటు వ్యాపారస్తులకు యిచ్చేకంటే ప్రభుత్వమే అమ్మినట్లయితే ఆ లాభాలు ప్రభుత్వాని చేతుల్లోనే దీనిని గురించి చింతించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

మనదేశంలో దొరకనటువంటి వాటికి, క్రోముస్టీలు మొదలైనవాటికి, యితరదేశాలనుంచి తెప్పించుకొనుటకు, లైసెన్సు కొరకు, పరిశ్రమల డిపార్టుమెంటు, రికమెండు చేయవలసియున్నది. దానికి పది రూపాయలు ఫలానా కట్టమంటారు. తీరా కట్టినతరువాత, 'ఆ హెడ్ కాదు, అది మారిపోయినది' అని అంటారు. అది మార్చుటకు రి, 7 మాసాలు పడుతుంది. అది వచ్చిన తరువాత incometax clearence certificate కావాలని అంటారు. అది వస్తే డిశంబరు నెల అయిపోయినది కాబట్టి యింకో పదిరూపాయలు ఫలానా కట్టాలని అంటారు. ఈ విధముగా జరుగుతున్నది. నాకు తెలిసినంతవరకు, చాలా పరిశ్రమలు నష్టంలో పనిచేస్తున్నవి. పనులు ఏమీ జరుగుటలేదు. అందుచేత త్వరలో, ఆలస్యం లేకుండా, ఈ దిగుమతి లైసెన్సు వ్యవహారం చూచేటట్లు చేయవలసిందిగా కోరుతూ, ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞత తెలియపరుస్తున్నాను.

*శ్రీ జి. చిన్నప్ప (మహబూబ్ నగర్) : అధ్యక్షా! దేశంలో వ్యవసాయం తరుజాత పరిశ్రమలకే ప్రాముఖ్యత వస్తుంది. పెద్దతరహా పరిశ్రమలను, చిన్న తరహా పరిశ్రమలను, రెంటినీకూడ అభివృద్ధి పరచవలసి యున్నది. వ్యవసాయం అయిపోయిన తరువాత, వ్యవసాయ కూలీలుగా ఉండే, ప్రజానీకానికి, కొన్ని మాసాలవరకు, జీవనోపాధి ఉండదు. అందుకొరకు వారికి చిన్నతరహా పరిశ్రమలూ చాలా అవుతరం. అటువంటి పరిశ్రమలు యిప్పుడు లేనందుననే, కొన్ని మాసాలు తిండిలేక గ్రామాలలో క్లిష్టపరిస్థితులను అనుభవించవలసి వస్తున్నది. ఇంతకుముందే మహాత్మాజీనితో నడుపబడుతున్న కొన్ని పెద్ద పరిశ్రమల గురించి, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు. తాజ్ ఫ్యాక్టరీ గురించి చెబుతూ, తెల్లకల్ అభిప్రాయాన్ని తీసుకొనే, దానిని ఆపుదల చేయాలనే అభిప్రాయానికి వచ్చిపట్టుగా చెప్పినారు. ఆసలు ఆ పరిస్థితికి కారణం, అందులో తిరిగిన mismanagement కారణం. ఈ పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలలో, మేనేజిమెంటు సరిగా లేకపోవుటవల్ల ప్రభుత్వం పక్కాలో, టెక్నికల్ చేయకపోవుటవల్ల ఈ పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అందుచేత ప్రభుత్వం అప్పుడప్పుడు చిక్కింగు చేయాలి. మనవిచేస్తున్నాను.

వెనుకటి నిజాం ప్రభుత్వంకూడా తోటి రాష్ట్రములైన మైసూర్, మద్రాసులలోవలెనే పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయవలెనని ఆలోచించి, ఈ ప్యాక్ జీలను ఆరంభించారు. అపరిశ్రమలను మనం పోగొట్టుకున్నాం. వాటిని తిరిగి ప్రారంభించవలెనంటే చాలా ఇబ్బందులు వున్నాయి. ఈ ప్యాక్ జీలను మనం పక్కాపాటపాడుకుంటూ చూడవలసిన, అవి పక్కాపాటగా నడుచుకుంటూ పనిచేసేలా చేసుకోవలసినది. మనవిచేస్తున్నాను.

చిన్నతరహా పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించవలెనని కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచేపదే చెబుతున్నాయి. చిన్నతరహా పరిశ్రమలను తప్పక ప్రోత్సహించవలసి ఉన్నది. ఖాదీ కమిషన్ వారు ప్లేటు లెవెల్ లో ఒక బోర్డును ఏర్పాటు చేసి చిన్నతరహా పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు దంపుడుబియ్యం పరిశ్రమ తీసుకోండి. దీనికి కొలవ నవ్వీడి ఇచ్చి సహాయము చేస్తున్నప్పటికీ, మిల్లుబియ్యంతో పోటీచేయలేక పోవడంవల్ల పరిశ్రమ అభివృద్ధిచెందడంలేదు ఇదివరలో హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఉండినప్పుడు రాష్ట్రంలో ఉండే హాస్పిటల్స్ లోను, కైల్స్ లోను దంపుడుబియ్యం వాడకం ఉండేది. కాని ఇప్పుడు దానిని నిలుపుదల చేసినట్లున్నది. దంపుడుబియ్యానికి సరియైన మార్కెటింగ్ పెసిలిటీస్ లేనందువల్ల మిల్లుబియ్యంతో పోటీ చేయవలసి వస్తున్నందువల్ల ఆపరిశ్రమ దెబ్బతింటున్నది. కాబట్టి హాస్పిటల్స్ లోను, కైల్స్ లోను తప్పకుండా దంపుడుబియ్యమును వాడుక చేయవలెననే నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని అశిస్తున్నాను.

చక్కెరకు సంబంధించినంతవరకు దేశంలో ఉత్పత్తి అధికం చేయగలిగాము. అన్నింటికంటే పెద్దదైన నైజామ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీ మనదేశంలో ఉన్నది. మనదేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే చక్కెరవల్ల మనకు ఫారిన్ ఎక్స్ డిక్విట్ కూడా లభిస్తున్నదని మనకందరకు తెలుసు, అయినప్పటికీ ఈమగర్ ఫ్యాక్టరీలో ఉత్పత్తి అయ్యే చక్కెరతో సంతృప్తి చెందక, తాటిబెల్లం నుంచి చక్కెరను తయారుచేయడానికి చిన్నతరహా పరిశ్రమలుగాని, పెద్ద పరిశ్రమలుగాని ఏర్పాటు చేయవలసి ఉన్నది. ఈవిధంగా తయారుచేసిన చక్కెరను మనదేశంలో ఉపయోగించుకొని, మిల్లులలో ఉత్పత్తి అయ్యే చక్కెరను విదేశాలకు ఎగుమతిచేసి ఫారిన్ ఎక్స్ డిక్విట్ అదనముగా ఆర్జించుకోవచ్చు. తాటిబెల్లం నుంచి తయారుచేసిన చక్కెర చాలా రుచిగా ఉంటుంది. చాలా పుష్టికరమైనది, బలవర్ధకమైనది కూడా. ఆంధ్రలోవలెనే తెలంగాణాలో కూడా అచిరకాలంలోనే మద్యపానాన్ని నిషేధించవలసి ఉంది. అట్టి పరిస్థితులలో గీతకార్మికులకు వృత్తిపోకుండా చేయుటకుగాను తాటిబెల్లం పరిశ్రమ ఎంతో దోహదకారి అవుతుంది. త్రాగుబోతుదనంకూడా నిర్మూలించవలసివుంది. ఇంతేకాకుండా చక్కెర విరివిగా ఉత్పత్తి చేయుటకు ఈనాడు ఉపయోగిస్తున్న భూమిలో కొంతభాగాన్ని ఆహారపంటలకు ఉపయోగించడం ద్వారా ఆహారకొరతను కూడ మనం తగ్గించుకొనగలం.

ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ తీసుకొని వెంటనే అవి నిర్మించబడేట్లు చూడాలి. ఎరువులు ఎక్కువగా సరికొత్తవైన ఆహార పదార్థాలను తయారుచేయగలవి. ఇంకొకవంక న్యూపాల్ పంటలను కూడ తగ్గించి వాటిని ఆహారపంటలు ఎక్కువగా పండించవచ్చును. పూజురి వినోబాజీ

చెప్పినట్లు మనదేశంలో తాటిజెల్లంనుంచి పెంచారుచేసిన చక్కెరను విరివిగా ఉపయోగించినట్లయితే యీనాడు చెరుకుపంటకు ఉపయోగిస్తున్న సారవంతమైన భూములలో కొంతభాగాన్ని ఆహార ధాన్యోత్పత్తికి ఉపయోగించవచ్చు.

ఈనాడు పరిశ్రమలు సంఘాలద్వారా కాని, కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుద్వారా కాని నడుపబడుచున్నవి. సరిగా మోనేజ్ చేయకపోవడం వల్ల కొన్ని పరిశ్రమలు హిస్టెరిలో ఉన్నవి. ఒక సంవత్సరం ఒక పరిశ్రమ సరిగా నిర్వహించబడనట్లయితే వెంటనే దానికి కారణములేవో ప్రభుత్వం పరిశీలించి, పరిస్థితులను చక్కచేయడానికి పూనుకొన్నట్లయితే మరుసటి సంవత్సరం అది బాగుపడడానికి ఆస్కారముంటుంది. ఆవిధముగా కాకుండా, 5, 6 సంవత్సరములు ఊరుకున్నట్లయితే ఆ పరిశ్రమలు దివాలాతీస్తాయి అందువల్ల మంత్రులు సర్ ప్రైజ్ విజిట్సుచేసి పరిశ్రమలలోని లోటుపాట్లను ఎప్పటికప్పుడు సరిచేయటానికి పూనుకొనగోరుతాను. ఇందువల్ల పరిశ్రమలు లాభసాటిగా నిర్వహించుటకు అనువైన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి.

* శ్రీ కె. మదర్సనరావు (పార్లమెంట్) : అధ్యక్షా, ఈ Commerce and Industries Demand ను నేను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మీ ద్వారా మంత్రివర్గము యొక్క దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయంకా చాలా అభివృద్ధిచెంది, స్వయం సంవృద్ధి అవటమే కాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా ఆహారవిషయంలోను, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన విషయాలలోను సహకరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అయితే, వ్యవసాయంకా చాలా ముందుకున్నటువంటి ఈ రాష్ట్రాన్ని పోర్త్రాజాపితకరంగా కూడా చాలా ముందుకు తీసుకొని రావలసిన అవసరమున్నది. ఇప్పుడు foreign aid తో, జర్మనీ, రష్యావాళ్ళ సహకారముతో ఉక్కు కర్మాగారాలు మొదలైనవి, ఉత్తర హిందూస్థాన్ లో ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు విదేశీ సహకారముతోటి, అలాగే వాళ్ళ నిపుణుల సహకారముతోటిగాని, వాళ్ళ ప్రవృత్తితోటిగాని, లేక ఇతర విధమైన సహకారముతోటిగాని, భారత ప్రభుత్వము ఏ ప్రధాన పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయడానికి పూనుకొంటున్నదో, అటువంటి ప్రధాన పరిశ్రమలకు ధాన్య భారతములో ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏర్పాటు చేయవలసివే ఆహారం ఎంతైనా ఉన్నదని మన ప్రభుత్వము ఇండియా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయవలసియున్నది. భారతదేశంలో మన రాష్ట్రము regionally based ప్రదేశీయంగా ఉన్న ప్రభుత్వమైనది. ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేయవలసిన మొత్తం ధాన్యంనుకూడా ఒక ఏకంగానే ఉన్నది. ఆహారము అనే రాష్ట్రములో లోగుంటుంది. ఉన్నది. Electricity ఏర్పాటు చేయవలసివే develop చేస్తున్నాము.

కాబట్టి Government of India వారు ఇతరదేశముల సహకారము తీసుకొని ఒక ప్రధానమైన పరిశ్రమను మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఏర్పాటుచేసినట్లుంటే, ముఖ్యముగా వ్యవసాయకముగా చాలా అభివృద్ధి చెందుతున్నటువంటి మన రాష్ట్రము పారిశ్రామికంగా కూడా ఏంతో అభివృద్ధి చెందుతుంది. మన రాష్ట్రంలో fertilisers factory ని ఏవిధంగానైనా స్థాపించడానికి మన ప్రభుత్వము పూనుకొంటున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అది చాలా సంతోషించవలసిన విషయము. వ్యవసాయకంగా ముందుకుపోతున్న మనకు fertilisers factory తో చాలా అవసరమున్నది. ఈ fertilisers factory ఎక్కడ పెట్టాలి; శివవాడలోనా, లేక కొత్తగూడెంలోనా అనే విషయం గురించి చాలా కాలంనుంచి చర్చలు జరుగుతూ ఉండగా వింటూ ఉండేవాళ్ళం. కొత్తగూడెంలోనే దానిని ఏర్పాటుచేయవలసిందని నేను గట్టిగా కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం మనం బొగ్గు ఉత్పత్తిని ఎన్నో రెట్లు పెంచుతున్నాము. గవర్నరుగారు, భారత రిఫైన్ లిమ్ లిట్ అధ్యక్షుడు, ముఖ్యమంత్రిగారు వీళ్ళంతా అక్కడకుపోయి చూస్తున్నారు. అక్కడ out put పెరిగినది. efficiency ఎక్కువ అయినది. ఎన్నో లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి ఎక్కువ అవుతున్నది. ఎన్నో బొగ్గు బావులు ఉన్నాయి. ఈ విధముగా మన రాష్ట్రములో అన్ని హంగులు ఉన్నాయి కాబట్టి మన రాష్ట్రములో fertilisers factory పెట్టితే చాలా బాగుంటుంది. అందులో కొత్తగూడెం అటువైపు ఫిర్కాట్ జిల్లాలోను, ఇటు వైపు తెలంగాణా జిల్లాలోను మధ్యలో ఉన్నందువల్లను అక్కడ coal ఉత్పత్తి ఉన్నందువల్లను, ఇంకా ఇతర సౌకర్యాలు అక్కడ ఉన్నందువల్లను తప్పని సరిగా fertilisers factory ని కొత్తగూడెములో ఏర్పాటుచేస్తే చాలా బాగుంటుందనుకుంటాను. కనుక ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని క్రద్ధతో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక పోతే small scale industries గురించి చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈనాడు, small scale industries లోను, village industries లో ఉత్పత్తి అయ్యే వస్తువులు, వాటికి ధరలు నిర్ణయింపబడి marketing అయ్యేవరకు, అవి వారిదగ్గర వడిఉండడం జరుగుతుంది. Marketing లో ఆలస్యం కావడం వల్ల, వారికి financial గా చాలా ఇబ్బందులు కలిగి భరించలేకపోతున్నారు. కనుక ఆ సమస్యను కుదువపెట్టుకొనిఅయినా వారికి అమ్మలు కట్టించి, ఆ సమస్య అమ్మకం అయినతరువాత ఆ డబ్బు తీసుకొనేవిధంగా చేర్చుకుంటే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు financial corporations ఉన్నాయనుకొంటే, కాని రీలీ వేలు, టీ వేలు పెట్టుబడి ఉంటేగాని, వాటిద్వారా అమ్మలు తీసుకోడానికి అర్హులై ఉండే ఆ Security కట్టవలసినవి నిర్ణయించి ఉండడంవల్ల ఈ

village industries గాని small scale industries గాని, ఎటువంటి సహాయం పొందలేకపోతున్నాయి. కాబట్టి ఈ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకొని, small scale industries లో produce చేసిన వస్తువులకు subsidy ఇవ్వడం మాత్రమే కాకుండా, ఆ వస్తువులు market లో అమ్మకం అయ్యేవరకు, వాటిని సక్రమమైనదర వచ్చేవరకు, ఏదైనా ఒకసంస్థను సృష్టించి, దానిద్వారా వాటికి సహాయము చేకూర్చినట్లు తే చాలా బాగుంటుందని అనుకుంటాను. లేకపోతే, ఇప్పుడున్నటువంటి సంస్థలలో small scale industries వాళ్ళకు అప్పులు ఇచ్చే సౌకర్యం కలుగజేసేందుకు బిలు అవుతుందేమో పరిశీలించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత, ఈ small scale industries అక్కడ start చేసేదానికి applications పెట్టుకొంటే సుమారు $1\frac{1}{2}$ సంవత్సరాల తరువాత అవి finalise అవుతాయి. దానికి మునిసిపాలిటీ వారు permission ఇవ్వాలి. Police Department వారు permission ఇవ్వాలి, ఆ తరువాత Electricity Department కు తప్పనిసరిగా పోవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఈ విధంగా అవి 3, 4 departments కు పోయి రావలసి వస్తే ఆరు నెలలు, ఇంకా అంతకంటే ఎక్కువ కాలము అవుతూ ఉంటుంది. ఈ విధంగా చాలా delay అయ్యేదానివలన, ఈ లోపల అంతకు పూర్వం వాటికొరకు తెచ్చుకొన్న చిన్న చిన్న machinery అంతా కూడా తుప్పు పట్టే వస్థితి వర్ధిల్లుతుంది, కాబట్టి, మనం small scale industries ఎక్కువ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నప్పుడు, వాటికి permission ఇవ్వడంలో a procedure అంతా కూడా చాలా త్వరగా వూర్తి అయ్యే విధముగా చేయవలసి అవసరమున్నది; లేకపోయినట్లైతే, బహుశా మనం వాళ్ళకు encouragement ఇవ్వడం కంటే discouragement ఇచ్చిన వాళ్ళమే అవుతాము. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని సక్రమంగా పరిశీలించాలనే కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో 10 H.P. వరకు మునిసిపాలిటీ limits లో permission ఇస్తున్నట్లు తేలుతున్నది. అయితే కొన్ని small scale industries లో అంతకంటే ఎక్కువ horse power ఇవ్వవలసిన అవసరమున్నది. ఎందుకంటే, ఒకటోట ఒక 10 H. P. machine ను పెట్టే దాటికొబడులు, అక్కడక్కడ చిన్న చిన్న machines, 5 H. P. 2 H. P. 1 H. P. ఈవిధంగా పెట్టుకోవలసి యుంటుంది, అప్పుడు all put together 10 H. P. కంటే ఎక్కువ అవుతుందేమో, అప్పుడు మళ్ళీ మునిసిపాలిటీకి application పెట్టుకోవలసి యుంటుంది. ఇప్పుడు 10 horse power కంటే ఎక్కువ ఇవ్వవలసిన అవసరం కూడా ఉన్నది. దానివల్ల మునిసిపాలిటీకి application పెట్టే సమయంలో లేక ఇతర industrial colonies లో ఉన్న వాళ్ళ వల్లనే వాటిని మునిసిపాలిటీకి వచ్చే అవకాశం కూడా ఉంది. చాలా జాగ్రత్తగా చూడటం వల్లనే

ఎంటి పెర్సన్లకులలో వారులేరు, industrial estates లో వాళ్లుపోయి establish చేసేటటువంటి పరిస్థితులతో వాళ్ళుఉండరు. కాబట్టి ఈవిషయం ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందని అనుకొంటాను.

ఇంకొక విషయం మనవి చేస్తాను. Commerce and Industries Department ను ఏర్పాటు చేశారు. చాలా మంచిదే. అయితే ఇందులో పనులు చాలా ఆలస్యం అవుతున్నాయనే అభిప్రాయమున్నది. కాని ఈ అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా కొన్ని పనులు చాలా చురుకుగా జరుగుతున్నాయి కూడాను. ఉదాహరణకు, వరంగల్లులో blacksmithy, carpentry పనులు చాలా చురుకుగా జరుగుతున్నవి. కొన్నిచోట్ల ఆలస్యం అవుతున్నదేమోగాని కొన్నిచోట్ల మాత్రం పని చాలాచురుకుగా జరుగుతున్నది అనేటటువంటి అభిప్రాయం ఏర్పడుతున్నది. వరంగల్లుకు ఆ directors, Commerce and Industries Department వారు అక్కడికిరావడం, త్వరలోనే decision తీసుకోవడం, Carpenters training ఇవ్వడంకొరకు అతి త్వరలోనే అక్కడ buildings ఏర్పాటుచేయడం, ఈవిధంగా ఆ పని అంతా చాలా చురుకుగా జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా కార్యక్రమాలు త్వరగా జరిగినట్లయితే సహజంగా వారికికూడా ఉత్సాహం ఎక్కువ అయి crafts బాగా అభివృద్ధిచెంది చాలా ముందుకు రావడానికి వీలు అవుతుంది. తరువాత ఈ small scale industries కు taxes చేసే విషయంలో, అందరి మదిరిగానే చిక్కకుకూడా పూర్తి taxes వేస్తున్నారు. అలా కాకుండా ఈ small scale industries యొక్క production capacity, ఆదాయము, వాళ్ళ working limits ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ప్రకారంగా ఆ tax limit చేసినట్లయితే, వాళ్ళకు కాస్త relief ఇచ్చినవాళ్ళమవుతాము. వాళ్ళకుకూడా encouragement ఉంటుంది. కనుక ఈ విషయాన్ని పరిశీలించ వలసిన అవసరం ఉన్నది. నోరు కలిగినవారికి, నోరు లేనివారికి ఒకే బరువు ఎత్తి వట్లయితే, నోరులేనివాడు బహుశా పూర్తిగా క్రుంగిపోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడు తుంటేమో. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని కాస్త జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలసిన అవసర మున్నది. వరంగల్లులో gunny bags పరిశ్రమ స్థాపించబోతున్నారని ఆంగ్ల ప్రచోదక ఏర్పడకపూర్వం నుంచి ప్రజలలో ఒక భావం ఉండేది. కాని అప్పుడే police action రావడంతో అది బహుశా ఆగిపోయిందేమో. ఆ తరువాత ఇప్పటివరకు దాని స్వరూపమే ఏర్పడలేదు. అయితే యీ గన్నీబాగ్ ఫ్యాక్టరీ వరంగల్ లో స్థాపించుట కొరకు వీలు ఉన్నదా? ఉంటే ఇదివరకు ప్రభుత్వం ఏ టేసిస్ మీద అక్కడ ఆ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించుటకు తీరుచింది? అవకాశం ఉంటే ఈ ప్రభుత్వం ఆ ప్రాంతంలో అటువంటి ఫ్యాక్టరీని ఏర్పాటుచేయడానికి పూనుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను.

అంబర్ చరఖాలద్వారా కొంతపని జరుగుతున్నది. హైదరాబాదు పట్టణ ములో పదివేలమంది వాటిని ఉపయోగిస్తున్నారు. వరంగల్లులో అయిదువందల మందో, వెయ్యిమందో నేర్చుకుంటున్నారు. మంజులు వచ్చినప్పుడు తాత్కాలికంగా వారినిదరిని కూర్చోబెట్టి ప్రదర్శనం చేస్తున్నారు. ఈ అంబర్ చరఖాల వల్ల పల్లెలలో ఉండేవారు ఎక్కువ లాభం పొందుటకు అవకాశాలు కలుగచేస్తే మంచిది. వ్యవసాయదారులకు వ్యవసాయంమీద వచ్చే ఆదాయం సరిపోవుటలే నందున side profession గా అంబర్ చరఖాలను introduce చేస్తే వారికి ఎంతో ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా గ్రామాలలో అంబర్ చరఖా సెంటర్లు పెట్టి రైతులకు, రైతుకుటుంబాలకు సహాయము చేయవలసినదిగా కోరుతూ, యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు అభినందనలు తెలుపుమా ముగిస్తున్నాను.

*శ్రీ బసవ మూసయ్య : అధ్యక్షా! కేంద్రప్రభుత్వం రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేటాయించిన రు. 80 కోట్లలో పరిశ్రమలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు యిచ్చిన రెండుకోట్ల రూపాయలు చాల తక్కువ. మన ప్రభుత్వం గట్టిగా కోరి యింకా ఎక్కువ సహాయం పొందవలసియున్నది.

హైదరాబాదులోని తాత్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీని మూసవేసే బదులు ప్రభుత్వం తీసుకొని నడపాలి. కొత్త ఫ్యాక్టరీలను స్థాపించుటకు foreign exchange లేదంటారు. అటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలను మూసవేయకుండా ప్రభుత్వం తీసుకొని వాటిని అభివృద్ధి చేయాలి. షుగర్ ఫ్యాక్టరీని యింకా వివిధంగా అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావాలి ఆలోచించి నడిపించాలి.

బోధన్ లో కాగితము ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుచేయడానికి ఆలోచన ఉన్నది. దానివిషయమై కార్యక్రమం పరిధంగా ముందుకు సాగుతున్నదో బడ్జెటులో చూపించలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో బయ్యలు రు. 35 లక్షలు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో చూపించారు. ఏదైనా తనదొరికి అనువైన ప్రాంతం—ఎక్కువ బొగ్గు దొరికేది కొత్తగూడెం. అక్కడ బయ్యల ఫ్యాక్టరీని స్థాపించే విషయమై బడ్జెటులో పేర్కొనలేదు. ఈ పెద్దపరిశ్రమల పరిస్థితిచూస్తే నామమాత్రమని అనుకోవలసి వస్తున్నది. చిన్నపరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపించవలసి యున్నది. మనదేశములో వ్యవసాయంమీద ఆధారపడి జననందనం ఎక్కువ. తరువాత చేతిపరిశ్రమలకు ప్రాముఖ్యత ఉన్నది. గ్రామములలోని ప్రజల ఉపయోగమునకు, వారికి తనదొరికి చిన్నపరిశ్రమల, పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించి అభివృద్ధి చేయవలసియున్నది. ఇప్పుడు గ్రామములలో ఉన్న పరిశ్రమలకు తగిన ప్రోత్సాహము లేదు. అభివృద్ధి చేయవలసియు, ప్రజలమీద పన్నులు చెల్లుటలో 40% మన ఈ రెండు పరిశ్రమల, పరిశ్రమలలో పైకి

వచ్చాము. కాని పనులు చేయుటలో ఎంతపైకి వచ్చామనేది చూస్తే, చిన్న పరిశ్రమలగురించి కొన్ని ఉదాహరణలు చెబుతాను.

గి.పెట. వీవర్సు కో-ఆపరేటివ్ ఛాపైటీ ఉన్నది. మూడు సంవత్సరములనుంచి లెక్కలు ఆడిట్ కాశేదు, రెండు సంవత్సరములనుంచి సబ్సిడీ రేదు. బట్టలు సేసి తరువార చూపాయికి 0-1-0 సబ్సిడీ యిచ్చి అమ్మే పోకర్లం చెకారు. రాసి, డబ్బురాదు.

ఉన్ని పారిశ్రామిక సహకార సంఘం ఉన్నది. రెండు సంవత్సరములనుంచి ఆడిట్ లేదు. ఏ పరికరాలు కోరినా రావు. పట్టు సహకార సంఘం ఉన్నది. వారికికూడా సబ్సిడీ రావడంలేదు. తగిన పరికరాలు రావడంలేదు. సిద్దిపేట పట్టుపరిశ్రమ ఉన్నది. దానిని అభివృద్ధి చేయాలి.

రేగోడు (ఆందోల్ తాలూకా) లో ఇత్తడిపని చేసేవారు 400 మంది కార్మికులు ఉన్నారు. వందల సంవత్సరములనుంచి అవృత్తిలో ప్రావీణ్యత ఉన్నది. వారు బీదవారు. దానిని ఒక గృహపరిశ్రమగా, చేతిపరిశ్రమగా ప్రభుత్వం అభివృద్ధిచేయాలని ఎన్నిసార్లు కోరినా ఆలోచించుటలేదు. వందల సంవత్సరములనుంచి తోగిపేటలో తోళ్ళపరిశ్రమ జరుగుతోంది. వాలుగయిదు వందల మంది పనిచేసేవారు ఉన్నారు. దానిని అభివృద్ధిపరచడానికి ప్రభుత్వాన్ని కోరితే ఈసంవత్సరం అక్కడ training centre తెరచి కొంత ధనసహాయం చేశారు. అయితే దానికి బిల్డింగు కట్టడానికి మేప్ అవసరం. ఎన్నిసార్లు వ్రాసినా ఆ మేప్ పంపుటలేదు. కొన్ని నెలల తరబడిగా మేప్ రాకపోతే పని సాగదు.

చేతి పరిశ్రమలను కూడ అభివృద్ధిలోకి తీసుకురావాలి. కొన్ని లక్షల మంది వీవర్సు ఉన్నారు. అంబర్ చరఖాలు వల్లెటూళ్ళలో ఎక్కువ ప్రవేశ పెట్టాలి. కమ్మరి, కుమ్మరి మొదలైన వృత్తులు చేసేవారికి ఎక్కువ ప్రోత్సాహం యిచ్చి వారి వృత్తులకు కావలసిన అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి. పరికరాలు పట్టేచేయాలి. తాదీబోర్డు యిక్కడ ఉన్నది. ఇక్కడ ఎవరు చూస్తారు? మంజులు, పెద్ద పెద్ద వారు పోయి చూస్తే, ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉందన్నారు. వల్లెటూళ్ళలో ఉన్న ప్రజలకు అక్కడ చేతివృత్తులు చేసుకొనేవారికి ప్రభుత్వం కొత్త విధానాలు వేస్తున్నది అక్కడ కేంద్రాలు నెలకొల్పాలి. చేతివృత్తులు చేర్చడానికి తోగిపేటలో కేంద్రం పెట్టాలని ప్రభుత్వానికి ఒక సంవత్సరం ముంచి తెలియజేశాము. దానిని గురించి ఏ నిధమైన చర్య లేదు.

వేలవృత్తులు — అగరు, రబ్బరు, డిజైన్ మొదలైన వాటిలో మిల్లు వేలవృత్తులలో పోటీ చేయాలి అనే నిధిమొదలై ఉంటున్నది. మిల్లు యంత్రమును తీసి పట్టించాలి అని అర్జీ పెట్టి ఈ విషయంలో నిధిమొదలైంది. మార్కెట్

కొత్త రకాలు తెస్తున్నారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ధనవంతులు ముందుకు వచ్చి పరిశ్రమలు స్థాపించదలచుకుంటే ప్రభుత్వం సహాయం చేయుటకు సిద్ధముగా ఉన్నదని అన్నారు. భారీ పరిశ్రమలు నడిచే పెట్టుబడి దార్లకు ప్రభుత్వం అండగా ఉండి ముందుకు తీసుకుపోతున్నట్లే చిన్న పరిశ్రమలకు కూడ ఎక్కువ సహాయం చేయాలి. లేకపోతే మిల్లులతో పోటీపడుట చాల కష్టం.

గొంగళ్ళు నేసేవారు మిల్లునుంచి వచ్చే క్లాంకెట్టుతో పోటీ చేయాలంటే, చేసేవారు మిల్లు చీరలతో పోటీ చేయాల్సిందే అంత కష్టము? మిల్లు వస్త్రముల డజైన్సుతో, రంగులతో పోటీ చేయాలంటే ప్రభుత్వ సహాయం అన్నివిధముల ఉంటేనే చేసేవారు పోటీ చేయగలుగుతారు. పదివేలమంది నేసే చీరలు మిల్లులో ఒక గంటలో తయారవుతాయి. కాబట్టి చిన్న పరిశ్రమల వారికి ప్రభుత్వ సహాయం కావాలి. ఆస్ట్రేలియానుంచి వచ్చే గొర్రెలయొక్క ఉన్నితో ఇక్కడ చాలా సున్నితమైన కంబళ్ళు నేస్తున్నారు. కొండా లక్ష్మన్ గారు, రంగారెడ్డిగారు జోగిపేట వచ్చినప్పుడు ఉన్ని వస్తువులు తీసుకొన్నారు. మన దేశములో కూడ అభివృద్ధి చేసి చవకగా ఆ రకమైన ఉన్ని తయారు చేయాలి. ఉన్ని కత్తిరించే శస్త్రాలు ఎట్లా ఉండాలో మన పల్లెటూళ్ళలోని ప్రజలకు తెలియదు. అటువంటివి నేర్పాలి. ముఖ్యంగా ఖాదీబోర్డువారు అంబర్ చరఖాలు పల్లెటూళ్ళకు సప్లయిచేసి అక్కడి ప్రజలకు నేర్పించాలి. త్రైనింగు సెంటర్లు పెట్టి అంబర్ చరఖాల శిక్షణ ఇస్తే ప్రజలకు లాభదాయకంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాము. ఉన్ని, పట్టు, ఇత్తడి, తోళ్ళ పరిశ్రమలకు సంబంధించికూడ ప్రభుత్వం త్రైనింగు ఇచ్చి ఈ పరిశ్రమలను అభివృద్ధిలోకి తెచ్చి పల్లెటూళ్ళలోని ప్రజలకు ఎక్కువ సౌకర్యంగా ఉంటుంది. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్న పారిశ్రామికాల సంఖ్య చాల ఎక్కువగా వున్నది. వారికి మన ప్రభుత్వం ఇంజనీ ఉండవలెను. అప్పుడే వారు అర్ధికంగా ముందుకు రాగలుగుతారు. Time తమ గమక ఇంజనీస్ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీమతి వై. సీతాకుమారి (బాన్స్ వడ): అధ్యక్షా! ఈ నాడు ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పరిశ్రమల demand ను నేను బలపరుస్తున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశ్రమలను తమ చేతిలోనికి తీసుకున్న తరువాత ప్రత్యేక క్రెడిట్ మిషన్, పరిశ్రమలలో సమితి తోటుపాట్లు ఉన్నవి, సమితి మిషన్ ప్రత్యేక Committee లు చేసి అభివృద్ధి సాధించేటట్లు చూడవలెను. అందుకు వారిని నేను మిక్కిలి అభినందిస్తున్నాను. Godian Sagar Factory కి గానీ అలాంటి భావం రాకుండా ప్రజల వస్తువులను తయారీ పరిశీలించుటకు వారు ప్రత్యేక Committee ని చేసినంతవరకు అందులో వున్న తోట్లు

తొలిగి సగానికి సగం ఎక్కువ ఆదాయం వస్తూ ప్రజలకు ఎక్కువ ఉపయోగ కరంగా ఉండునట్లు చెయ్యటం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని factory లను స్థాపించ బోతున్నట్లు, ఎరువుల factory ని నిర్మించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు వారు చెప్పారు. మన రాష్ట్రానికి ఎరువుల factory చాల అవసరం. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయానికి సంబంధించినది కావడంవల్ల ఎరువులు లేక పోవడంవల్ల చాల ఇబ్బంది పడుతున్నాము. మనం బయటనుండి తెచ్చుకునే ఎరువులలో కొందరు దురాశాపరులు మోసంచేసి కత్తి చెయ్యడంవల్ల మనకు రావలసిన పంట రాకపోవడం జరుగుతున్నది. ప్రజల సహకారం తీసుకొని సాధ్యమైనంత త్వరలో ఎరువుల factory ని స్థాపించడానికి గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నందుకు మన ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. News Print Factory గురించి foreign exchange కి సంబంధించిన కొన్ని చిక్కులు ఉన్నట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నిజామాబాదు ప్రజలు News Print Factory కొరకు ఎంతో కుతూహలంతో చూస్తున్నారు. దానిని స్థాపించడానికి ప్రయత్నంచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఆర్థ ప్రదేశ్ లో చెరకుపంట విస్తారంగా వున్నది. కొందరు co-operative వద్దటి ద్వారా factory లను కట్టుకుంటామని అంటున్నారు. అలాంటివారికి మన ప్రభుత్వం ఎక్కువ సహకారం ఇస్తే మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ factory లను స్థాపించుకొనడానికి అవకాశం వుంటుంది.

ఆర్థ ప్రదేశ్ లో జనసంఖ్య సామాన్య పెరిగిపోతున్నది. నిరుద్యోగ సమస్య ఎక్కువ అవుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ మంది వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడి ఉన్నారు. మనం పరిశ్రమలను ఎక్కువచేసినట్లయితే నిరుద్యోగిగాన్ని తొలగించటానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం పరిశ్రమలపై ఎక్కువ శ్రద్ధవహించాలని కోరుతున్నాను.

చిన్న పరిశ్రమల శాఖను విభజించి దానిని వేరే ఇంకొక మంత్రిగారికి— భగవంత్ రావుగారికి ఇవ్వటం చాల ప్రశంసనీయమైన విషయం. వారుకూడా ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకుని, చిన్న పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఎక్కువ time ను ఉపయోగించి, నీటి చేస్తూ వుండటం మన ప్రజల యొక్క ఆదర్శం అని చెప్పాలి. గ్రామాలలో పరిశ్రమలు ఏర్పాటుచేయడానికి ఇరగాలి. అట్లా జరగక పోతే గ్రామాలలోని ప్రజలకు పరిశ్రమలలో పోవడానికి వీలు రావడం, పట్టణాలలో నిరుద్యోగం ప్రజలపొవడం జరుగుతుంది. ఈ విషయ పరిశ్రమల శాఖవారు చదువుతున్నటువంటి టుటిరహిత్రంపై చేసిన సహకారసంఘాలు, ఖాదీ బోర్డుల ద్వారా అనేక గ్రామాలలోని ప్రజలకు చేత పనులు కల్పించబడుతున్నవి. ఈ చిన్న పరిశ్రమల పరిశ్రమలకు ఎక్కువ శ్రద్ధ ఇవ్వటం చేయవలసివుంది. అంతే చూడమని కోరుకుంటున్నాను.

పరిశ్రమలు స్త్రీలకు ఎక్కువ వుపయోగకరంగా వుంటున్నవి. ఈ రోజున స్త్రీలు Industrial Co-operative Society లను పెట్టుకోవాలని చాలా కుతూహలపడుతున్నారు. అప్పుడే కొన్ని Society లు స్థాపించబడ్డాయి. అటు వంటివాటికి ప్రభుత్వం ఎక్కువ సహాయం ఇచ్చి వారికి ప్రత్యేకంగా కొన్ని కొన్ని కుటీరపరిశ్రమలను అంబర్ చర్కా, దంపుడుబియ్యం, చిన్నచిన్న సిబ్బలు తయారుచెయ్యడం మొదలగు పరిశ్రమలు ఇవ్వాలి. ఈ రోజున ఉద్యోగాలు చేస్తున్న పురుషులు తమకు ఎక్కువ జీతాలు కావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. ఈ మధ్య N.G.O. లు తమకు జీతాలను పెంచవలసిందిగా ఆందోళన చేసిన సంగతి అందరికీ తెలుసు. కాబట్టి స్త్రీలకు మనం ప్రత్యేకమైన రాబడి సదుపాయాలు కలుగజేస్తే వారి జాధ కొంతవరకు తగ్గుతుంది. వీటిని మనస్సులో పెట్టుకొని స్త్రీలకు సహకారసంఘాలను, Industrial Co-operative Society లను ఏర్పాటుచేసి వారిని ప్రోత్సహించవలసిఉన్నది. ఈ రోజున గ్రామీణ స్త్రీలలో ఆరాటం ఎక్కువ అయిపోతున్నది. "మాకు ఏమైనా పని చూపించండి మేము ఊరికేనే ఉన్నాము" అని అడుగుతున్నారు. ఇంతకాలం వారిలో ఆవేదన లేకుండాఉన్నది. వారు భర్తలు తెచ్చి పెడుతుంటే తింటూవుండేవారు. ఈ రోజున వారిలో ఉద్భవించిన ఆవేదనను గ్రహించి వారికి తగిన సహకారసంఘాలను, పారిశ్రామిక సంఘాలను ఏర్పరచి కుటీరపరిశ్రమలను ఎక్కువగా ప్రోత్సహించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన demand లను బలపరుస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ బి. దర్మబిక్షం (నక్రకిల్) : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Industries, Transport demand ల పై ఆరుగురున్న చర్చ సందర్భంలో నేను కొన్ని అతిప్రాయాలను చెప్పవలచుకున్నాను. Transport విషయము అలోచిస్తే తెలిసిగాడాలో ఎక్కువ జిల్లాలలో రైలు సౌకర్యాలు లేవు. సరిహద్దు జిల్లాల్లోనే వరంగల్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోనూ Railway line వున్నది. కాని జిల్లాలలో Railway సౌకర్యాలు లేవు. తెలంగాణాలో చాలా జిల్లాలు Communication సౌకర్యాలు లేని జిల్లాలు. Road Transport Department వారు మన రాష్ట్రంలో కొన్ని ప్రాంతాలలో బస్సు మార్పులు reorganise చేశారు. తెలంగాణాలో bus routes ముప్పై రోజులుగా పనిచేయడంలేదు. routes లో నడుస్తున్న బస్సుల నడకలు పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందో అని అనినాలో అధ్యక్షులు సమాధానం ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన demand లో బస్సుల సౌకర్యాలను పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందో అని అనినాలో అధ్యక్షులు సమాధానం ఇచ్చారు.

“ఖమ్మం నుంచి నాగార్జునసాగర్, హైదరాబాదు నుంచి చేవరకొండ మీదుగా నాగార్జునసాగర్, హైదరాబాదు నుండి నార్కట్ పల్లి, నల్లగొండ, మిరియాల గుడ మీదుగా నాగార్జునసాగర్” routes లో traffic చాల విపరీతంగా పెరిగి పోయింది. ఆ routes లో నమస్తున్న bus ల సంఖ్యను ఎక్కువ చేయ్యవలసి వుంది. ఈ విషయంగురించి ప్రతికలలో వ్యాసాలు ప్రాసి ప్రకటించడం కూడా జరిగింది. ప్రభుత్వం ఒక express bus వెయ్యడంకంటే వరుసగా మరికొన్ని bus లు కేసి traffic ను control చేయ్యడానికి అలోచించడంలేదు. ప్రభుత్వం ప్రయాణీకులకు సౌకర్యం కలుగజేసే విషయం అలోచించడంలేదు. మిరియాల గుడ నుంచి నాగార్జునసాగర్ వరకు ఎప్పుడూ గ్రామస్థులు project విర్మాణం కొరకు వస్తూవుంటారు. ఒక గ్రామం నుంచి మరొక గ్రామానికి తిరుగుతూఉంటారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ routes లో ఎక్కువ బస్సులను నడిపించవలసి ఉన్నది. ఈ రోజున అక్కడి ప్రజలు చాల ఇబ్బందులు వదుతున్నారు. ఈ విషయంలో ఎన్నోసార్లు జిల్లా Planning Committee లో తీర్మానాలు చేసి R. T. C. వారికి, ప్రభుత్వానికి పంపించటం జరిగింది. కాని ప్రభుత్వం దానిని గురించి ఏమాత్రం చర్యలు తీసుకొనలేదు. ఈ రోజున ప్రభుత్వం నడిపే bus లు direct గా పోయే passengers కు ఉపయోగపడుతున్న వితప్పు ఒక గ్రామం నుంచి మరొక గ్రామానికి ప్రయాణించేసే వల్లే ప్రజానీకానికి ఉపయోగపడటం లేదు. అక్కడి ప్రజలు traffic సౌకర్యాలు తగ్గి ఇబ్బందిపడుతున్నారనే విషయం నేను ప్రభుత్వాధ్యక్షికి తెస్తున్నాను. జనగాంనుంచి మార్కాపేట, జనగాం నుంచి మెదక్ పోయే routes లో traffic ఏర్పాట్లు చేయబడలేదు. కాబట్టి traffic ను control చేయ్యడానికి ప్రభుత్వం ఆ routes లో ఎక్కువ bus లను నడుపు వలసిందిగా కోరుతున్నాను. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చే వత్తుం లేదు. ప్రభుత్వం నాలుగు bus లు ఎక్కువ వేస్తే 4 లక్షల రూపాయలు ఎక్కువ వస్తుందిగనుక bus ల సంఖ్యను పెంచుటకు ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది. దీనికి కారణ మేమిటో నాను బోధపడటంలేదు. ఈ bus లు నడుస్తున్న ప్రాంతాలలో కనీసం జిల్లా కేంద్రాలలో passenger shelters అయినా లేవు. Passengers train వంటివి నడపడం జూర్ల పెంబడి, చెల్ల పెంబడి తిరిగి road ల ప్రక్క వదుకోవలసి వస్తున్నట్లు నల్లగొండ జిల్లా కేంద్రం, అది చాలా దేనుకపడిన జిల్లా. ఆ జిల్లా కేంద్రంలోనైనా passenger shelters ఏర్పాటు చేయ్యవలసిందిగా మేము పడేవదే ప్రభుత్వాధ్యక్షికి తెలిపింది. అక్కడి జిల్లా అధికారులు కూడా అన్ని department లకు ప్రాయటం జరిగింది. అన్ని department లు అని ఒకటిగా ఉన్నానంటే అక్కడ passenger shelters కట్టాలంటే Revenue Department నుంచి land acquire చేయ్యవలసి వచ్చిందని ఉన్నది. అందుకు దిబ్బతనుగానికి R.T.C. వారి ఏర్పాట్లలో Letter వ్రాశారు. కాని

Revenue Department వారినుండి ఆ కాగితాలు క్రిందికి రాలేదు. వారు అనుమతించినట్లు ఇంతవరకు ప్రకటించలేదు.

R. T. D. వైపునుంచి శ్రద్ధగా వెంబడిపడి చేయిస్తే చాలవరకు ఆపని జరిగేది.

Bus shelters లేక passengers కు చాల యిబ్బంది కలుగుతూ ఉన్నది. ఖమ్మం, జిల్లా కేంద్రం అయినాగాని అక్కడ bus shelters లేవు. ఇట్లాగే ప్రతి వోట (తెలంగాణాలోని ప్రతిజిల్లాలోను) communications సరిగా లేక ఎన్నో ఇబ్బందులు కలుగుతున్నాయని నేను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Passengers సంఖ్య లేక బస్సులు ఆపడం జరుగుతున్నదని, routes తక్కువచేయడం జరుగుతున్నదని అప్పుడప్పుడు ప్రెస్సలనందర్భంలో ప్రభుత్వపక్షంనుంచి మంత్రులు యిచ్చిన సమాధానాలు యదార్థం అని అనడానికి నేను సిద్ధంగాలేను. ఎక్కడో బస్సులు అవసరం ఉన్నాయని ఈ బస్సులను తీసుకు వెళ్ళి యింకొకవోట ఉపయోగించే పద్ధతులు అవలంబించడంవల్ల ఆరకమైన సమాధానాలు చెప్పడం జరుగుతున్నది. Trains లేని ప్రాంతాలలో బస్సులు చాల అవసరం. ఆంధ్రలో nationalization మొదలు పెట్టినప్పుడు యితరజిల్లాలలో కూడ బస్సులను త్వరగా nationalize చేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం వారికి మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణా, గుంటూరు, ఈ రెండు జిల్లాలలో మాత్రమే nationalization కు పూనుకున్నట్లు ప్రకటించడం జరిగింది. 'మామీద పగచాల్సి చేశారా' అని అక్కడి యజమానులు అనుకునే పరిస్థితి రాకుండా యితర జిల్లాలలో కూడ nationalize చేస్తే బాగా ఉంటుంది. ఈ పందర్భంలో యింకొక విషయం ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురాదలచాను. ఇదివరకటి Hyderabad Government చాల నిరంకుశమైన ప్రభుత్వం అనప్పటికీ ఒక Department ను abolish చేసి రిస్పాన్సబుల్ అంధులకు ఉన్న employees ను యింకొక Department కు మార్చడంలో చాల జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, వాళ్ళకు employment యిప్పించే సర్పాటు చేసేది. ఇప్పుడే nationalization చేయడం వల్ల అలాంటిది జరగదు. Drivers, cleaners, కాష్టానాలలో పనిచేసే కూలీలు సూర్యాపేట మొదలు ప్రతి మచిలీపట్నం వరకు పనిచేస్తున్న వందలాది కార్మికులు నిరుద్యోగి అవుతారు. ప్రతికలలో చార్జీలు వచ్చాయి. ఇది చాల విచారకరమైన విషయం. వాళ్ళు మొమ్మరాండం వెళ్తుకున్నట్లు కూడా విన్నాము. ప్రభుత్వం వాళ్ళందరినీ employment provide చేస్తామని ప్రకటించడం జరిగింది. కానీ unemployed గా వదిలిపెట్టారు. అది ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడ వణిపడే విధంగా ఉన్నది. ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం పరిశీలించి చూడాలి. వాళ్ళందరినీ కూడా అలాంటివి జాగ్రత్త ప్రయత్నాలు చేయాలి. వాళ్ళకు ఉద్యోగాలు చేయాలి.

(S. Sri Ranganadha Mudaliar in the Chair)

Small scale industriesకు సంబంధించి కొన్ని విషయాలు చెప్పాలనుకుంటున్నాను. small scale industries అన్ని పేరు పెట్టి ఎవరినో కొంతమందిని సంతోషపెట్టేందుకు కొంత డబ్బును పంచడం జరుగుతున్నదా, అది material గా మనకు ఏమైనలాభం చేకూరుతోందా అని ఆలోచించి తీరల్లగొండి, హనుమకొండ విషయంలో మాత్రం డబ్బు పంపిణీ జరుగుతున్న దేతప్ప అక్కడపని జరుగుతున్నట్లుగా గాని, దానివల్ల ప్రభుత్వం ప్రతిఫలం పొందుతున్నట్లుగా గాని నాకు కన్పించడంలేదు. ఉదాహరణకు సూర్యాపేట చర్మకార సహకారసంఘాలకు కొంత డబ్బు ఇచ్చింది. అది nominal గా ఏర్పడ్డి సంఘాలైనవి ప్రభుత్వ దృష్టికి ఎన్నిసార్లు తెచ్చినా ఆ విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలించిన పాపానదీలేదు. అది ఇప్పటినుంచే కాదు. Hyderabad ప్రభుత్వం కాలంనుంచి ఎవరో కొంతమందిని తమ పార్టీకి చెందినవాళ్ళు అన్న పేరుతో వాళ్ళను కార్యకర్తలుగా నాయకులుగా అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశ్యం, కొన్ని వేల గూఢాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. కాని ఇవాళ ఆ చర్మకార సంఘం స్వరూపమే లేదు. Share holders ఎక్కడ ఉన్నారో తెలియదు. "మీము share holders" అని వాళ్ళకు తెలియదు. ఫలానాచోట కార్ఖానా నడుస్తున్నదని చెప్పేందుకు ఆసంఘంవారికి ధైర్యంలేదు. రోజుకంటే దానిని వడవడం జరిగింది డబ్బు పంపిణీ విషయంలో కూడ ఇవే పద్ధతులు అవలంబించడం జరిగింది. నల్లగొండజిల్లాలో Industrial Sub-Committee వారు ముగ్గురు non-officials తోను, యిద్దరు officers తోను 2-2-59 న గణగతా సమావేశమై గతసంవత్సరానికి సంబంధించిన ముమూయ 50 వేల రూ.లు disburse చేశారు. సంవత్సరముపొడుగునా ఎన్ని applications పెట్టినా మాట్లాడకుండా ఉన్న officers రెపు budget సమావేశం జరుగుతుంది కనుక, ఈలోగా డబ్బుపంచాలని ఉద్దేశ్యంతో సమావేశమై ఈ వ్యవహారానికి పూనుకొన్నారు ఆడబ్బులో చాలా భాగం పనిపాట్లులేక బజారులలో తిరిగేటటువంటివారికి, పనిచేయడానికి వాళ్ళు వొంగవటువంటివారికి పంచడం జరిగింది. ఇదంతా చూస్తుంటే ప్రభుత్వ డబ్బును తమపార్టీ ప్రయోజనాలకే ఉపయోగిస్తున్నారా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. దీనిని ప్రభుత్వంవారు పరిశీలించి, పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేసేందుకు allot చేసిన డబ్బును చాలా భాగం తగ్గోబియ్యపెట్టాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Vasudeo Krishnaji Naik (Sultan Bazar) : Mr. Chairman, Sir, I rise to support the Demand submitted by the hon. Chief Minister regarding the Industrial

ion of the Budget. If we review the policy of the Government of Andhra Pradesh, as I said during general discussion, steady progress has been made on the industrial side, viewed in any aspect, whether it be in regard to major industries, medium industries or small-scale industries. The Andhra Pradesh Government in its history of three years has not only reviewed the past antecedents of industrial concerns in the erstwhile Hyderabad State, but has also taken steps to see how stability could be brought in, and with that stability, how progress could be achieved in the industrial sector. I should like to compliment the Government for adopting cautious measures in the field of industries as well as in the field of nationalisation of road transport and other things. Now, when I say that the Government have pursued a cautious and stable policy, I mean, out of the various suggestions that were made last year, many of them have been implemented. We have seen that the Government have established an Advisory Board of Technicians and non-Technicians for largescale industries. We have seen that the Khadi and Village Industries Board which was existing in the erstwhile Hyderabad State has been extended to Andhra. We have seen that some industrial concerns are being started, which are being fed by some increased grants. We have seen, on the other side, that output in the public sector has also increased satisfactorily, though I would not say it has increased considerably. As an example, I may state that the coal and cement output has increased. Speaking in terms of percentage, I may mention that the increase in coal output is 17.2%, in cement 52.4% and in paper 28.1%. In this way, the slow and steady progress in respect of large-scale industries has been achieved in Andhra Pradesh. What more could have been done by the Government? In the situation in which the Government were placed, namely—finances were not at the disposal of the Government, budgetary position was not very satisfactory, the Industrial Trust Fund which was once created, for the development of industries did not have enough fund to feed the industries etc.—the development that has taken place is very satisfactory which can be complimented for. While this is the position, we cannot, I think, rest on our oars and the Government also, I am sure, is not resting on its oars. The Government have been keeping a careful watch, as

has been stated by the hon. Chief Minister to-day. He is inviting certain suggestions which will enable the development of industries, because he is aware that Agriculture is not the only thing which will give revenue to the Government. Taxation has reached the saturation point and we have to find out alternative revenue which I feel lies in the industrial sector alone. If I may make a review of the position, India was once an agricultural-cum-industrial country, but has gone from 1871 down to-day to the agricultural sector, industrial sector having been largely neglected. As regards the policy of the Andhra Pradesh Government, I am glad to say, it has followed a very good policy. It is a mixed policy wherein both the private and public sectors play their part. Wherever the private enterprise wants to come and invest their money, they are welcome to do it, but where the Government can only do it, they run the industry. This is the policy adopted both by the Centre as well as by the States. Therefore, in my preliminary remarks, I would say that the industrial policy adopted by the State Government is heartening-inviting the private sector to come and invest as well as taking the public sector also cautiously- which will contribute to the development of industries.

There are however certain suggestions which I think we made last year and we cannot but repeat the same this year too. To run industries, the chief factors necessary are finance, electricity, coal, transport & communication, marketing and taxation. These are the things which require the primary attention of the Government. If we look to the financial side, as I said just now, the ITF is not there and Rs. 8 crores which were once advanced to the industries are not with them. As has been stated by the hon. Chief Minister, the investment of Rs. 8 crores has not brought good yield to the Government of Andhra Pradesh, because the concerned industries have become so old that they are not able to give us any return. As an example, I would say that any further investment in the Taj Glass Factory will be a waste of money and I would therefore request the Government to liquidate the factory once for all. We cannot feed the Taj Glass Factory any more, because we cannot maintain certain factors there, whether it be labour or anything else. Neither is the continuance of the Taj

tory useful to the labour nor is it useful from the investment point of view. So, my suggestion would be, out of the old industries that are existing, the Taj Glass Factory does not need any more investment on the part of the Government and that it should be very soon liquidated and another industry might be started if the Government so desired. The machinery there has gone old; output is not there; and enough sums of money have been invested, so that feeding of this Factory with some more capital is not required.

Now, coming down to finance, as I said earlier, the ITF is no more there and the Government finances are not sufficient. Regarding Financial Corporation, as I said last year which I would repeat this year too, it is charging $6\frac{1}{2}\%$ interest. This Corporation which the Government have created is not able to advance loans. You are subsidising the Corporation, but what is the good of it? If they have got certain funds with them, be it 2 crores or 3 crores, they are charging $6\frac{1}{2}\%$ interest, but they are not giving the funds, as they ought to give. Thereby, they are not making any profits. They have to give dividends at $3\frac{1}{2}\%$ for the investments they have made. To meet out this, the Government are subsidising them. Why not ask the Corporation to be more liberal in advancing loans and change their outlook?

Just as finance is an important consideration, the production of coal and electricity requires to be stepped up. Though the output of coal has increased, the quality is not good. You cannot make the quality good because the mining conditions are such, but you must see how to help the industry. For instance, Bengal coal is cheaper in Andhra Pradesh than the coal of Singareni Collieries. That means, the quality of our coal is not good and our rates are high. Therefore, what is required is that you must either subsidise or improve the quality.

Another thing which I wanted to submit was that in advancing money for small-scale industries, there is much delay. For instance, in small-scale industries, advances are given, but they are not given in time. For example, if I have applied for a loan of Rs. 5,000 and the loan is sanctioned, I will have to go to the Legal Department and this results in delay. Why not attach the Legal Department itself to the Small-scale

Industries Department? You are charging the Legal Department its cost because the legal charges that are to be borne by a person who has applied for a loan are being charged to him. Why send it to the Legal Department? This causes delay. You can have the Legal Department attached to the Commerce & Industries Department itself. That would be my suggestion. Now, to give another example, delay is also caused because we send for housing evaluation to the Special Division Branch in Hyderabad. The Special Division Branch takes about six months; they do not return in time. My humble suggestion would be to value these land costs as per the Municipal Corporation's assessments in order to reduce the delay. These two suggestions made by me would minimise the delay for the medium and small-scale industries to receive advances.

In respect of taxation, I may mention that match co-operatives are started in Andhra Pradesh, in various centres. Supposing matches are received in Kurnool from Hyderabad from the match factories here, sales tax is levied on the gross cost whereas in Madras State, the sales-tax is charged on the net cost. The difference lies in the fact that a gross match boxes can be purchased there at a rate Rs. 2 less than is the case in Andhra Pradesh. From Ananthapur, the material could be taken overnight in a bus-load, to Kurnool where the whole thing could be marketed, with a difference of Rs. 2. Similarly, so many Companies from Madras bring their material to Hyderabad and in Hyderabad they are sold Rs. 2 less than what is sold to co-operative societies. The difference as I said lies in the fact that we charge sales-tax on the gross return whereas they charge it on the net return. If this difference is taken out, I am sure, such of the co-operative societies which are existing now in Andhra Pradesh with minimum capital would be able to compete with themselves.

As regards Sales-Tax, I would like to point out that there are certain excise duties and certain other taxes which require the attention of the Government. There being no sufficient time, I shall finish my speech with a remark or two. Railways are not supporting us. Our exports are less and imports are more. The supply of waggons in time and of other raw material are not adequate.

to Southern India, by the Central Government, as should be done. The supply of waggons should be given more importance and the Railways should arrange proper distribution of waggons so that there would not be any disparity. As we are importing more and exporting less, though our output is good, because of disparities we are not able to improve ourselves from the commercial point of view. Thank you for having given me this opportunity.

*శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (గజపతివగరం - రిజర్వుడు): అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో చేతిపనులు చేసుకొని జీవించే కుటుంబాలు లక్షలకొలది గలవు. ఈనాడు సోషలిస్టు సమాజాన్ని తీసుకురావడానికి మన భారత ప్రభుత్వం పూనుకున్నది. కాని, ఏవిధంగా తీసుకురాగలదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ప్రతి కుటుంబానికికూడ తిండి, బట్ట, కలుపులేకుండా ఉండాలి. వీటికి కొంత లేకుండా చేయాలంటే చిన్నచిన్న పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలి. ప్రతి గ్రామములో కూడ కుటీర పరిశ్రమలు నెలకొల్పి ప్రతి కుటుంబానికి ఆర్థిక పరిస్థితి చేకూర్చి, తిండికి బట్టకు కొంతలేకుండా జేసిననాడే సోషలిస్టు సమాజానికి మార్గం ఏర్పడుతుంది. మన ప్రభుత్వం కుటీర పరిశ్రమలను నెలకొల్పాలని పదేపదే చెబుతున్నది. కాని అందుకు తగినచర్యలేమీ తీసుకోవడం లేదు. గ్రామ ప్రాంతాలలో ఖాదీ బోర్డువారు పరిశ్రమలు నెలకొల్పుతున్నారు. దీనికి కొంత ధనాన్ని ఖర్చుచేస్తున్నారు. ఆ ధనమంతా దుబారా అవుతున్నది. పేదవారికి ఏవిధమైన సౌకర్యాలు అభివృద్ధిలేదు. ఈ పరిశ్రమలను నిక్రమంగా నడిపించి, వీటివల్ల ఎన్ని కుటుంబాలవారికి జీవనోపాధికి అవకాశం ఉందో ప్రభుత్వం బాగా పరిశీలించాలి. మన దేశంలో ప్రతి గ్రామంలోను ఎఱ్ఱకలు, ఏసాదులు, మేదరులు మున్నగువారు చాలమంది ఉన్నారు. ఈనాడు తయారుచేసే వస్తువులు జెల్లుతిడి కావడంలో ప్రభుత్వం తగిన co-operation ఇవ్వడంలేదు. మేదరులు తమ నిత్యజీవితంలోనూ వెదురులపై ఆధారపడి ఉంటారు. వారు తయారుచేసిన వస్తువులను మార్కెట్లలో పెట్టి అమ్ముకొని జీవించడానికి అవకాశం కల్పించడంలేదు. ఇందువల్ల అనేక కుటుంబాలు చాలా ఇక్కట్లకు గురిఅవుతున్నాయి. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని కోరుకున్నాను.

ప్రతి గ్రామంలోకూడ కుమ్మరులు చుట్టూ ఉంటారు. వీరు చేయించే మన రాష్ట్రంలో కొన్ని పనులను చేస్తున్నారు. వీటి కొనుక్కోవానికి ఆర్థిక పరిస్థితులు అనుకూలించకపోవడంవల్ల వారు అనేక కష్టాలకు గురి అవుతున్నారు.

ఇక, తోళ్ళ పరిశ్రమ ఉన్నది. తోళ్ళ పరిశ్రమను నెలకొల్పుకామని చెప్పడం తప్పితే సహకారం ఇవ్వడానికిమాత్రం దూరంగానే ఉంటున్నది. విజయనగరంలో తోలు పరిశ్రమ గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. Co-operative marketing basis మీద 1954 వ సంవత్సరంలో ఒక తోళ్ళ godown కట్టించడానికి ధనమును ప్రభుత్వంపారిని కొంత సహాయముచేసి పరిమిషన్ యిప్పించమని ప్రభుత్వానికి అనేకసార్లు విజ్ఞప్తిచేశాము. వరేవదే మెమోరాండాలు కూడ యిచ్చాము. దానిని గురించి ప్రభుత్వం యింతవరకు ఏ విధమైన చర్య కూడ తీసుకోకపోవడం విచారకరం. ప్రతి కుటుంబానికి చాలి నంత తిండి, బట్ట ఉండాలని ప్రభుత్వం చెబుతూ ప్రజల న్యాయమైన కోరికలను నెరవేర్చకపోవడం సమంజసం కాదు. ఇటువంటి పద్ధతి పోవలిస్తు సమాజానికి దూరం ఆవుతుందని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాము.

ఇక, కట్టి సామానులు తయారుచేసి జీవించే కుటుంబాలు కొన్ని ఉన్నాయి. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో నక్కపల్లి, శృంగవరపుకోట మున్నగు గ్రామాలలో చాల కుటుంబాలు యీ వృత్తిమీదనే ఆధారపడి ఉన్నారు. ఒక Marketing Society పెట్టి ప్రభుత్వంవారు ధన సహాయం చేసినట్లయితే వారు ఆ వృత్తి బాగా చేసుకుంటూ కుటుంబ పోషణ చేసుకోవడానికి వీలు ఉంటుంది.

మిల్లులను పెడతాము, కార్ఖానాలు పెడతాము అని ప్రభుత్వంవారు చెబుతూ ఉంటారు. ప్రతి గ్రామంలోను కూడ చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు నెలకొల్పాలి. ఇందువల్ల నిరుద్యోగ సమస్య కూడ చాలవరకు తీరుతుంది. ఈనాడు పేదవారి ఇంటిలోనే దారిద్ర్యం తాండవమాడుతున్నది. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం మరచిపోకూడదు. ఒక్కొక్క గ్రామానికి నూటికి 25 లేక 80 మంది వరకు రైతులు ఉన్నారు. చిన్నచిన్న రైతులు 5, 6 మాసాలు వ్యవసాయ పనులు చేసుకున్నా, మిగతా కాలమంతా కూలి పని చేసుకోవలసి ఉంటుంది. అటువంటివారికి జీవనోపాధి కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నది. 3, 4 ఏకరాల భూమి ఉన్నవారు భూకామందులు కాదు. నన్నుకారు రైతులు చాలమంది ఉంటారు. 6 మాసాలు మాత్రం వ్యవసాయం చేసుకుంటారు. దాని వల్ల కొంతకాలం భిక్ష గడుస్తుంది. తరువాత కుటుంబం అంతా పప్పులు పడుకోవలసిన పరిస్థితులున్నాయి. కాలక్రమే చిన్న పరిశ్రమలను రెలికోల్పు చిన్న రైతులందరికీ పనులు కల్పించవలసియున్నది. దారి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుచేయడానికి ప్రయత్నించాలి. గ్రామ ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు నెలకొల్పినట్లైతే యీ ప్రభుత్వం పరైన ప్రభుత్వం తగ్గిపెంచుకుంటుంది. ఇదే సోదరిస్తు సమాజం పర్వదానికి దూరం అవుతుంది. నిజంగా, సోపానము సమాజం ఆవశ్యకం.

దానికి దోహదం చేసినవారవుతారు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వంవారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

విజయనగరం తాలూకాలో గంగబోలుపెంట అనే గ్రామం ఉన్నది. ఇదివరకు గుంటూరు చేనేత పరిశ్రమలో పనిచేసిన వైడితల్లి అనే ఆసామీ కుటుంబంతో తయారుచేసిన మరమగ్గాలపై చేతితో పనులుచేసే కాథానా ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. నేను యీ మధ్యనే దానిని చూచాను. అక్కడ 12 మంది తర్ఫీదు అవుతున్నారు. తర్ఫీదు పూర్తిఅయిన తరువాత వారు బట్టలు నేయడానికి పీలు కలుగుతుంది. అక్కడ 12 మంది మాత్రమే తర్ఫీదు పొందుతున్నా, 50 కుటుంబాలు దీనిమీద బ్రతుకుతున్నాయి. వారు తయారుచేసిన బట్టలన్నీ మార్కెటులో అమ్ముడుపోతే ఆ కుటుంబాలు జీవించడానికి అవకాశాలున్నాయి. ప్రతి 10 లేక 20 గ్రామాలను ఒక సాప్రైటీగా ఏర్పాటు చేసి చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను. ఈ నాడు దేశంలో నిరుద్యోగం తాండవమాడుతున్నది. అన్నిసమస్యల ధరలు రోజు రోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. పేదప్రజలంతా సాటిప్రజలతో జీవించడానికి గాను, చేనేత పరిశ్రమలను నెలకొల్పి ఆర్థిక సహాయం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇట్లాచేస్తే సోషలిస్టు సమాజానికి మార్గదర్శకం అవుతుంది. పరిశ్రమల మంత్రిగారు ప్రజలనుంచి వచ్చే ప్రతి దరఖాస్తునుకూడ న్యాయంగా పరిశీలించి, తగువిధంగా ఆర్థికసహాయం చేయాలని కోరుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ వి. చినప్ప (మహారాష్ట్ర): అధ్యక్షా, ఈనాడు పరిశ్రమల శాఖకు కేటాయించిన డబ్బును ఆమోదించమని తెచ్చిన డిమాండును నేను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. మనదేశం మొట్టమొదట వ్యవసాయంపైననూ, తరువాత పరిశ్రమలపైనను ఆధారపడి ఉన్నట్లు ప్రభుత్వం గట్టిగా చెప్పుచున్నది. పరిశ్రమల విషయంలో పెద్ద పరిశ్రమలు, చిన్న పరిశ్రమలు అని రెండు విధములుగా ఉన్నాయి. పెద్ద పరిశ్రమలలో ఎక్కువగా labourers ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. Labour లో కూడా అధిక జనసంఖ్య వెనుకబడినవారు, హరిజనులు. పెద్ద పరిశ్రమల ద్వారానే గాకుండా గ్రామాలలోని చిన్న పరిశ్రమలలో కూడా కొంతమంది జీవించడానికి ఆధారాలున్నాయి. ఈనాడు చిన్న పరిశ్రమలమీద ఎటువంటి జనసామాన్యం ఆధారపడి ఉన్నదో ప్రభుత్వంచారు గమనించాలి. చిన్న పరిశ్రమలలో పనిచేసే వారితో ఎక్కువ మంది హరిజనులు, వెనుకబడిన వర్గాలవారు చిన్న పరిశ్రమలలో ముఖ్యమైనవి ఇంతకువచిందు శ్రీ వి. చినప్పగారు చెప్పినట్లుగా పరిశ్రమలవిభాగం పరిశ్రమల రెండవది ఉన్న పరిశ్రమ, మూడవది తక్కువ పరిశ్రమ, చాలవది మధ్య పరిశ్రమ, ఈ పరిశ్రమలు గ్రామాలలో, రైతుసంఘాలలో అభివృద్ధి చేసుకొన

డానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. కాని తగిన ధనసహాయం అవసరము కనుక చిన్న పరిశ్రమలలో పనిచేయు బీద ప్రజలకు ధనసహాయము చేసి ఆర్థిక పరిస్థితులను బాగుచేసుకొని జీవనము చేయడానికి అవకాశము కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి ముఖ్యమైన పరిశ్రమలకు ఇంత తక్కువ మొత్తము ప్రభుత్వము ఎందుకు కేటాయించినదో వివరముగా తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుచున్నాను. ఈ చిన్న పరిశ్రమలకు సంబంధించి 1957 వ సంవత్సరములో ఒక లక్ష 80 వేల రూపాయలు కేటాయించబడియుండెను. కాని ఈ సంవత్సరము 1 లక్ష 50 వేల రూపాయలు మాత్రమే కేటాయించబడినది. దీనివల్ల ముమారు 18 లక్షల రూపాయలు తక్కువగా ఉన్నది. అసలు ఏదైన స్కీమును తగ్గించి ఆ డిపార్టుమెంట్ Finance department కు submit చేసినదో లేక Finance department లోనే ఈ పొరపాటు జరిగినదో మంత్రిగారు పరిశీలించి వివరములు తెలియజేయవలసినదిగా కోరుచున్నాను. ముఖ్యముగా తోళ్ళ పరిశ్రమను, దంపుడు బియ్యము పరిశ్రమను, చెరకు బెల్లం పరిశ్రమను అభివృద్ధిపరచి వాటికి తగు ప్రోత్సాహమిస్తే గ్రామాలలోని బీద ప్రజానీకము యొక్క ఆర్థిక స్థితి బాగుపడి వారికి జీవనోపాధి కలిగించినట్లు అవుతుందని ప్రభుత్వము జ్ఞాపకముంచుకొనవలెనని కోరుచున్నాను. ఇందువల్ల కేవలము ఆర్థికముగా గ్రామాలు అభివృద్ధి నొందడమే కాకుండా, ప్రజల కారీరారోగ్యముకూడ బాగుపడుతుంది. ఏ మానవుడైన శ్రమించి పనిచేస్తేనే ఏజబ్బు రాకుండా ఆరోగ్యముగా నుండగలడు. పనిలేనందువల్ల దిగజారిిన ఆర్థిక పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడమే కాకుండా, అనేక వ్యాధులకు గురి కావలసి వస్తుంది. అప్పుడు medicine కాకుకూడ ప్రభుత్వము కొంత ధనము అదనముగా కేటాయించవలసివస్తుంది. గత సంవత్సరం Harijan welfare demand పై మూట్లాడుతూ గౌరవనీయులైన మంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్యగారు, హరిజనులు తోళ్ళ పరిశ్రమలే గాక ఇతర ఏదైన పరిశ్రమలు స్థాపించుకుంటే ప్రభుత్వము తగినంత సహాయము చేస్తుందని హామీ యిచ్చారు. ఆ హామీ ననుసరించి నారాయణప్ప పేటలో కొందరు హరిజనులు గానుగ పరిశ్రమను గత మూడు సంవత్సరాలనుండి ఏర్పాటుచేసుకొని పనిచేస్తున్నారు. పరిశ్రమ అభివృద్ధికై, Social Service Department వారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొనగా వారు ఒక వెయ్యి రూపాయలు గ్రాంటుగా తమ demand నుంచి మంజూరు చేసి సహాయపడినారు. ఈలోగా వారు (గానుగపరిశ్రమదారులు) సహకార సంఘాలు ఏర్పాటుచేసుకొన్నట్లయితే ప్రభుత్వమునుంచి తగు సహాయము లభిస్తుందనే ఆశ పెట్టుకొని సహకారసంఘాలు ఏర్పరచుకొని registration కోరకు ఒక దరఖాస్తును 1958 జనవరి 21 తేదీన పెట్టుకొని సహకార సంఘాల ఇన్స్ పెక్టర్ గారు వచ్చి తనిఖీచేసి సర్వతత్వం సమాజేకమునందు

మొత్తము కాగితాలు పూర్తిచేసి registration కొరకు Co-opera-
Deputy Registrar, Mahabubnagar కు పంపినారు అప్పుడు Co-
rative department Deputy Registrar, Mahabubnagar మం
Industries Department నకు చెందిన Assistant Director గారు
తనిఖిచేసి వెళ్ళి ఏ విధముగా recommend చేసినారోగాని యింతవరకు r-
stration చేసినట్లు ఏవిధమైన endorsement రాలేదు. కనుక తరు
directorate నకు సేనుపోయి విచారించగా యీ సంఘాలను register
చానికి అసలు పరిశ్రమ హరిజనుల తరపున ఉన్నట్టులేదని report సంపినట్టు
directorate లో తెలియపరచబడింది అసలు గానుగ పరిశ్రమ లేనేలేదని
మరియు అనుభవములేనివారని అందుచేత యీ societies ను register చేయ
క్కరలేదని ప్రభుత్వానికి సలహా యిచ్చినట్లు తెలిసినది. ఇది గమనించదగిన
విషయము. వారు యిచ్చిన report పై ప్రభుత్వము తగు పరిశీలన జరిపి
బావేళ ఆ పరిశ్రమ లేదని ప్రభుత్వము నిశ్చయించి నిరూపించిననాడు సేను
అసెంబ్లీ నుండి నా సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యివ్వడానికి సిద్ధముగా
వున్నాను. ఒకవేళ ప్రభుత్వాధికారులు పంపిన రిపోర్ట్ తప్పు అని తెలిసిననాడు
ఓ ఉద్యోగులను suspend చేయవలసినదిగా కోరుకూ యంతటితో సెలవు
తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు : అధ్యక్షా, ఈపరిశ్రమల డిమాండుపై మన ముఖ్య
మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ మనరాష్ట్ర పారిశ్రామిక విధానాన్ని గురించి సవివ
రముగా మాట్లాడినారు. అనేకమంది సభ్యులు ఈచర్చలో పాల్గొన్నారు. ఇప్పుడు
సభ్యత్వము చిన్నపరిశ్రమలక్రింద ఖర్చుపెట్టుతున్న విధరాలు సభ్యులకు తెలియ
జేయుట చాలా కష్టమైనది. ఈసందర్భమున మన ప్రధానమంత్రి శ్రీ నెహ్రూగారు
ఈనోట్ ఉపన్యాసములో చెప్పిన చిన్నపాక్యాన్ని చదువుతాను.

“There is no question of ceiling on income. On
the other hand all the processes are to add to their in-
come by greater production on land or by the develop-
ment of industries which may become a part time indus-
try of the people who own the land.”

అని నెహ్రూగారు Agricultural Incomes గురించి యీమధ్యనే
ప్పారు. అందుచేత Small Scale Industries యొక్క development
అందువిధాలుగా జరుగుతున్నది. మొదటిది, land holdings తక్కువగా ఉన్న
వారు, తమ incomes ను supplement చేసుకోవడానికి చిన్నపరిశ్రమ
లు, సెలకొల్పడము. మొదటిది, మనరాష్ట్రములోనున్న వివిధరకాల చేతి
పరిశ్రమలు చేసుకొని తీవ్రం గడసేవారికి ప్రోత్సాహము యిచ్చడము. ఈ రెండు
విధాలు మనస్సులో వుంచుకొని ఉన్నప్పుడు మన ఆర్థికస్థితి పారిశ్రామిక

విధానము రూపొందించడము జరుగుటాంది. ముఖ్యముగా “Development of Small Scale Industries” అనే దానిపై గౌ. సభ్యులు అభ్యుపసంహరించుకొనవలసిన విషయాలు కొన్ని వున్నాయి.

కేంద్రప్రభుత్వము రూపొందించిన విధానాలను రాష్ట్రములు అమలు జరుపవలెననే విషయము సభ్యులందరికీ తెలిసినదే. ఈవిధానములో ముఖ్యముగా రావాలా, అక్కరలేదా అన్ని విషయమును గురించి నిజ పరిచయ ప్రకారం కాలములో ఆలోచనలోనికి తీసుకొనడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. All India level లో National Small Scale Industries Board ను constitute చేసి దానిద్వారా నిర్ణయించబడిన కార్యక్రమాలను develop చేసుకొనే విధముగా వాటిని రూపొందించుకోవాలి. Handloom Board ఒకటి వుంది. ఆ బోర్డులో నిర్ణయించిన విధానాలు ప్రకారముగా ఇక్కడ మనము సరిదిద్దుకోవాలి అట్లాగే Handicrafts Board విషయములోను, coir industry బోర్డు విషయములోను అనుసరించాలి. కేంద్రస్థాయిలోని బోర్డులో నిర్ణయించిన విధానాలను సూటిగా మనము అమలుజరుపవలసిన అవసరము వున్నప్పుడు ఉంచుకోవాలి. గ్రామీణ కుటీరపరిశ్రమల విషయములో ఖ.టి.కె.ఎ. అనే దొకటి వుందని, అది సుమారు 14, 15 పరిశ్రమల నిర్వహణకు మాత్రమే సహాయము చేస్తోందని, ఆ బోర్డు నిర్ణయించిన కార్యక్రమాలనే ఈ పరిశ్రమలు అమలు జరుపాలనే విషయాన్ని సభ్యులందరు గ్రహించుకోవాలి. రాష్ట్రప్రభుత్వములు తమ పారిశ్రామిక విధానాలను తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు రూపొందించుకొని తీర్చిదిద్దడానికి అనకాశములేదు. కేంద్రము నిర్ణయించిన విధానాలనే మనము రూపొందించుకొనాలనే విషయము సభ్యులు గుర్తుంచుకోవాలని నేను అనుకుంటున్నాను. గ్రామీణ పరిశ్రమల గురించి చెప్పవలసిన అగత్యము వుంది. గ్రామీణ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలని సభ్యులలో ఎంత ఆసక్తి, ఉత్సాహమువున్నదో అంతకంటే ఎక్కువ ఆసక్తి ప్రభుత్వానికి వున్నదని చెప్పదలచుకొన్నాను. గ్రామీణ కుటీర పరిశ్రమలలో ఉత్పత్తి అవుతున్న వస్తువులు ఆంధ్రదేశములో ఎంతమంది ప్రజాసేవకు కొని, వినియోగించడానికి సిద్ధముగా వున్నారు? అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. మన దేశములోని ప్రజాసేవకు తన మానసిక తృప్తిని గురించి ఆలోచించుకొనవలసిన అగత్యము వుందని, చెప్పకతప్పదు.

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి : మానసికతప్పనూ లేక ఆర్థిక దౌర్బల్యమూ ?

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు : మానసికతప్పమే. ఆర్థిక దౌర్బల్యము అప్పులే గ్రామీణ పరిశ్రమలలో తయారయ్యే వస్తువుల ఖరీదు ఏమంత ఎక్కువగాలేదు, క్లౌడ తయారయ్యే వస్తువులను కొనడానికి మనము సిద్ధముగా లేము.

గంట్లాడ సూర్యనారాయణగారు చెబుతుండేది నాకు జ్ఞాపకము వచ్చింది. కుండలు చేయువారు మనదేశములో వేలకొలది వున్నారు. వారిని కుండలే తయారుచేయమని చెబితే వారుచేసిన కుండలను కొనడానికి ఎంతమంది సిద్ధముగా ఉన్నారని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఇంక సబ్బు పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయదలచుకొన్నాము. అభివృద్ధి చేయడానికి చాల అవకాశాలు వున్నవి. కాని వాటిని ఉపయోగించడానికి మనము సిద్ధముగావుండాలి. జపాన్ గురించి మన రాజగోపాల నాయుడుగారు వివరించారు. అదే విషయాన్ని నేను జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను. జపానులో ఏదయినా వస్తువు తయారయినపుడు ఆ వస్తువే యితర దేశాలనుంచి తీసుకొనివచ్చి తక్కువ ధరలో అమ్మినా జపానీయులు అ యితర దేశాలనుంచి వచ్చిన వస్తువును కొనరు. ఖరీదు ఎక్కువయినాసరే తమ దేశములో తయారైన వస్తువునే కొనుక్కుంటారు. మన ప్రక్కనవున్న craftsman తయారు చేయువస్తువులను మనము వినియోగించనపుడు అతడు ఎట్లా బ్రతకాలి? అందుచేత పరిశ్రమలు అభివృద్ధికావాలని కాంక్షించేవారందరు తమ మానసిక ప్రవృత్తిని మార్చుకొని వాటి అభివృద్ధికి తగు చాళావరణమును సృష్టించాలి కాని పరిశ్రమలు అభివృద్ధి పొందాలి అని మాటలు చెప్పినంతమాత్రాన లాభము లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పరిశ్రమలను modernise చేసి అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేకపోలేదు. అది కేంద్రప్రభుత్వ స్థాయిలో ఆలోచన జరుగుతోంది. దానికి అనేక ప్రతిబంధకాలు వున్నవనే విషయాన్ని సభ్యులు గుర్తు వుంచుకోవాలి. గ్రామీణ పరిశ్రమలకు సహకార సంఘాలద్వారా సహకారము చేస్తున్నప్పటికి సక్రమముగా నడుస్తున్నవని చెప్పడానికి ప్రభుత్వము సాహసించడములేదు. సక్రమముగా నడవడం లేదని తెలుసు. అక్కడ తయారైన వస్తువులను కొనుక్కొనడానికి ప్రజలు సిద్ధముగా లేరు అనే విషయము గుర్తువుంచుకోవాలి. వస్తువులు తయారు చేయడానికి అర్థికముగా సహాయము ప్రభుత్వము చేయ గలదు. కాని ప్రజలను 'మీరు కొనండి' అని పారితేత కొనిపించలేదు. చెన్నా రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పారు. 'Friends, philosophers, guides' అనే ధోరణిలో జరుగుతోందని చెప్పారు. ప్రొడరాజ్ రాష్ట్రములో 1956 లో నే ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డు వచ్చినది. కాని ఆంధ్రప్రాంతములో 1958 వరకు కూడ ఖాదీబోర్డులేదు. కాబట్టి 1956 సంవత్సరమునకు పూర్వము direct గా All India Association వారే నిర్వహించేవారు. కొన్ని Registered institutions, trusts, కొన్ని సంస్థలకూడా కార్యకర్తలు వుండి పరిశ్రమల నిర్వహణలో కృషి జరుపేవారు. ప్రొడరాజ్ రాష్ట్రంలో 1958 లో ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డువెట్టిన తరువాత All India Khadi Commission ద్వారా నిర్వహించబడే కార్యక్రమాన్ని, నిర్వహించబడుతున్నది. అంతకుముందు

నిర్వహించబడిన Registered institutions నుగాని, Co-operative societies అను గాని, trusts ను గాని ఈ ప్రైదరాబాద్ ఇండ్స్ట్రీస్ టోగ్నల్ control చేయడానికి అవకాశము లేదనే విషయమును మనము చాల జాగ్రత్తగా గుర్తు పెట్టుకోవాలి. వీటిలో ఏదయినా దుర్వినియోగము జరిగితే చర్యలు గీసుకొనడానికి ప్రభుత్వము ఈ రోజున సిద్ధముగా వుంది.

పైగా ఒక registered సంస్థపైకాని, trust పై కాని, అవి register అయిన వద్దతిచ్చాకా, Khadi & Village Industries Board వారికి, వాటి accounts check చేసి, control చేసే అధికారం లేదనే విషయాన్ని కూడ సభ్యులు గ్రహించాలి. Co-operative Societies మీద, అవి నిర్వహించే కార్యక్రమంమీద accounts check చేసే control మాత్రం ఉన్నదనే విషయాన్ని సభ్యులు గ్రహించి ఉంటే, ఇందులో దుర్వినియోగంచేసే వధకంలో ప్రభుత్వంవారు check చేయాలనే ఆలోచనలో ఎక్కడ ప్రతిబంధాలు ఉన్నాయనే విషయాన్ని గ్రహించినపుడు గౌరవసభ్యులు ఈ కార్యక్రమాలపట్ల సానుభూతి వహించి, సహకరించడానికి ప్రయత్నిస్తారేగాని, తప్పులు ఎన్నుకూ విమర్శనచేయడానికి అవకాశంలేదని తెలియజేస్తున్నాను.

Small Scale Industries and other Cottage Industries వైపున జరుగుతున్న కార్యక్రమం : ముఖ్యంగా Small Scale Industries లో జరుగుతున్న కార్యక్రమం రెండుభాగాలు. (1) Industrial Estates. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనకు అయిదు Industrial Estates ను మాత్రమే కేటాయించారు. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని వత్తిడిచేసి ఇప్పటికి మనం ఆరు Industrial Estates ను sanction చేయించుకోగలిగాము. 1958-59 న బడ్జెటులో రు. 10 లక్షలు, తరువాత revised estimates లో 49,27,000 లు కేటాయించిఉంటే ఇప్పటికి రు. 29,56,881 లు జనవరి ఆరువరకు ఖర్చు పెట్టుకోగలిగాము. (1) వైజాగ్ (2) సామర్లకోట (3) తెలవాడ (4) ననర్ నగర్ (5) నంద్యాల (6) వరంగల్. ఈ ఆరు Industrial Estates కు సంబంధించినట్టి - వీటికి సంబంధించిన కార్యక్రమం జరుగుతోంది. భవనాలకు foundation stones వేయడం జరుగుతోంది. వీటికి కావలసిన buildings విషయంలో ఇక్కడ సవర్తేనగర్ లో ఒక భాగాన్ని allot చేయించుకొన్నామని రేపు ఏప్రిల్, మే నెలల్లో తప్పకుండా తెలవాడ, వికాఖపట్టణాలలో ఒక భాగాలలో ఉన్న భవనాలు ప్రారంభోత్సవం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. Industrial Estates కు సంబంధించిన కార్యక్రమం మనం అనుకోవట్టి కార్యక్రమం కూడ ఏర్పాటుగా జరుగుతోంది. మొదట జరిగిన రు. 10 లక్షల కేటాయింపును, ఈ వాడకు మరొక ఖర్చు చేసిన రు. 28 లక్షలను మొత్తముగా రు. 38 లక్షల

ఈ Industrial Estates వైన మనం ఖర్చుపెట్టుకోగలిగాము. అయిదు Industrial Estates ను కేటాయిస్తే ఆరు సాధించుకో గలిగాము. మిగతా పరిశ్రమలలో Small Scale Industries కార్యక్రమం క్రింద 1958-59 లో 37 స్కీములు అమలు జరపడానికి పథకాలు వేసికొన్నాము. వీటికొరకు పోయిన బడ్జెటులో రు. 57,48,000 లు మనం కేటాయించుకొంటే, 1959 జనవరి నాటికి రు. 24,17,419 లు నునం ఖర్చు చేసుకోగలిగాము. కేటాయించబడే డబ్బు, ఖర్చు జరుగుతున్న progress చూసుకుంటే మనం పరిశ్రమల విషయంలో ముందుకు పోతున్నామని చెప్పక తప్పదు భవనాల నిర్మాణం కొంత అలస్యంగా జరుగుతున్న కారణంచేత మిగిలిన కార్యక్రమాలు మనం ఆశించినంత త్వరితగా అమలు జరగడానికి వీలులేకుండాపోతోంది.

Handicrafts కు పోయిన బడ్జెటులో రు. 4,50,000 లు కేటాయిస్తే 1959 ఆఖరువరకు రు. 2,18,807 లను మనం ఖర్చుపెట్టుకోగలిగాము. Sericulture నకు రు. 5 లక్షలు కేటాయిస్తే 1959 జనవరి ఆఖరువరకూ రు. 2,21,114 లు ఖర్చుపెట్టుకోగలిగాము. కాయర్ ఇండస్ట్రీకి 1957-58 బడ్జెటులో రు. 1,50,000 లు కేటాయించగా రు. 21,030 లను ఖర్చు పెట్టుకోగలిగాము. అందుచేత పోయిన బడ్జెటు అంచనాలకు, జనవరి నెలాఖరువరకు జరిగిన ఖర్చును చూస్తే మన progress ఈ Development of Village and Small Scale Industries లో చాల చక్కగానే ఉన్నదని చెప్పుకోవడం తొందరపాటు పడి కాదు. నేను మొట్టమొదట చెప్పినట్లుగా ఈ కార్యక్రమాలకు ప్రజల సహకారం చాల అవసరం. ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలలో ఈ Small Scale and Cottage Industries ను ఏరకంగా అభివృద్ధిపరచడానికి అవకాశం ఉంటుందో పరిశీలన చేసి ప్రజలతో తీర్మానాన్ని కలిపించడానికి demonstrative units ను కాని Training Centres ను కాని మొట్టమొదట ఏర్పాటుచేస్తున్నాము. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో ఉన్న Cottage & Small Scale Industries కు సంబంధించిన కార్యక్రమాన్నిటినీ ప్రభుత్వం తీసుకొనే విధానం లేదు. ప్రజలు వీటివల్ల వారి ఆర్థిక విధానాన్ని చక్కబరచుకోవడానికి చాల అవకాశాలు ఉన్నాయనే వాకావరచాన్ని సృష్టించడానికి, వారికి కావలసిన training పరిశ్రమలలో కల్పించడానికి, ఇప్పుడు ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించబడుతోంది. అందువల్ల ప్రజలు సహకరిస్తే ముందుకువచ్చి ఈ పరిశ్రమలకు వారికి కావలసిన విధంగా చేతిట్టుట్టుకునే ప్రభుత్వ ప్రయత్నాలతో ముందుగానే ప్రయత్నం చేస్తుంది. దానికి State Industries Act లో ఉన్న ఉండే అంశ ప్రాంతానికి ప్రాంతాన్ని Act ఉన్నది. హైదరాబాద్ ప్రాంతానికి Hyderabad

Act ఒకటి ఉంది. 1958-59 వ సంవత్సరానికి ఈ రెండు Acts క్రింద రు 14 లక్షలు, ప్రైవేట్ వ్యక్తులు వచ్చి చిన్న పరిశ్రమలకు అప్పు అడిగితే ఇవ్వడానికి, కేటాయించాము. 1959 జనవరి అంతానికి రు 10 లక్షలు distribute చేయడం అయింది. అందువల్ల ఈ చిన్న చిన్న గ్రామీణ, కుటీర పరిశ్రమల వ్యవహారంలో మనం ఈ రకమైన దృక్పథాన్ని...

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి): రు 16 లక్షలు ఖర్చు పెట్టామని చెబుతున్నారు, ఇంతవరకు draw చేయడానికి కావలసిన enabling orders రాలేదు. అవి అట్లాగే మిగిలిపోకుండా చూడాలని చెబుతున్నాను. ఆ విషయంకూడా explain చేస్తే తాగుంటుంది. గత సంవత్సరంకూడ అట్లాగే పోయింది. ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు draw చేయలేదు.

శ్రీ ఎ. భగవంతురావు : గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నది Khadi Board. అది కుటీరపరిశ్రమలకు సంబంధించినది. నేను చెప్పేది అదికాదు. State Aid to Industries Act క్రింద ఇచ్చిన అప్పులకు సంబంధించిన విషయాలనుగురించి నేను చెబుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో చిన్నపరిశ్రమలకు సంబంధించిన విధానాన్ని ఈ రీతిగా అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి చేస్తున్న కార్యకలాపాలకు అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన వ్యక్తులు సహకారంచేయాలి. ఈ చిన్నపరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం; వీటిలో ఉత్పత్తి అయ్యే పరికరాలను ప్రజలుకొని, తద్వారా ఆవృత్తులలోని వారిని, వారి జీవిత విధానాలను సరిదిద్దడానికి అవకాశం కలిపించే వాతావరణాన్ని సృష్టించడానికి ప్రయత్నంచేయకపోతే, ఈ పరిశ్రమలు ఇప్పుడు ఉన్న స్థాయిలోనే ఉంటాయనే విషయం అందరికీ తెలిసినదే. కాబట్టి దీనికి కావలసిన వాతావరణాన్ని; దీనికి కావలసిన సాధన సంపత్తిని కలుగజేయడానికి అన్ని పార్టీలవారూ సహకరిస్తారని నేను అశ్చిన్నాను. ఈ పరిశ్రమల నిర్వహణకు కావలసిన సహకారాన్ని తీసుకోవడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. చిన్న, చిన్న పరిశ్రమలకు సంబంధించినంతవరకు, వీటిని ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయాలనేదానిని పరిశీలించటానికి ఒక సలహాసంఘాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ద్వారా ఏర్పాటుచేశాము. అందులో కలకత్తాలో ఉన్న "కాన్సల్టెంట్ జనరల్ ఆఫ్ జపాన్" ను కూడ మాకు సలహా ఇచ్చేందుకు Member గా వేశాము. Japan model గా Small Scale Industries ను ఏ రకంగా అభివృద్ధిచేయడానికి అవకాశం ఉన్నదో తెలుసుకోవడానికి, మన Small Scale Industries యొక్క అభివృద్ధిలో ఆయాన యొక్క అనుభవాన్ని, సలహాను పొందడానికి పిలుచుగా ఉన్నది.

Handicrafts ను గురించి మనకు సలహా ఇవ్వడానికి ఒక Advisory Board ను వేశాము. Handicrafts ను గురించి surveys చేసి, పూజించి

ఏ రకంగా అభివృద్ధిచేయడానికి అవకాశం ఉన్నదో చెప్పడానికి కూడ ముగ్గురు అసభికార సభ్యులతో ఒక కమిటీని మొన్ననే వేయడం జరిగింది. అట్లాగే Handloom Advisory Board ను ఒక దానిని ఏర్పాటు చేశాము. Handloom Board కు సంబంధించినంతవరకు ఏమీ చెప్పవలసిన పనిలేదు. అన్ని రకాల కార్యక్రమాలు సక్రమంగా జరిగిపోతున్నాయనే చెప్పుకోవచ్చు. ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు Handloom పరిశ్రమను మన State లో ఏ రకంగా అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉన్నదనే విషయాన్ని మాటి మాటికి, ఊడఊడానికి కూడ చేనేత పారిశ్రామికుల సమన్వయను చూసేవారి యొక్క సలహా, సంప్రదింపుల పైననే; వారు చేసే నిర్ణయాలపైననే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలను కూడ రూపొందించి, తయారుచేస్తున్నామనే విషయం సభ్యులందరికీ తెలియచేస్తున్నాను.

ఎప్పటికప్పుడు, ఏ ఊడానికి ఆ ఊడము, ఎంత రిజేటు ఇవ్వాలి? ఏ విధంగా ఇవ్వాలి? అనే విషయాలు అన్ని చేనేత ప్రతినిధులతో సంప్రదిస్తూనే, చేస్తూవున్నాము. అంతేగాక చీరెలు, ధోవతులు చేనేత పరిశ్రమకు కేటాయించకపోయినట్లైతే ఆ పరిశ్రమ జీవించలేదన్న సూత్రాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ఒప్పుకొని, ఆ విధంగా కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసిన పంగతి సభ్యులందరికీ తెలిసిన విషయమే! ఈ సంవత్సరంలో 67 లక్షలు కేటాయించి, ఆ ధనాని సరిపడు స్క్రిములను తయారు చేసుకొని, 31-3-59 తేదీలోగా ఆ ధనాన్నంతా ఖర్చుచేసుకొనుటకు సిద్ధంగా ఉన్నాము. అందులో ఒక్క దమ్మిడికూడ మిగిలదని మనవి చేస్తున్నాను. హౌండ్ లూమ్ ఇండస్ట్రీకి సంబంధించినంతవరక ఒక కేలందరు ప్లాంటును, ఒక రిసెర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ను మంగళగిరిలో స్థాపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. అలాగే ఒక Textile Industry కావాలని చేనేత పారిశ్రామిక ప్రతినిధులు రిప్రజెంటు చేశారు. దానిని కూడ మన స్క్రిములో పెట్టవలసిన అగత్యం ఉన్నదని ప్రభుత్వం గ్రహించివది. దాని విషయమై ఆలోచించబడుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పరిశ్రమల నిర్వహణ కార్యక్రమాలు చక్కగా సాగిపోతున్నవి.

కొంతమంది గౌరవసభ్యులు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలలో డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతున్నదని చెప్పారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. వారి గురించి ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసుకొంటూ ఉన్నది. ఇది ఇప్పటికంతే జాగ్రత్తగా పనిచేస్తోవని హామీ ఇస్తున్నాను. అవలు ఈ కోఆపరేటివ్ గురించి చెప్పేముందు, మార్కెట్టు పుట్టుకను మనకు తెలియజేయవలసివచ్చింది. ఆ కోఆపరేటివ్ లోను, చిన్న చిన్న పరిశ్రమలలోను అవసరమైన వస్తువులకు మనం మార్కెట్టు చూపవలసియున్నది. ఈ చిన్న పరిశ్రమలలో తయారయ్యే

వస్తువులకు మనం మార్కెట్టు చూపనంతకాలం, ఈ పరిశ్రమలను నిర్వహించేటట్లో కొన్ని కష్టాలను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. ఆ మార్కెట్టు సీకర్య కోసం మనం అందరము, కలిసి పనిచేయాలి. అందరి కృషి ఈ విషయంలో అవసరమని మనవిచేస్తూ, ఈ పరిశ్రమల నిర్వహణలో తగు సలహాలు యివ్వవలసినదిగా సభ్యులను కోరుతున్నాను. ఈ Cottage Industries కు మించి చేతన పరిశ్రమ మాదిరిగానే, ప్రత్యేకంగా ఒక అడిషనల్ డైరెక్టరును పేసి దాని అభివృద్ధికి పాటుపడవలెనని ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉన్నది. ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేసి యీ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. మిత్రులు ఇంకా దీనిపై సలహాలు ఇచ్చినట్లయితే, అందులో ప్రత్యేకంగా సమాధానం చెప్పవలసిన వాటికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మైములోపల ఈ మొత్తము disburse అయ్యేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ ఎ. భగవంత్ రావు : తప్పకుండా అవుతుంది. అయ్యేట్లు చూస్తాము.

* శ్రీ యం. రాజేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, నేను చర్చ పరిశ్రమ గురించి ఒకటి రెండు విషయాలు మనవిచేయాలని అనుకొన్నాను. ఈ పరిశ్రమ గురించి చాల తక్కువమంది చెప్పారు. ఈ పరిశ్రమ గురించి మొట్టాడే ముందు కొన్ని విషయాలను చెప్పదలచుకున్నాను. మనదేశంలో నూటికి 80 మంది వ్యవసాయమీద ఆధారపడిఉన్నారు. ఇందులో చాలమంది భూమి లేకుండా వ్యవసాయ కూలీలుగా మాత్రమే ఉంటున్నారు. వారికి తగినన్ని జీవనాధారాలు లేవు. సంవత్సరంలో ఎక్కువకాలం, వారిలో నిరుద్యోగాన్ని మనం చూస్తున్నదే. అంతేకాకుండా చదువుకొన్న వారిలో కూడ నిరుద్యోగం ఎక్కువై, ఏ విధంగా ఉద్యోగాలకొరకు తహతహలాడుతున్నదీ మనకు తెలుసు. ఈ విషయాలు అన్నింటినీ విచారించినతరువాత, ద్వితీయప్రణాళికా లక్ష్యాలను, మనం రూపొందించుకొన్నాము. అందులో లక్ష్యాలకు మనం ప్రాధాన్యం యిచ్చాల్సి. మొదటి ప్రణాళికలో వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యత యిచ్చాము. ఈ రెండవ ప్రణాళికలో వ్యవసాయంతోపాటు, పరిశ్రమలకు కూడ ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరిగినది. ఈ రెండవ ప్రణాళికలో పబ్లిక్ రంగంలో 4800 కోట్ల రూపాయలను, ఖర్చుపెట్టుటకు నిశ్చయించుకొన్నప్పుడు, దామాషా ప్రకారం మన రాష్ట్రానికి 400 కోట్ల రూపాయలు రావలసిఉంటే 175 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే వచ్చినవి. అలాగే ప్రైవేట్ రంగంలో కూడ 2,800 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలని అనుకున్నప్పుడు, దామాషా ప్రకారం మనకు 200 కోట్ల రూపాయలు రావలసిఉంటే, మనకు విద్యుత్, కోటిల్వద్ద లేదనే ఉద్దేశంతో, 80, 40 కోట్లకంటే ఎక్కువ

ఖర్చుపెట్టకుండా, మిగిలినది ఏ బొంబాయిలోనో ఖర్చుపెట్టే అవకాశం కూడా లేకపోలేదు. ఇది మన రాష్ట్రానికి దురదృష్టమని చెప్పకతప్పదు. ఇందుకు ఎవరు బాధ్యులు అయినప్పటికీ మనం విచారించక తప్పదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మన ప్రభుత్వం, ద్వితీయ ప్రణాళికా లక్ష్యాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, నిరుద్యోగ నివారణకు అనుగుణంగా, మనం పరిశ్రమలను ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలి అన్న విషయాన్ని విచారించకపోవుట నిజంగా విచారకరంగా ఉన్నది. ద్వితీయ ప్రణాళికలో మన ప్లాను ఖర్చులో ఈ పరిశ్రమలకొరకు 7½% మాత్రమే ఖర్చు అవుతున్నదని తెలుసుకున్నప్పుడు, మనం పారిశ్రామికంగా ఎంత వెనుకబడి ఉన్నామో అర్థమవుతుంది. అందుచేత పంచవర్ష ప్రణాళికా సూత్రాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వాటిని అమలు పరచుటకు ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మదరాసులో చూచినట్లయితే రెండు ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులు ఉన్నవి. పెరంబూరు, నై వేలిప్రాజెక్టులు చాలా ముఖ్యమైనవి. దాదాపు 30 వేలమంది కార్మికులు అందులో పనిచేస్తున్నప్పుడు ఆ పరిశ్రమలను చూస్తుంటే నిజంగా సంతోషంగా ఉంటుంది. అలాగే బీహారులో ఉక్కు ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నాయి. ఈ రాష్ట్రంలో కూడా పరిశ్రమల అభివృద్ధికి, కేంద్రప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తీసుకొని వచ్చుటకుబదులుగా, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఉన్నదానితో సంతృప్తిపడి ఊరుకోవడం జరుగుతున్నది. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి ప్రణాళి లక్షణంగా పెట్టుకొని పనిచేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అసలు ఇంతవరకు ఈ చర్చ పరిశ్రమ గురించి, మంత్రిగారిదృష్టికి వచ్చినట్లుగా కనపడడంలేదు. అదృష్టవశాత్తు బోర్డునవోదయం తొంత ఈ పరిశ్రమకు అభివృద్ధి. ఈనాడు దేశంలో ఉన్న కుటీర పరిశ్రమలలో ఈ చర్చ పరిశ్రమ మూడవ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నదన్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. దాదాపు 23 కోట్ల రూపాయలు foreign exchange వస్తున్న పరిశ్రమవల్ల, రెండు మూడు సంవత్సరాలమంచి ఎంతో కడిబోయినది. మన రాష్ట్రంనుంచి జరుగుతున్న చర్మము ఎగుమతులు తగ్గిపోతున్నాయి. దీనిని పరిశీలించడానికి ప్రయత్నించాలని కోరుతున్నాను.

చేనేత పరిశ్రమకు ప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయం నిజంగా ప్రశంసించదగినదే ఈనాడు చేనేత పారిశ్రామికతరువాత, దాదాపు రెండు లక్షలమంది ఆదార పడిన పరిశ్రమ, చర్మ పరిశ్రమ. అందుచేత ఈ పరిశ్రమ పనిచేస్తున్న ప్రభుత్వం తద్దవహించాలని కోరుతున్నాను. గూడీ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి సహాయం అందించుటకీ, ప్రభుత్వ సహాయం కూడా అనుసరించి పెట్టుతో, token grant కనుకనున్నదే గాని, ప్రత్యేక సహాయం వల్ల చూడవలసిన సంతోషమంది

రూపీలుగా పనిచేయుట జరుగుతున్నది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తే పర్యాయములు తీవడం జరిగినది. ఇది చాల లాభకరమైన చరిత్రము. సిహెచ్.ఎ. రిపోర్టుతో పరిశీలించి, ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధికి పూనుకొని, ఈ చర్య ఎరికామి కులకు వృత్తికల్పించుటలో ప్రభుత్వం సహాయపడవలెనని కోరుకున్నాను. మూడు సంవత్సరాలక్రిందట ఏలూరులో తేనింగు సెంటరు పెట్టాలని బడ్జెట్టులో ప్రోవిజను చూపించడం జరిగినది. కాని ఇంతవరకు దాని ప్లానుకుడ తయారు కాలేదు. ఒక మోడల్ ట్రయనింగు సెంటరుపెట్టి, అందులో పనిచేస్తున్న ఫోర్మన్ వగైరాలకు జీతాలుమాత్రం యిస్తున్నారు. వారిని పోషించుట జరుగుతున్నది. కాని, దానియొక్క ప్లానులు యింతవరకు తయారు కాలేదు. అందుచేత భారీ కమిషన్ చేసే సహాయం అటుంచి, ముఖ్యమైన పట్టణాలలో లక్ష రెండు లక్షల పెట్టి తేనింగు పరిశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడటం అవసరం. దీనివల్ల మంచిలాభం చేకూరుతుంటే గాక, చాలమందికి ఉద్యోగాలు కల్పించే అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

కుటీరపరిశ్రమలను అభివృద్ధిపరచవలెనంటే మన మానసికతత్వంలోనే మార్పురావలెనని మంత్రిగారు అన్నారు. వానిలో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే ప్రభుత్వమునకు కూడా మనదేశములో తయారవుతున్న వస్తువులను కొనవలెననే మానసికతత్వ ముండాలి. చర్మకారులు చిన్న చిన్న సంఘాలుగా ఏర్పడి పాదరక్షలు మొదలైన goods తయారుచేస్తున్నారు. అయితే బాటా, ఫ్లెక్సోనంటి పెద్దకంపెనీలు ఎక్కువ పెట్టుబడిపెట్టి తక్కువ ధరలకు అమ్మడంవల్ల పోటీచేసే కావాలి. చర్మకారులకు లేకుండాపోయింది. ఇదివరకు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పోలీసులకు బాట్లు మొదలైనవి చర్మకారులవద్ద కొనుటకు ఒక proposal ఉండేది. ఇప్పుడు ఇంకా ఎక్కువవరకు కావాలని ఉంటుంది. దాదాపు రు. 4 లక్షలు ఖరీదుచేసే సరుకు, ప్రభుత్వంవారు చర్మకారులవద్దనుంచి కొనే అవకాశ ముంటుంది. చేనేతవారివలె మేము rebate కోరడంలేదు. కనీసం Police Department కు చెందిన order ను చర్మకారులకు అచ్చినట్లయితే ప్రతిపట్టణములోను కనీసము నూరుమంది బ్రతకడానికి అస్కార ముంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

భాదీబోద్ధులవారు Co-operative Societies కు మాత్రమే సహాయము చేస్తామని అన్నారు. మేము మొదటనే Co-operatives గా పనిచేసే కొన్నాము. చర్మకార సంఘాన్ని Industries Department లో అభివృద్ధిచేసే ఉన్నది. ఈనాడు Industries Department లో management కున్న Co-operative Department లో management లో నయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. తమిళనాడులో కనీసం

రముల క్రిందట ఒకభవనం కట్టమన్నారు. డిసెంబర్ నెలలో building కట్టడానికి ప్రారంభించారు. తెక్కలలో 4 రూపాయల పొరపాటు వచ్చినదన్న కారణంచేత ఈనాటికి bill pass చేయరు, డబ్బు ఇవ్వరు. Building అలాగే ఉన్నది, ఎప్పుడు పూర్తిఅవుతుందో తెలియదు. అక్రమం జరిగితే చర్యతీసుకోవలసినదే. Board of Directors ను తీసివేయవలసినదే. Supervisors, Assistant Engineers ఈ building ను వెంటనే పూర్తిచేసేట్లు చేయగోరుతాను. మాకు co-operatives అవసరంలేదని, ఖాదీబోర్డువారు ఇచ్చే డబ్బు కూడా ప్రభుత్వమే తీసుకొని చర్యకారులకు సహాయంచేయవలెనని కోరుతున్నాను. చర్యకారక పరిశ్రమకు ఖాదీబోర్డువారు కొంతడబ్బు ఇస్తారు. ఆ డబ్బుకు రాష్ట్రప్రభుత్వంకూడా మరికొంత మొత్తం చేర్చి చర్యకారులకు హెచ్చుసహాయం అందునట్లు చేయవలసి ఉన్నది. State aid to Industries అనే దానిక్రింద దాదాపు రు. 18 లక్షలు loans ఇచ్చామని చెప్పారు. అయితే చర్యకారులు పేదవారగుటచే హామీలేదని వారికి అప్పులు ఇవ్వడంలేదు. రు. 18 లక్షలలో రు. 18 వేలైనను వారికి ఈయలేదని చెబుతున్నాను. పక్షపాతంతో ఈ విధముగా చేకారని నేననను గానీ, నిర్లక్ష్యం చేకారని మాత్రం మనవిచేస్తున్నాను.

ఖాదీ బోర్డువారు ఇచ్చే డబ్బుతో జిల్లా కొక Tanning Centre ను ప్రభుత్వము గాని లేదా co-operative basis మీద గాని ఏర్పాటుచేస్తే ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధిచెందుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రైవేట్ బాధ్యులలో ఒక Central Depot పెట్టాలనుకుంటున్నాము. ఈవారిని కొందరు పరిశ్రమలకు training ఇద్దామనుకుంటున్నాము. ఖాదీ బోర్డువారిచ్చే సహాయం చర్యకారులకు అందేటట్లు చేయవలెనని, ఈ విషయముల నన్నింటిని ఆలోచించి ఈ పరిశ్రమ ప్రోత్సహించవలెనని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ ఎన్. క్రిష్ణమూర్తి (రాజేంద్రనాథం-రెజియన్): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రజాశాసనసభలో పట్టుకున్న సలహానుకూలంగా ఉంటున్నట్లున్నాను. కుటీర పరిశ్రమల పట్ల శ్రద్ధమానుతున్నందుకు బాధిని అభినందిస్తున్నాను. ఈనాడు ఉద్దరు కట్టుకుంటే సేగాని కాంగ్రెస్ సభ్యత్వము రాజేమానని అభిప్రాయముతో కొందరు ఉద్దరు కట్టుకొంటున్నారు. మరికొందరు ఉద్దరు కట్టుకొంటేనే తాము వస్తుందేమోననే భయముతో గ్లాస్కో పంపలు, తొక్కలు వేస్తో ఉన్నట్లున్నారు. కాంగ్రెస్ విప్లవం దాదాపు గ్రామాలు, గ్రామీణులకు అభివృద్ధిచేందాలని కోరుతున్న పార్టీ రాజకీయ ప్రజ్ఞ అందుకు తగినట్లుగా ఉద్దరు వాడుక కట్టుకొంటేనే, చేసే గడ్డ దాని సేవకు వచ్చే అర్హత కొంత అర్థం అవుతుంది. ఇంకొకటి, ఇంకొకటి అభివృద్ధిచేందాలని కోరుతున్నందున మూడవది

Planning Committees లో, గ్రామాలలో కుటీర పరిశ్రమలను అభివృద్ధి పరచాలని చెప్పేవారు, కోఆపరేటివ్ సంఘాలను ఏర్పాటుచేయడం ద్వారా గ్రామములలోని కార్మికులకు వృత్తులను కలుగజేయాలని చెప్పేవారు టయూర్ దుస్తులతో neck ties తో గ్రామాలకు వస్తుంటే ఈ విధానాలను ఎలా సమన్వయం చేయవలెనో బోధపడడం లేదు.

మిత్రులు శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు నూలు, తోలు, రెండూ చేశానికి ఎంతో అవసరం. ఈ వృత్తులలో చిరకాలంనుంచి హరిజనులు ఉన్నారు. స్వతంత్రంగా ఏ ఇతర వృత్తి చేసుకొనే హక్కులేనివాళ్ళు అవడంచేత మామూలుగా ఊర్పులకాలంలో, కోతలకాలంలో మా అవసరం ఉంటుంది కనుక మమ్మలను అందు కుపయోగించుకోవడంతో మా నూలు తోలు వృత్తులు మూల పడ్డాయి. నూలనూలు మాయలేని నూలు అని ప్రసిద్ధి. ఈనాడు ఓంగ్లో ప్రాంతములో 40 Co-operative Societies ప్రత్యేకంగా హరిజనులవి. అవి function చేయడంలేదని దుర్బుద్ధితో వాటిని రద్దుచేసిన ఘటనలు ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. పొందూరులో గాని, కోయలకుంట్లలో గాని హరిజనులు ఇప్పటికీ కూడా చాలా సన్ననూలు తయారుచేస్తున్నారు. మగ్గములమీద చొక్కాలు తయారుచేసేవారు గుంటూరుజిల్లాలో ఉన్నారు. Handloom Cloth నిమిత్తం ఇంత డబ్బు ఖర్చుచేస్తున్నారు కాని ఇంతవరకు హరిజన సొసైటీలు ఏమీ సహాయ మేమిటని అడుగుతున్నాను. Handloom Board లో ఒక హరిజన సభ్యుణ్ణి వేయవలెనని అసెంబ్లీలో పద్యాలు చదువవలసివచ్చింది. రెండు సంవత్సరాలు ఆంధ్రదేశంలోని ప్రతి జిల్లాలోని, ప్రతి గ్రామము తిరిగి 4, 5, 6 వేల రూపాయలవరకు ఖర్చుచేసి హరిజనులవద్ద 80 వేల మగ్గాలున్నట్లు ప్రభుత్వానికి తెల్పబు submit చేశాను. All India Handloom Board వారు గుంటూరు వచ్చినపుడు వారిని కలుసుకొని ఈ statistics వారికి ఇచ్చాను. వర్తించేవాడు మనవాడై నా, మంచి బోజనము ఉన్నా, వడ్డన సరిగా ఇరగడంలేదు, దీని విషయంలో తగినంత శ్రద్ధతీసుకొనవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. చేనేతవస్త్ర పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహముకలుగవలెనంటే, handloom వస్త్రార్పణ, బాటిన ప్రభుత్వం తను కాకులలో వాడవలసిఉంటుంది. అంతేకాదు ప్రభుత్వవ్యక్తగృహుల కూడా ఈ వస్త్రార్పణ కార్యక్రమాలకు సహకరించుట అనివార్యమవుతాయి. శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు అన్నట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ handloom సొసైటీలకు ప్రభుత్వం వస్త్రము చేస్తున్నారు. బాటినవస్త్రములను కొనివచ్చినపుడు వాటిని ప్రభుత్వం కొనుగోలుచేయడం వృత్తి కలిగించలేదు. ఏకస్థానములకు బాటిన వస్త్రములను కొనుగోలుచేయడం

[illegible]

అవసరమైనన్ని రోజులు చర్చించి, తద్వారా ఎక్కువగా తీసుకొని వచ్చి, ట్లయితమన ఆంగ్ల రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధిచేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

నా నియోజకవర్గములో ద్వారకాతిరుమల అనేటటువంటి గ్రామము ఉన్నది. అక్కడ సుద్దగమలు ఉన్నవి. దానిని Chinaclay అని అంటారు. ఇప్పుడు భీమడోలులో రెండు మూడు పింగాణి సరుకులుచేసే institutions ఉన్నాయి. ఈ సుద్దనుండి కూడ అటువంటి వస్తువులు తయారుచేయవచ్చును. భీమడోలులో ఉన్న institutions నుంచి ఎప్పుడు సరుకు తయారైతే అప్పుడు లారీలమీద తీసుకొని వెళ్ళుతున్నారు. అయితే బోగ్గు సక్రమంగా supply లేకపోతే పనిజరుగదు. కనుక దాని quota allot చేసేటప్పుడు, చిన్న పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచేయాలనే సద్భావంతో వారికి కావలసినంత ధనోపాధి గనుక మనము ఇచ్చినట్లయితే, అటువంటి చిన్న పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశముంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత బజవాడలో అగ్గిపెట్టెల factory పెట్టాము. అది కొంత వ్యయంతో జరిగినది. ఈ మధ్యన ఆ factory మూసివేసేటటువంటి పరిస్థితివచ్చింది అక్కడ administration లో ఉండేటటువంటి లోపం వలన, Executive Officers మధ్యన ఉన్నటువంటి ఒక చిన్న తగాదా కారణంగా ఆ factory ని పూర్తిగా మూసివేశారు. ఆ విధంగా చిన్నచిన్న factories ను మూసివేసినప్పుడు, ప్రజల్లో చాలా discouragement వస్తుంది. Starting లోనే అటువంటిది జరిగినట్లయితే, ఇక వాటికి encouragement ఉండదు. ఇది ముఖ్యంగా స్త్రీలకు సంబంధించినటువంటి విషయం. స్త్రీలు చాలామంది ఈవేళ బీధులతో తిరిగే పరిస్థితులలో ఉన్నారు. కనుక ఈ విషయాన్ని శ్రద్ధగా ఆలోచించి త్వరగా పరిష్కరించవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు Three Men Committee ఏదో వేశారు. అందుకు అభివందనలు. Three Men Committee నే కాదు, Four Men Committee వేసినా, ఆ కమిటీవారు ఇటువంటి వృత్తులలో interest ఉన్న వారిని కాస్త పిలిచి వారి దగ్గరనుంచి suggestions తీసుకోవడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటి Small Scale Advisory Boards ఉన్నందుకు సంతోషము. కాని ఈ Boards లో, ఆయా వృత్తులకు practical గా సంబంధించిన వారిని, technical గా తెలిసినవారిని నియమిస్తూ ఉండవలసివస్తుంటే, సరిగా వారు యోచించి పరిష్కరించుటకు నియమాలు ఉండవలసివస్తుంటే కు చెందిన కాననసభ్యులుమూడూ ఉన్నారు. అందులో ఒకరు రైతులకు సంబంధించి, ఒకరు పరిశ్రమలకు సంబంధించి, ఒకరు అలోపరిశోధనకు సంబంధించి ఉంటారు. అలాగే ఒకరు పరిశోధనకు సంబంధించి ఉంటారు. అలాగే ఒకరు పరిశోధనకు సంబంధించి ఉంటారు. అలాగే ఒకరు పరిశోధనకు సంబంధించి ఉంటారు.

వారి co-operation తీసుకొన్నట్లయితే దిగ్విజయంగా ముందుకు వెళ్ళగలుగు
శామని మట్టి మట్టి వారిని అభినందిస్తూ. స్పీకరుగారికి వందనములు అర్పిస్తూ
విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ రామచంద్రరావు (సుల్తానాబాద్-జనరల్): అధ్యక్షా, ఈ Demand ను
నేను బలపరుస్తున్నాను. మన రాష్ట్రము, ఇతర రాష్ట్రములతో పోల్చితే చూచు
కొంటే, పారిశ్రామిక రంగములో కొంత వెనుకబడి ఉన్నదని నా అభిప్రాయం.
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత ఈ ప్రభుత్వము చేసిన కృషి ఫలితంగా ఇప్పుడు
పరిశ్రమరంగములో కొంత ముందుకు పోతున్నాము. ముఖ్యంగా మన
రాష్ట్రములో ఎరువుల ఫ్యాక్టరీని నిర్మించుటకు సంకల్పించడం ఎంతైనా
ప్రశంసనీయమైన విషయము. మనకు ఎరువుల కొరత చాల ఉన్నది. కేంద్రము
మనపై కొంత శాతిన్యము వహించినా మన ప్రభుత్వమే 20 కోట్ల రూపా
యలు ఖర్చుచేసి మనరాష్ట్రములో ఇంత పెద్ద factory ని నిర్మించుటకు
భూమికోసం మనవ్యవసాయదారుల అర్హతను వెనుకటి హైదరాబాద్ ప్రభుత్వ
కాలములో, స్టూటరు అనే వ్యక్తి రామగుండం అనే స్థలాన్ని పారిశ్రామిక
రంగముగా ఏర్పరచి, అచ్చట పారిశ్రామికాభివృద్ధికి పరిశోధనలు జరిపి, ఆ
రామగుండమును Second Manchester గా చేయాలని ఒక పథకాన్ని
నిర్మాణంచేసి ఉండిరి. అప్పుడే ఆ రోజులలోనే దాదాపు నాలుగు వేల ఎకరాల
భూమిపై దీనికొరకు సేకరించబడి ఉండెను. దానికి ప్రభుత్వము compen-
sation కూడా ఇచ్చింది. అది హైదరాబాద్ ప్రభుత్వము లాంటి కాలి
ప్రభుత్వము అంతరించి, ఏ బిల్డర్ మేనేజరు తయారుచేసి ఇప్పుడో అది ఆకు
లుకు రాలేదు. అక్కడ ఒక Thermal Power Scheme మూత్రం నిర్మాణం
జరిగింది. ఇంత పెద్ద పెద్దవి ఏవేనో నిర్మించాలని, ఆ ప్రభుత్వము యోచించు
చుండెను. ముఖ్యంగా బట్టలమిల్లు, సిమెంటు factory లు, ఇంకా అనేక
factories నిర్మాణం చేయాలని ఆలోచించి, ఆలోచించి నిర్మాణానికి చాలా
అనువుగా యత్నపడినా చాలా యోచించుచుండిరి. అప్పుడు అప్పుడు ఈ ఎరువుల
factory నేన రామగుండంలో ఈ ప్రభుత్వం నిర్మింపాలని ప్రభుత్వాన్ని
కొరుతున్నాను. ఎందుకంటే రామగుండంలో చాలా తక్కువ లెక్కన ఆ
factory నిర్మించడానికి అవకాశమున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అప్పుడే
నిర్మాణం అయినది. 15 వేల హార్ట్ హాట్ విద్యుచ్ఛక్తి అప్పుడే అందుకు
మున్నది. అంతకాదు, అప్పుడు నిర్మించడానికి చాలా అవకాశము ఉంది.
System కూడా నిర్మించడానికి అవకాశము ఉంది. ఇప్పుడు ఈ
factory కూడా అప్పుడు నిర్మించడానికి అవకాశము ఉంది. అప్పుడు
నిర్మించడానికి అవకాశము ఉంది. ఇప్పుడు ఈ

factory ని అక్కడ నిర్మించినట్లయినా గాలా కగం 14 నిర్మాణం అందుకుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక రెండవది, bus nationalisation జరిగింద. అది చాలా గొప్ప విషయమే. అందుకు ప్రభుత్వంవారిని అభినందించాలిగానిదే.

తలంగాణలో బస్సులు యిదివరకే నేమనలేక అయినవి. కాని ప్రజల కొన్ని యిబ్బందులు ఉన్నవి. ప్రయాణించేయాలని బస్సులో పోతుంటారు. కొన్నిసార్లు రోజులకొకటి బస్సులు వేచియుండివలసి వస్తుంది. ఉన్న పోలీస్ కంటే బస్సులలో ఎక్కువ మందిని తిసుకోవడం ఆచారం లేదు. ఎందుకంటే లోలలో కండక్టర్లు దయచలచి అధికంగా ప్రయాణీకులను తీసుకువచ్చాడు. ఇప్పుడు పోలీసువారవల్లగాని యింకర ఉద్యోగుల వల్ల ఉండిపోతూ ఉన్న ఎక్కువ పాసింజర్లను తీసుకొనివళ్లుతులేదు. ఎందుకంటే ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది. ఒకసారి నేను బస్సులో ప్రయాణించేప్పుడు మన పోలీసులు తీసుకొని టికెట్ యిచ్చుటకు నిరాకరించారు. డియ్య గట్టిగా పట్టుకొని ఎందుకు యివ్వవలసి అడిగితే విధిలేక యిచ్చాడు. దండునోరి, నేని ప్రయాణం చేద్దామని బస్సునద్దకు పోయి పాసిటీ పూర్తి అయినది. నేను దిగిపోతే కండక్టరు కొంతసుందని తీసుకుపోవడాడేమో! ఇది అవాగూ వేసి గట్టిగా టికెట్టు యివ్వాలని కొట్లాడినందున, నన్ను చూడగానే—వారితో తపోసిటీ లేదని, మీరందరు ఉండాలని అంటే వారంతా ఆటోలో ఉండిపోవలసివచ్చింది. ఇటువంటి కష్టాలు కరీంనగరం జిల్లాలో అన్నిచోట్ల ఉన్నవి. అది చూసి దొరక నల్ల పై మంచి ప్రయాణీకులు మిగిలిపోయింటారు. ప్రభుత్వం బస్ కార్పొరేషన్ వారికి చెప్పి కరీంనగర్ జిల్లా ముత్తమి గూట్లలో బస్సులు ఎక్కువ చేయించుటకు ఆదేశాలు యివ్వవలెనని కోరుతూ యిదివరకే విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఏర్పాటు విషయం మిగిలి చాలా ముఖ్యమైనది. మనదేశం ముందుకుపోవాలంటే పరిశ్రమలు అభివృద్ధి అవాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు గానీ, భగవంతురావుగారు గానీ చెప్పిన ఈ విశ్రేణిలను నిర్మించే విషయంలో ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ఉండే ఉత్సాహంలలో తమకు సత్కృత పనులేదని చెప్పారు. అందులో భేదాభిప్రాయంలేదు. అది చూసి కాపలానా capital formation ప్రవిధంగా రావాలి? పరిశ్రమలను ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయాలి?—ఆ పద్ధతులలో నీవ్రమైన తేడాఉన్నది. ఏ దేశమైనా స్వరగా పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి రావాలంటే దానిది ప్రాథమికంగా భూసంస్కరణలు తెచ్చి పూర్ణదశను శాసనంచేస్తే తప్ప పారిశ్రామికంగా ముందుకు పోలేదు. మన నగరసత్వాన్ని గుర్తిస్తేనే సత్తు. ఈ విషయంలో పరిష్కారం దశలు.

మనకున్న పది రూపాయలు ఎన్నిసార్లు తిరగమరగవేసి, తక్కువచినా ఏమీ జరగదు. Capital formation ఉత్సాహంగా రావడంలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. గ్రామాలలో నూటికి 10, 20 వరకు వడ్డీతీసుకొనేవారు పరిశ్రమలలో పెట్టుబడి పెడతారనుకొనుట పొరపాటు. పరిశ్రమల స్థాపనకు ప్రాథమిక చర్యగా భూసంస్కరణలు అమలు జరపాలి. దేశంలో సబ్బులు కొనేవారు లేరని, గుడ్డలు కొనేవారు లేరని అంటున్నారు. ఏ రకంగా కొనగలుగుతారు? నూటికి 70 మంది వ్యవసాయంమీద ఆధారపడేవారి కొనుగోలుశక్తి పెంచితేనే గాని అటువంటి కమోడిటీస్ కొనుక్కొనలేరు. ఈనాడు చేతిపరిశ్రమ సబ్బా (soap) ఫాక్టరీ సబ్బా—అనేది గ్రామప్రజలు ఆలోచించుటలేదు. ఈనాడు కుండలు కాకుండా రాగిపాత్రలు వాడుతున్నవారు. ఎంతమంది గ్రామాలలో ఉన్నారు? వెయ్యికి ఒకరున్నారా? సబ్బులు గ్రామాలలో ఎంతమంది వాడుతున్నారు? ప్రజానీకము యొక్క కొనుగోలుశక్తి పెరగకుండా పరిశ్రమలు అభివృద్ధికావు, మనజాలవు. భూసంస్కరణలు తేకుండా ఈ సమస్య పరిష్కారముకాదు. ఈ రెండు పరిష్కారం కాకుండా ముందుకుపోలేము. Capital రాను, ఫీటిని ఎంత సత్వరముగా పరిష్కారంచేస్తే అంత సత్వరంగా మనం ముందుకు పోగలము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ దురదృష్టము ఏమిటోగాని కేంద్రప్రభుత్వము మనకు కేటాయించిన డబ్బుచూస్తే చాలా దారుణంగా ఉన్నది. దీనిని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు వారు ప్రభుత్వపక్షంలో ఉన్నారు కాబట్టి కొంచెం మెత్తగా చెప్పారుగాని, అది అన్యాయంగా ఉన్నదనే విషయం అందరికీ తెలుసు. దేశం ఈ రోజున పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావాలని, ముఖ్యంగా భారీపరిశ్రమలలో బొగ్గు, ఇనుము సత్వరంగా అభివృద్ధి చేసుకొనవలెనని రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళి ఆశయములలో స్పష్టంగా చెప్పారు. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కేంద్రప్రభుత్వం కేటాయించిన మొత్తం చూస్తే పరిశ్రమలకు మొత్తము స్లానులో 7 వర్సెంటు మాత్రమే. భారతదేశం 18.5% వినియోగించుకొంటున్నది. అదేరకంగా రాష్ట్రాలకు కేంద్రప్రభుత్వం కేటాయించిన మొత్తం మిగతా రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మనకు నూటికి 2 వర్సెంటుకూడ తీసుకొనుటకు అవకాశం లేదంటే కేంద్రప్రభుత్వం చూపించే వైఖరి ఎంత గర్హనీయమో అర్థముచేసుకొనవచ్చు. పరిశ్రమలకు మొత్తం భారతదేశంలో రాష్ట్రాలకు 747 కోట్లవరకు కేటాయించింది. ఇదిగాక కేంద్రప్రభుత్వం స్వయంగా రు. 890 కోట్లు పెట్టుబడి పెట్టుచున్నది. కాని దీనిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు వాళ్ళీ చాళ్ళీ, సున్నకుసున్న, బోధనలో ఆ ఫాక్టరీ అని, కొత్తగూడెంలో ఈ ఫాక్టరీ అని, విశాఖపట్టణంలో ఆ ఫాక్టరీ అని ఉపవాయాలు యివ్వడం, పత్రికల్లో ప్రచురించడంతప్ప కేంద్ర

ప్రభుత్వం యిచ్చే పరిశ్రమలు మన రాష్ట్రమునకు ఎటువంటి ప్రయోజనం కలిగించవు. రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావాలంటే main resources కేంద్రం చేతులలో ఉన్నప్పుడు, కేంద్రం మనకు ఉన్న వనరులను అప్పు ఖాగీ పరిశ్రమలను స్థాపించి ముందు పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయాలని ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉపన్యాసాలు చెప్పివా, పారిశ్రామికం అభివృద్ధి కావాలని మాదిరిగానే ఉన్నది. మన లాక్సెట్ పేజీ 50, 100 సంవత్సరాల కాలంగా లేము. ఈ పరిస్థితులలో కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఉప్పురాయలూ ముగిసిపోతే చేయగలమని అనుకోవడం వట్టిడివి, ప్రమ. తరువాత మనకు అప్పు ఖాగీ దానిలో కూడా ఏరకంగా అప్పు చేస్తున్నామా స్టాన్ వ్యవహారం చూడండి. నప్పుడు-మనకు వచ్చిన కబ్బును సక్రమంగా అప్పు పెట్టుకోవడానికి ఉపన్యాసం. 1956-1957 లో ప్లానులో కేటాయించిన మొత్తంలో 4.59% మాత్రమే అప్పు పెట్టుకొనగలిగాము. 1957-58 లో 6.21% మాత్రమే అప్పు పెట్టుకొనగలిగాము. 1958-59 లో యింతవరకు 15% మాత్రమే అప్పు పెట్టుకొనగలిగాము. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు నిమిషాధారం చేసి foreign exchange లేదన్నారు. కాని foreign exchange నుండి అభివృద్ధి చేసుకోనే గృహ పరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమలు ఎన్నో ఉన్నవి. ఏ సంవత్సరం మనకు సంవత్సరం అప్పు పెట్టుకొనవలసినాని, గత సంవత్సరం foreign exchange లేదు, అట్టి ఈ సంవత్సరం అప్పు పెట్టుకొనవలసిన పద్ధతి ఏంటి? మొత్తములు వెయ్యటవల్ల లాభంలేదు. రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో ఏ సంవత్సరం సంబంధించిన వ్యవహారం చూస్తే ముహూర్తం ఏర్పాటు కేంద్రప్రభుత్వం అనుసరించిన వైఖరి చాలా అనుచితంగా, విచార్యనీయంగా ఉన్నది. భారత దేశం మొత్తం మీద బొగ్గు ఉత్పత్తి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో చాలా తక్కువ. కాని మనకు ఉన్న బొగ్గు డిపాజిట్లు ఎంతో చెప్పుకోదగ్గవిగా ఉన్నవి. ఇది రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన వనరులలో ఒకటి ఉన్నది. ఒక వెయ్యి మిలియన్ టన్నులు డిపాజిట్లు ఉంటే ఈ రోజున ఏ సంవత్సరం produce చేస్తున్నది 4% మాత్రమే. రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో భారత దేశంలో బొగ్గు ఉత్పత్తి 2.9 మిలియన్ టన్నులు అయితే, మిగిలిన రాష్ట్రముల కంటే మనం ఎంత వెనకపడి ఉన్నామా చూడండి.

బీహార్ లో 25.97, పెప్టె గంగాలో 18.19, మధ్యప్రదేశ్ లో 11.68 గొప్పన సెంకర్ వైట్ ఇయర్ ప్లానులో ఇవ్వటం జరిగింది. మనకు ఉన్న బొగ్గును సక్రమంగా డివలప్ చేసుకోవడానికి పట్టికుండా, కేవలం యిండాని 9 మిలియన్ టన్ను మాత్రమే మనము టార్గెట్ పెట్టుకొన్నాము. “మీలా పాళ్లు ఎంత ఇస్తారు?” “మేనేజింగ్ ఏజెన్సీ మాకు ఇస్తారా?” అని కేవలం

ఒక వ్యాపార దృష్టితో, ఒక రాష్ట్రానికి సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో కాకుండా - మన ఎక్కువగా విషయంలో - కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరించటం చాలా విచారంగా ఉంది. దీని విషయంలో మనం ఆందోళనచేసి, ఎక్కువ డబ్బును సాధించుకోవలసిన అవసరము ఉన్నది. అసాములో మానె గనుల విషయమై ఆ గవర్నమెంట్ తోసహా ఆ రాష్ట్ర ప్రజలందరూ బ్రహ్మాండమైన ఆందోళన సాగించిన తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వం విధిలేక ఒప్పుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంనుండి మనకు రావలసిన వ్యాయమైన భాగాన్ని రాబట్టుకొనుటకు మన మందరము ఆందోళన చేయవలసిన అగత్యము ఉన్నది.

మైకా చరిత్రమంటే యీనాడు స్లంప్ ఏర్పడి టూర్చున్నది. మైకా మన రాష్ట్రములో ముఖ్యమైన పరిశ్రమ. ముమారు లక్ష మంది కార్మికులు పని చేసే పరిశ్రమ అది. అక్కడ తీసిన మైకా ఇవాళ అమ్ముడుపోకుండా, స్లంప్ ఏర్పడే పరిస్థితిలో ఉన్నది.

ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ విషయంలో కూడ మనకు చాలా అన్యాయము జరిగింది. నూటికి రి వంతులు వెంటనే లాభం వచ్చే యీ ఫ్యాక్టరీని వదలిపెట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం నష్టదాయకమైన ప్రాజెక్టులను తీసుకొంటున్నది. కో-ఆపరేటివ్ వద్ద తిన చక్కెర ఫ్యాక్టరీ పెడతామని చెప్పి, ఆంధ్రదేశం అంతటా తిరిగి రైతులదగ్గరనుంచి డబ్బు సేకరించాము. రైతులు డబ్బు ఇచ్చినతరువాత, మనం గ్రామాలకు వెళ్ళటానికి వీల్లేనటువంటి హాస్యాస్పదమైన పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. మేము గ్రామాలకు వెడితే "ఏమయ్యా? డబ్బు తీసుకున్నారు. ఏమిచేశారు?" అని రైతులు అడుగుతున్నారు. మనకు ఫారన్ ఎక్స్ చేంజ్ తేదని సమాధానం చెప్పకొనే పరిస్థితి వచ్చింది. అయితే కొత్తగూడెం ఫ్యాక్టరీ విషయంలో మన ఆంధ్రప్రభుత్వం కొంత సాహసం తీసుకొంది. అది సంతోషించదగిన విషయము. దానికి 30 కోట్లు ఖర్చవుతుందని మన ప్రభుత్వము చెప్పింది. అప్పుడు ఫారన్ ఎక్స్ చేంజ్ సమస్య రాదా? ఆ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం కాదని అంటే, మన ప్రభుత్వము చేయవలసిన పని ఏమిటి? ఆ సమస్యలను పరిష్కరించుటకు యీ ప్రభుత్వం అలోచించకపోతే చాలా ఇబ్బందులు ఏర్పడే పరిస్థితి ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిశ్రమలు చూస్తే, అవి మరి అభ్యాన్నంగా ఉన్నాయి. గతసంవత్సరం ముఖ్యమంత్రిగారు ఇండస్ట్రీస్ డిమాండ్స్ ప్రతిపాదిస్తూ ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని పరిశ్రమల స్థితిగతులను గురించి తెలియజేస్తూ, ఒక నోట్ గౌరవ సభ్యులందరకు సర్క్యులేట్ చేయించారు. అది సంతోషించవలసిన విషయము. "ఏ పరిశ్రమలు ఏ రకంగా ఉన్నవి?" అన్నది తెలుసుకొనుటకు ఫారి నోట్ తోడ్పడింది. మన రాష్ట్రములోని పరిశ్రమలయొక్క దుస్థితిని తోలగించుటకు ప్రభుత్వము తీసుకొన్న శర్యాలను ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

వారు చెప్పిన విషయాలు నాకు చాలా ఆసక్తికరమును నిరాశను కలిగించినవి చెప్పక రవ్వదు. ముఖ్యమంత్రిగారు రెండు విషయాలు మాత్రమే ఆలోచించగలిగారు. (1) వోధన్ మగర్ ఫ్యాక్టరీ మేనేజింగ్ ఏజన్సీని గెస్ కేస్, దానిలో మన గవర్నమెంట్ ఉద్యోగిని ఏర్పాటుచేయటం, (2) వెల్లంపల్లిలో వేరే ఒక ఫ్యాక్టరీ పరిస్థితి చక్కపెట్టటం:— ఈ రెండు విషయాలు మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఆరేడు కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టిన అనేక పరిశ్రమలు నష్టంలో రన్ అవుతున్నవి. ఆ పరిశ్రమల ఎవయం ప్రభుత్వం ఏమాత్రం ఆలోచించటం లేదు. ప్రతి పరిశ్రమకు ప్రభుత్వం బాస్టీగా ఉట్టు పెట్టుబడి పెట్టటం, దారినడోయే పుల్లయ్యకు దానిమీద పెట్టుబడి ఇవ్వటము, అతను ఏమాఖర్కుల లెక్కలు చెప్పరుండా ఉండటం, అవి నష్టంలో నడవటం, వాటిపైన ప్రభుత్వం కర్వ తీసుకోవోవటం— ఇది చాలా వోస్యో స్పదమైన విషయము. మన ప్రభుత్వము వారు ఒక్క పున డబ్బులేదని అంటూ, రెండవవైపున ఉన్నదబ్బును కూడ సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టరుండా ఉంటున్నారని లాభాలు వస్తున్న పరిశ్రమలను ప్రభుత్వం తీసుకోవటం, వస్తువస్తున్న వాటిని లిక్విడేట్ చేయటము, సక్రమంగా పడవనివాటిని ప్రభుత్వం కంట్రోల్ చేయటం చాలా అవసరము. ప్రభుత్వం వారు ఎప్పుడో కాము ఆలోచిస్తూనే ఉన్నామని చెప్పటం న్యాయంకాదని తెలుసున్నాను. మున్ననే కేబుల్ ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ వారు తమ రిపోర్టులో ఏమైనాగాలో శమకు కునవిచేస్తాను. దానివల్ల ఎంత అధ్యాన్నంగా మన వ్యవహారము ఉన్నదోబోధపడుతుంది. ప్రభుత్వం గంగంగండ్రి ప్రియల్ హాలీ ఏ రకంగా ఉన్నదో, గవర్నమెంట్ ఉట్టు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు అమలుజరపటంలో ఏవిధంగా విఫలమయినాయో స్పష్టంగా బోధపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను "The Committee regrets to note that except in a few cases all the industries in this state are on point of liquidation." కొన్ని అప్పు, శక్తి కరన్నీ రద్దుచేసే పరిస్థితులు ఉన్నవి. మొత్తం 28 కంపెనీలు ఉంటే, 8 కంపెనీలలో మాత్రమే లాభం వస్తున్నది. తక్కిన 18 కంపెనీలకు నష్టము వస్తున్నది. వాటిని ప్రభుత్వం పెద్ద పెద్ద మొత్తాలు అప్పులు ఇచ్చి, వాటికి షేర్స్ తీసుకోరుండా, మేనేజింగ్ ఏజన్సీ ఎవరికో ఇచ్చింది. సిరీస్ ల్కో, సిరీస్ ల్కో మిల్స్ కు ప్రభుత్వం కూడా కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి, శమకు షేర్స్ లేకుండా అప్పు రూపంగా ఇచ్చి, దానిమీద మేనేజింగ్ ఏజన్సీ లేని పద్ధతిలో పెట్టటం జరిగింది. ప్రభుత్వం వెంటనే యీ లావాదేనీలను తేల్చుకొని, లాభం వచ్చే పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వం కావలసిన పెట్టుబడి పెట్టి వాటిపైన మేనేజింగ్ ఏజన్సీ తీసుకోవాలని, వస్తు వచ్చేవాటిని లిక్విడేట్ చేసే పద్ధతిలో ఆలోచించాలని ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ తన రిపోర్టులో చెప్పింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వవహరం వారు, ప్రతివహరం వారు

కూడ, అనేకమంది స్పష్టంగా తమ ఛావాలు తెలిపారు. కాని ఈనాటి వరకు ప్రభుత్వం ఆ విషయాలలో ఏమాత్రం చర్యలు తీసుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు యింకో విషయం చెప్పారు. ఈ పరిశ్రమలను తీసుకోదలచినపుడు, ఆ పరిశ్రమలపాగు యం. ఎల్. ఏ. లకు మంత్రిలకు చెప్పుకొంటారు అని అన్నారు. వారి విషయం గురించి మనం దుఃఖించవలసిన అవసరం లేదు. పబ్లిక్ ప్రాఫిట్స్ విషయంలో ప్రభుత్వంపై నా చర్యలు తీసుకోవచ్చును. ప్రజలకొరకు పనిచేయుటకు ప్రయివేటు పెట్టుబడియొక్క కనీసము మనం జంకవలసిన, దుఃఖపడవలసిన పనిలేదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి నేచర్యలను అందరూ వార్షిస్తారు. గత సంవత్సరం మంత్రిగారు ఇచ్చిన హామీలో ఉన్న ఏషియన్ బ్యాంకు సంబంధించి యీసంవత్సరం ఇంతవరకు ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు? ఏ ఏ పరిశ్రమలపై ఏమేమి చర్యలు తీసుకొన్నారు? పరిశ్రమలలో ఏమేమి జరుగు తున్నది?—ఈ విషయాలతో వివరంగా ఒకనోట్ చేపయినా, మంత్రిగారు సభ్యులకు అందజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు సంబంధించి కూడ కేంద్ర ప్రభుత్వం సరిఅయిన సహాయం చేయటంలేదు. చిన్న పరిశ్రమలకు, కేంద్ర ప్రభుత్వము, పంజాబ్ కు 60 లక్షలు, బొంబాయికి 60 లక్షలు ఇచ్చారు. కాని మనకు 15 లక్షలు మాత్రమే ఇచ్చారని తెలుస్తున్నది. ఇట్లా ఎందువల్ల జరుగుతోందో నాకు అగమ్య గోచరంగా ఉంది. స్టాల్ స్టేట్ ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో మనం రిసోర్సెస్ ను మొబైల్ చేయవలసిన అవసరము ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతున్న డబ్బు సక్రమంగా వినియోగపడేటట్లు చూడాలి. స్టాల్ స్టేట్ ఇండస్ట్రీస్ కు ఖర్చు పెడుతున్న డబ్బును గురించి ఇక్కడ చెబుతున్నాను. "అడబ్బు ఏరకంగా ఖర్చు పెడుతున్నది? ఆ డబ్బువల్ల ఏ ఏ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి అవుతున్నవి? అడబ్బు ఎంత వరకు ఉపయోగపడుతున్నది?"—దీనికి సంబంధించిన రిపోర్టు యీ హౌస్ ముందుకు తీసుకురావలసిన అవసరము ఉన్నది. ప్రభుత్వం చేస్తున్న సహాయం సక్రమంగా పేద ప్రజలకు అందకుండా ఉండే ప్రమాదం ఉన్నది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం మిక్కిలి శ్రద్ధవహించి, వారి చేసే సహాయం పేద ప్రజలకు సక్రమంగా అందేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. మనకు ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలను గట్టిగా ఆర్గనైజ్ చేసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు వ్యాయంగా ఇవ్వవలసిన ఛాగంకొరకు మనం గట్టిగా పోరాడాలి. ప్రజల సహకారము తీసుకొని మన పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ భిరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఏ. వరసింగరావు (హుజూరాబాద్-జనరల్): ముఖ్యమంత్రిగారు యీ ఇండస్ట్రీస్ డిమాండ్ ను ప్రతిపాడిస్తూ, మనకు యీ పరిశ్రమలగురించి

ఎలాంటి మనస్తత్వము ఉందో అటువంటి మన స్వభావములేదని, వారికి, వారికి తోడుగా ఉన్న ఇతర మంగ్రులకు యీ గృహస్థానికే అనుభవము లేదని చెప్పారు. అలాంటప్పుడు, మనకు మరరాష్ట్రానికి ఒక గృహస్థానికే పాలన ఉంటుంది అని ఆశించటం చాలా పాటు అవుతుంది అని అనుకోవలసివస్తున్నది. "మనము పారిశ్రామికంగా చాలా వెనకబడి ఉన్నాము" అని ముగ్రహాలతోనూ అందరము గుర్తిస్తున్నాము. అలా అనుకుంటూ మరగ ఎంతా లాంటి పోలిక? ఏనాడైనా ఒకనాడు, ఖచ్చితంగా, మనరాష్ట్రంలో ఉన్న పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేసుకొనుటకు మనకు నేచురల్ రిసోర్స్ గాని మినరల్ రిసోర్స్ గాని పొటెన్షియల్ రిసోర్స్ సేగని ఏదైనా ఉన్నాయా? అన్నది ఒకసారి సింపల్ లోకనం చేసుకొని ఇప్పటికైనా ఒక నిర్దిష్టమైన గృహస్థానికే పాలనని ఏర్పాటుచేసుకోవటం చాలా అవసరమని తమ ద్వారా ముగ్రహవర్గం దృష్టికి తెస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా మనకు కృష్ణాబేసిన్ లోను, గోదావరి టెన్సిన్ లోను mineral resources చాలా బాగా ఉన్నాయని ఏ report లో చూచినా ఏ వ్యాసంబో చూచినా కనబడుతున్నది. ఇంకా గాం area survey కూడా చేశారు. గప్పటి మంచి Central Government మీద ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి గోదావరి టెన్సిన్, కృష్ణాబేసిన్— ఎక్కడయితే mineral resources, mineral wealth దాగి ఉన్నవని అనుకుంటున్నామో అక్కడ— survey చేయించి మూలక పంచవర్గ ప్రణాళికలోనైనా heavy industries కు అవకాశం కలిగేటట్లు చూడాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Hyderabad ప్రాంతానికి సంబంధించి నందవరకు Godavari Valley లో రామగుండం, మంచెరియాలి ప్రాంతంలో iron and steel industries కు అవకాశాలు ఉన్నాయని దీనిని Manchester of India గా develop చేయాలని blue prints సియారుచేసి, కొంత కార్యక్రమం కూడా సాగించడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు రకంగా ప్రభుత్వం రావడంవల్ల ప్రారంభించవలసిన చాలా పనులు ఆగిపోయాయి. రామగుండం థర్మల్ పవర్ స్టేషనును మూలకమే మనం చూడగలిగాము. మిగతా industries అన్నీ ఆగిపోయాయి. Survey అయిన blue prints ను basis గా తీసుకొని - అవి complete data కావచ్చు, అయినాగాని - వాటిని- మళ్ళీ further survey చేయించి heavy industries development కొరకు ఇక ఎలాంటి అవకాశాలు ఉన్నాయో పరిశీలించడం చాలా అవసరమని తమ ద్వారా ముగ్రహాగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Hyderabad Government కి కోట్ల రూపాయలు industries లో, 20 concerns లో- invest చేసినదని గతసంవత్సరం ముఖ్యమంత్రిగారు తమ

చార్జరా మాకు supply చేసిన information ను బట్టి తెలుస్తున్నది. అందులో 34 concerns తెలంగాణాలో ఉన్నాయి. గత సంవత్సరం వారు information యిచ్చినప్పుడు ఈ పరిశ్రమలు ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నాయో వేటిని మనం బాగుచేయగలుగుతామో, వేటిని బాగుచేయలేమో, వేటిని రద్దు చేయాలో, వేటిని అభివృద్ధిచేయగలుగుతామో తెలియజేయలేదు. ఈ సంవత్సరంలోనైన ఆ కార్యక్రమాన్ని ముగించుచేస్తారని ఆశించాము. కాని ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో అలాటి వినరాలు ఏమీలేవు. Bodhan sugar factory ని గురించి, Bellampalli Chemical and Fertilisers factory ని గురించి చర్యలు తీసుకున్నట్లు చెప్పారు. మిగతా మూడు విధాల factories ఉన్నాయి. కొన్ని profitable గా నడుస్తున్నాయి. వాటిని అభివృద్ధి చేసే అవకాశం ఉన్నది. సింగ్ రేణికాలిస్, బోధన్ మిగల్ ప్యాష్టరీ, Hyderabad Allwyn Metal Works, Pragatools, Asbestos Cement Company. అవన్నీ Hyderabad City లోనే ఉన్నాయి. వేటిని అభివృద్ధిచేసే అవకాశం చాల ఉన్నది. అందులో ఉండే రోపాలను దూరంచేసి అవసరం అయితే యింకా capital invest చేసి అభివృద్ధిచేసి ఉంటే చాల బాగుండేది. ముఖ్యంగా Allwyn Metal Works, Pragatools మనకు బాగా పనికివచ్చేవి. ఎందుకంటే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో road transport ను nationalise చేసుకున్నాం. Allwyn Metal works, bus body లను మొదటినుంచి సిద్ధంచేస్తున్నది. వేరే ప్రాంతాలకు కూడా ఇక్కడ నుంచే Bus body లు సిద్ధంచేసి పంపించడం జరుగుతున్నది. ప్రాగాబూల్స్ Asia లో చాల ఉత్తమమైన plant అని ప్రసిద్ధి ఉన్నది. దానిలో Motor లకు పనికివచ్చే Parts కాకుండా air crafts కు పనికి వచ్చే parts ను కూడా చాలవరకు యిక్కడే తయారు చేయవచ్చుననే ప్రతీతి ఉన్నది. ఈ రెండింటిని సంపూర్ణంగా ప్రభుత్వం తన యాజమాన్యం క్రింద తీసుకొని further investment చేసినట్లయితే—మనం రాష్ట్రమంతటా road transportsను nationalise చేయదలచుకున్నాం. కాబట్టి కనీసం bus bodies ను, యింకా యితర parts ను ఉత్పత్తి చేసుకొని యితర రాష్ట్రాలమీదగాని, foreign exchange మీదగాని ఆధారపడకుండా ఉండేదానికి అవకాశం ఉన్నది. ఇంకా కొన్ని factories ఉన్నాయి. Paid up capital లో; Authorised capital లో ఎక్కువ losses వచ్చాయి. ఉదాహరణకు Taj Glass Factory ఉన్నది. Taj Glass Factory లో paid up capital కన్న ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువగా loss వచ్చింది. దానిని బాగు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తే యింకా మరడతో దిగబడే అవకాశం ఉన్నది. అదే విధంగా Hyderabad Laminated Products అని ఉన్నది. ఈ 34 concerns లో 7, 8 concerns లో మళ్ళీ, డబ్బు

చెప్పించి ఎంప్రయత్నంచేసి నా నిరుపయోగం అయ్యే అవకాశం ఉన్నాయి. వీలైతే వంట వరకు యిటువంటి వాటిని liquidate చేస్తే బాగుంటుందని నాకు ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అల్లాఉట్టిన్ managing agency క్రింద కొన్ని ఉన్నాయి. Birla Brothers కు transfer చేయడం జరిగింది. సిర్ పూర్ సిర్ సిల్క్ కూడ గత Hyderabad Government Birla Brothers కు అమ్ముకోవడం జరిగింది. కాని వీటి విషయంలో కొన్ని సుకాష్లు ఉన్నాయి. ఇప్పుడే Estimates Committee report reference గొరవి సమస్యల ఎల్లమందారెడ్డిగారు యిచ్చారు. చాచాపు నిక్షేపాట్ల రూపాయలు పంపిణీ జాబీ ఉన్నారని, అంతేకాక ఇండా industries development కొరకు పంపిణీ మన దగ్గరనే జల్లు అడుగుతున్నారని వింటున్నాం. మొత్తం capital అంతా loans రూపంగా మనమే యిచ్చినట్లయితే వాళ్ళు చేసేది ఏమిటి? Managing agency లాభాన్ని సంపాదించుకొనేదానికేనా వాళ్ళు ముగించి యిచ్చింది? గత సంవత్సరంనుంచి యిప్పటివరకు ఎన్ని industries ను వాళ్ళు managing agency క్రిందగానీ లేక పుర్తి యాజమాన్యం క్రిందగానీ అప్పగించి, లాన్ రూపాయలు loan క్రింద యిచ్చినదో, లేకుంటే సమాధానం ఇవ్వటంబుదు గొరవి నీయుత్తర మంత్రిగారు తెలియజేయాలి.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి: Repay చేశారు వాళ్ళు. కొత్త loan లో రూపాయి యివ్వలేదుకదా! ఎన్నో లక్షలు సిర్ పూర్, సిర్ సిల్క్ నుంచి బాడె repay చేశారని చెప్పాను. I think I answered the question here day before yesterday that they have repaid the amount. 45 వేలకు తగూదా వచ్చినది. అది తప్ప మిగతాది వడ్డీతోనూ మనకు ఉంటుంది వారిగా యిస్తున్నారని ఇదివరకే చెప్పాను. I answered the question day before yesterday in this House.

శ్రీ పి. నరసింగరావు: చాలా సంతోషం Heavy industries గురించి యిప్పటికైన ప్రభుత్వం గట్టి చర్య నిమగ్నంగానే ప్రయత్నం చేయాల్సి నేను మనవిచేస్తున్నాను. News print factory కొరకు, బోధనలో సింగరేణి ఫాలరీస్ development, విశాఖపట్టణంలో Diesel Engines factory ఇంకా కొన్ని కొన్ని items Second Five Year Plan లో చేర్చబడ్డాయి. వాటి progress చాలా అధ్వాన్నంగా ఉన్నది. అసలే industries కు అవకాశం లేదని అనుకుంటున్నాం. ఉన్న ఆ కాస్త provision ను కూడ మనం సంపూర్ణంగా ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నాం అంటే మనం ఎంత అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నామో గుర్తుంచుకోవలసి ఉన్నది.

Fertilisers factory కి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. State resources ద్వారానే Fertilizers Factoryని స్థాపించుకుందామనే కృతనిశ్చయానికి రావడంచాల ముదావహమైన విషయం, అది చాల మంచిదే. కాని, ఆంధ్రప్రదేశ్ food production లో surplus State గా ఉండి, యితర ప్రాంతాలకు కొన్ని లక్షల టన్నుల ధాన్యాన్ని supply చేసే సందర్భంలో ఉన్నప్పుడు ఈ ఒక్క industry వైవా మన ప్రాంతములో నెలకొల్పడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిరాకరిస్తున్నదంటే మన సంగతం ఎంతో విచారించవలసి ఉన్నది. Trump cards మన చేతిలోనే ఉన్నాయి కాబట్టి ఇప్పటికైన Central Government మీద ఒత్తిడిచేసుకొచ్చి మన resources లోనే ఈ factory ని నిర్మాణం చేసుకొనేదానికి బదులుగా Centrally sponsored Fertilizer Factory ని మన రాష్ట్రంలో నిర్మించుకొనేందుకు గట్టి ప్రయత్నంచేయాలి. వారి ప్రయత్నంలో అన్ని పథకాల శాసన సభ్యులే కాకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉన్న లెక్కా వైద్యులు సహాయంగా ఉంటారు. కాబట్టి యిప్పటినుండి గట్టి ప్రయత్నంచేసి Centrally sponsored Scheme ఈ రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో వచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని నేను వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మన దేశంలో News Print కొరత ఏర్పడింది. ఆంధ్రదేశం News Print Factory కి చాల suitable గా ఉన్నదని Central Government నుంచి వచ్చిన technical experts, శర్మనీనుంచి వచ్చినవాళ్ళు చెప్పారు. కాని ఈ foreign exchange difficulty కేవలం ఒక్క ఆంధ్ర రాష్ట్రానికే ఉన్నదా? అన్ని రాష్ట్రాలకు ఉన్నది. అయితే ఆ percentage of difficulties వేరే రాష్ట్రాలకు ఎంత ఉన్నట్లో అంత percentage మనకు ఉంటే సంతోషించేవారౌమే. Foreign exchange కు సంబంధించిన industries మనకు అనలులేవు, ఈ ఒక్క News Print Factory తప్ప, అది plan period లో ఉండి కూడా foreign exchange లేదంటే అది ఏమూస్రం సమస్యకరమైన విషయం కాదు. ఆ difficulties ను overcome చేసి ఈ ప్రణాళికా కాలంలో కనీసం యీ సంవత్సరాంతంలోనైనా ఆ factory కార్యక్రమం ప్రారంభం అయ్యేటట్లు ప్రయత్నం చేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

Village and Cottage Industries ఉన్నాయి. వీటి functioning అదీ, చూస్తే—మన దేశంలో మహాశ్వాగాంధీగారు ప్రత్యేకంగా తాడికి, village industries కు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, ఒక life mission గా పెట్టుకున్నాడని కాబట్టి వారి అత్యుత్పత్తికొరకు లాంఛనప్రాయంగా కొన్ని grants కోరిక ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మనకు స్వాతంత్ర్యం లభించి నవ్వుతమంటే దానిమీద పెచ్చున్న పబ్లిక్ ఫలికాలు ఏవిధంగా ఉన్నాయి?

కనీసం దానికి ఒక ఖచ్చితమైన policy ఉన్నదా అంటే అదీ లేదు. ఏ ఏ పరిశ్రమ అను అభివృద్ధి చేయగలుగుతాము, ఏ ఏ గ్రామీణ వృత్తులను అభివృద్ధి చేయగలుగుతాము. వీటిని అభివృద్ధి చేయలేము అనే టటువంటి ఒక నిర్దిష్టమైన policy గవర్నమెంటు ముందులేదు. ఉపమానంగా నేను ఒక విషయం నమోదుకొని తీసుకురావలచుకున్నాను. Hand pounding చక్కలని కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి Khadi and Village Industries Board ద్వారా పంచె పెట్టడం జరిగింది. కొన్ని లక్షల రూపాయలు subsidy రూపంగా, రిటేలు రూపంగా చెల్లించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఒక centre లో నైనా, ఒక్క ఊళ్లో నైనా ఈ hand pounding చక్కలు ఉపయోగించబడుతున్నాయని మంత్రులు చూపించినట్లయితే నేను చాల గంతోషిస్తాను.

నేను కొన్ని హాండ్ పౌండింగ్ చెక్కిలను వరంగల్లు జిల్లాలో చూశాను. ఉపయోగిస్తామని లీసుకొనిపోయి మూలపడ వేశారు. అంతేగాక, వీటి సహాయముతో యిన్ని టన్నుల ధాన్యమును బియ్యము చేశామని తప్పుడు లెక్కలు వేసి రిటేలును పొందడం జరుగుతున్నది. నేను స్వయముగా ఒక పేట్ ను మా హుజూరాబాదు నియోజకవర్గమునకు లీసుకొనిపోయాను. అక్కడ కూడా ఒక సొసైటీ కార్యదర్శిగారు ఇదే విధముగా దొంగలెక్కలతో రిటేలును పొందుతున్నారు. ఈ విధముగా ప్రభుత్వము వీటిపై డబ్బును వెచ్చించుట వలన లాభములేదు. వీటివలన ఉపయోగము ఉన్నట్లు కనబడుట లేదు. అక్కడక్కడ వల్లెలలో చిన్న పెల్లర్లు మొదలైనవి ఉపయోగించి గిండు మూడు నిముషాల్లో గిండు మణుగుల వరకు విసురుకొంటుంటారు. వీటిపై ఇదివరకు కొన్ని రెస్ట్రీక్షన్స్ ఉండినవి. ప్రశ్నల సందర్భములో ఈ విషయాన్ని నేను ఒకప్పుడు వ్యవసాయశాఖామాయుల దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. అవియు యిది సంబంధించినది కాదని అప్పుడు వారు చెప్పారు. అయితే ఈ రెంటిమధ్య కొంత వైరుధ్యముంది. అది గమనించాలి. హాండ్ పౌండింగ్ చేసే పరిశ్రమనైనా అభివృద్ధి చేయాలి లేకపోతే ఈ చిన్నచిన్న పెల్లర్లు మొదలైనవాటి వినియోగము నైనా నిలుపుదల చేయవలెను. వాటి వినియోగాన్ని నిలుపుదల చేయక వీటి కొరకు లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేయడం మనది ఒక విధముగా అవినీతిని ప్రోత్సహించడమే అవుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

స్మూల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కొరకు ఖాది అండ్ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డు నుండి ఈ నాడు లక్షల రూపాయలు వెచ్చించుట జరుగుతున్నది. ఆయా పరిశ్రమల కేంద్రాలలో ఈ డబ్బు సక్రమముగా ఉపయోగించబడుతున్నదా లేదా? అని పరిశీలిస్తే లేదనే చెప్పవలసివస్తుంది. అందుకు ఉదాహరణగా ఒక కేంద్రాన్ని గురించి తెలుపుతాను. వరంగల్లులోని ప్వరోదయ సంఘమునకు ఎంత డబ్బు

1,70,039 ఎ లోన్ రూపాయిలోను, 40,41 ఎం.ఎం. గ్రాంటు రూపాయలోను యిప్పటికి ఇంపుతో ఘానీ, 14 కేంపింగ్ కేం. ఎం. పెద్దలైన వల్ల మిటిక్స్ ఉన్నాయి వీరా వీయి యొక్క షేమి కనబడదు లక్కడక్కడ కొన్ని అంబర్ చరఖాలు గిలుగుకు స్ట్రంగులనుగం పంపి అంది దిలిగుంటి ప్రజలలో వివరీతమైన వాడుల ప్రసారంలో ఉన్నాయి ఈ డబ్బు వృత్తులు కల్పించవలసిన వారికి గాన, వృత్తుల అభివృద్ధి గాని ఏ మాత్రము ఉపయోగపడుట లేదు నిజముగా గాన ఉపయోగవారు లాభపడుట లేదు. అభివృద్ధి గాంచవలసిన పరిశ్రమలు అభివృద్ధి గిలుగు (దు వలాయి) 30 కు ఎచ్చి మిటవలన వచ్చిన ఫలిత మును 10 లో ను అనుపరిమలసామంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

గానాదర్శనులలో సేహాక ముఖ్యవిషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుక రావలసివస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకసారి వరంగల్లుకు విచ్చేసినప్పుడు సర్వోదయ సంఘమువారు గంధర్వ గ్రంథాలలో ఒక పెద్ద డిమాన్డ్ ప్రీషన్ ను ఏర్పాటు చేశారు ఆ సమయములో డేరాలు ముదలైన ఆర్కాటానికి కావలసిన వస్తువులు దానిమును మోద రాఖాదునుండి యితర ప్రాంతములనుండి బస్సులపై కొనివోయినారు అందుకు దాదాపు ఏడేనిమిడి వేల రూపాయలు ఖర్చు అయి నట్లు పరిశ్రమలలో ప్రతివారు అనుకుంటున్నారు ఇది సంగతరకు నిజమో నాను అలియును. గాన, హిందువు ఎచ్చించే డబ్బుకు ఎం.ఎం. ఫలితము గన పడునున్నది నే విషయము ఎప్పటికప్పుడు దృష్టియందుంచుకొనవలెనని చెబు తున్నాను. చిన్న పరిశ్రమలలో చాలావాటిని మనం అభివృద్ధి చేయవచ్చును. పెద్ద పరిశ్రమలలో కాంపిటీషన్ లేని, కాంపిటీషన్ కు నిలవగలవాటిపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి ఎక్కువ డబ్బును వినియోగించినచో అవి అభివృద్ధి కాగలవు. ఆ విధముగానే కొన్ని పరిశ్రమలను వదిలివేయవలసి వున్నది. అందులోకి వాండ్ పాండింగ్ చెక్ పరిశ్రమకూడా వస్తుంది. ఈ పరిశ్రమ లన్నింటికొరకు జిల్లాకు 50 వేలరూపాయల చొప్పున కోటా కేటాయింపబడుతున్నది. దానిని అక్కడవుండే అడ్వయిజరీ కమిటీవారు ప్రతి ఏరియాకు, లేక తాలూకాకు యంత మొత్తం అని పంచుకుంటారు ఏ తాలూకాలో ఫలానా పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశమున్నది, ఎక్కడ పరిశ్రమను ఏర్పాటుచేయుటకు పీలు ఉన్నది అనే విషయాలు వారు ఆలోచించరు. అందువలన ఆ డబ్బు చాల వరకు నిరుపయోగమవుతున్నది సేను యంతకుముందు శూచించిన విధముగా పెద్ద పరిశ్రమలలో కాంపిటీషన్ కు నిలవగలవాటిని, కాంపిటీషన్ లేనివాటిని కొన్నిటిని ప్రత్యేకించి వాటి కొరకు ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించినట్లయితే అవి అభివృద్ధి చెందడానికి చాలా అవకాశముంది. పెద్దతరహా, చిన్నతరహా పరి

శ్రమలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వం త్వరలోనే ఒక నిర్దిష్టమైన పాలసీని ఏర్పరచుకుంటుందని అశిస్తున్నాను. చిన్న పరిశ్రమల అవసరాన్ని గుర్తించి ప్రత్యేకంగా అందుకు ఒక మంత్రిని నియమించినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. అనిధిముగ్గాక, తమవద్ద చాలా పోర్టిఫోలియోలు ఉన్నాయి గనుక పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకంగా ఒక మంత్రిని నియమించినట్లయితే అన్ని పరిశ్రమలకు వ్యూహం చేకూర్చినవారమవుతాము ఈ విషయాలన్నీ తమద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తూ యంతటితో విరమిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తిరిగి రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమవుదాము.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Friday, the 6th March, 1959.